

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

طراحی و دوخت لباس بچه گانه

(جلد دوم)

(ویژه دختران)

رشته طراحی و دوخت

گروه هنر

شاخه فنی و حرفه ای

پایه یازدهم دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

- نام کتاب:** طراحی و دوخت لباس بچه‌گانه (جلد دوم) (ویژه دختران) - ۲۱۱۵۸۵
- پدیدآورنده:** سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:** دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش
- شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:** فاطمه صنعتی، افسانه ذبیحیان، اقدس محمدحسینی اکبری، فرشته ضرغامی مهر (اعضای شورای برنامه‌ریزی)؛ فاطمه صنعتی، سحر امام جمعه‌زاده، اعظم محمدی فروشانی، مهناز هاشمیان پور (اعضای گروه تألیف). عزت‌الله خیرالله (ویراستار ادبی)
- مدیریت آماده‌سازی هنری:** اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
- شناسه افزوده آماده‌سازی:** مریم کیوان (صفحه آرا و طراح جلد) - احسان کرمی (رسمی الگو) - مریم دهقان‌زاده (رسم) - نسرين اصغری (عکاس)
- نشانی سازمان:** تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وب سایت: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
- ناشر:** شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)
تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵
- چاپخانه:** شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
- سال انتشار و نوبت چاپ:** چاپ دوم ۱۳۹۷

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

اگر یک ملتی نخواهد آسیب ببیند باید این ملت اولاً با هم متحد باشد، و ثانیاً در هر کاری که اشتغال دارد آن را خوب انجام بدهد. امروز کشور محتاج به کار است. باید کار کنیم تا خودکفا باشیم. بلکه ان شاءالله صادرات هم داشته باشیم. شما برادرها الان عبادت تان این است که کار بکنید. این عبادت است.
امام خمینی (قدّس سرّه الشّریف)

۱.....	پودمان ۳: گلدوزی
۲.....	واحد یادگیری ۱: گلدوزی لباس و ملزومات کودک
۲.....	■ ابزار و وسایل کار
۴.....	■ انتقال طرح روی پارچه
۴.....	■ طرح‌های مناسب لباس و ملزومات کودک
۶.....	■ قرارگیری طرح روی پیش‌سینه پیراهن کودک
۸.....	■ روش چاپ روی پارچه
۹.....	■ روش انتقال و اجرای کار
۱۱.....	■ دوخت‌های اولیه
۱۹.....	■ گلدوزی با پارچه‌های بافته شده
۲۱.....	■ گلدوزی روی پارچه ضخیم
۲۳.....	■ لوازم مورد استفاده برای شماره‌دوزی
۲۵.....	■ طریقه دوخت شماره‌دوزی روی انواع پارچه
۲۶.....	■ دوخت شماره‌دوزی به‌وسیله تور مخصوص
۲۷.....	■ دوخت شماره‌دوزی روی پارچه آیدا
۲۸.....	■ دوخت شماره‌دوزی روی پارچه زوج بافت یا کانواس
۲۹.....	■ انواع پارچه شماره‌دوزی
۳۱.....	■ کاربرد طرح‌های شماره‌دوزی
۳۳.....	■ روش‌های نقشه‌خوانی شماره‌دوزی
۳۵.....	■ قرارگیری انواع طرح‌های شماره‌دوزی روی پارچه
۳۷.....	■ انواع دوخت
۴۰.....	■ مشخص کردن مرکز کار
۴۰.....	■ مشخص کردن مرکز پارچه
۴۱.....	■ کانوادوزی
۴۴.....	■ انواع دوخت کانوادوزی

۴۷ واحد یادگیری ۲: اسموک دوزی
۴۷ مقدمه
۴۷ وسایل و ابزار اسموک دوزی
۵۱ پارچه
۵۲ اسموک دوزی
۵۴ انواع دوخت اسموک
۵۵ اولین دوخت بخیه
۵۹ انواع دیگر دوخت اسموک دوزی
۶۲ انواع گلدوزی روی اسموک دوزی
۶۴ دوخت کلاه اسموک دوزی با دستگاه پلیسه‌زنی
۶۷ آماده کردن اسموک در طرفین (فرم پفی)
۶۸ اسموک دوزی به وسیله ماشین دوخت
۶۹ دوخت یراق هفت و هشت و تور به یقه
۷۰ دوخت تور به لبه نوار یراق هفت و هشت
۷۱ دوخت نوار تور به یقه پیراهن
۷۳ دوخت جادکمه
۷۴ دوخت جادکمه با دست
۷۵ یک مدل پیراهن کودک با اسموک دوزی آمریکایی

۷۷ پودمان ۴ : تکه دوز

۷۸ واحد یادگیری ۱: گلدوزی ماشینی روی لباس
۷۸ مقدمه
۷۹ کارگاه خیاطی
۸۰ ماشین دوخت
۸۱ ارتباط درجه تنظیم دوخت و درجه پهنای زیگزاگ
۸۲ ماسوره
۸۴ ابزار و وسایل گلدوزی ماشینی

- مراحل آماده‌سازی گلدوزی ماشینی ۸۵.....
- دوخت اولیه با پایه گلدوزی ۹۰.....
- کشش نخ و فشار پایه در دوخت ساده ۹۲.....
- دوخت طرح‌ها به روش خطی ساده ۹۴.....
- دوخت طرح‌های ترکیبی خطی ساده، کردونه‌دوزی و توپردوزی ساده ۹۶.....
- دوخت طرح‌ها به روش خطی ساده (دوردوزی و کردونه‌دوزی) ۹۸.....
- دوخت طرح‌ها به روش سایه زدن با استفاده از توپردوزی، کردونه‌دوزی و دوخت خطی ساده .. ۱۰۰.....
- دوخت طرح به روش کردونه‌دوزی گل و حاشیه و سائن‌دوزی ۱۰۲.....
- دوخت طرح به روش کردونه‌دوزی و دوخت ساده خطی ۱۰۴.....
- ترکیب گلدوزی ماشینی با تکه‌دوزی و رنگ‌آمیزی پارچه ۱۰۶.....
- گلدوزی بر روی تور ۱۰۷.....
- گلدوزی ماشینی روی ارگانزا (طرح گل برجسته) ۱۰۹.....
- ارزشیابی شایستگی گلدوزی ماشینی ۱۱۱.....

واحد یادگیری ۲: تکه‌دوزی روی لباس ۱۱۳.....

- مقدمه ۱۱۳.....
- تجهیزات کارگاه تکه‌دوزی و لحاف‌دوزی ۱۱۴.....
- انواع نخ دوخت ۱۱۵.....
- ماشین دوخت ۱۲۱.....
- طرح‌های تکه‌دوزی ۱۲۳.....
- روش‌های انتقال طرح ۱۲۴.....
- شناخت پارچه ۱۲۶.....
- کنترل پارچه قبل از برش ۱۲۷.....
- رنگ‌دهی پارچه ۱۲۷.....
- انتخاب پارچه بر اساس رنگ ۱۲۸.....
- تأثیر نخ در دوخت ۱۲۹.....
- تکه‌دوزی کاغذ پنهان با دست ۱۳۰.....

- تکه‌دوزی به روش «تا» کردن لبه‌ها با دست ۱۳۱
- تکه‌دوزی پارچه فوتر (دوخت لبه‌ها) ۱۳۲
- تکه‌دوزی به روش برودری ۱۳۳
- تکه‌دوزی با ماشین دوخت ۱۳۴
- تکه‌دوزی با روش استفاده از لایی زانفیکس ۱۳۵
- تکه‌دوزی شیشه رنگی (چندلایه) ۱۳۶
- تکه‌دوزی یو - یوز (Yo - Yos) ۱۳۷
- تکه‌دوزی برعکس از پشت پارچه (دوخت دستی) ۱۳۸
- تکه‌دوزی برعکس از پشت پارچه (با ماشین دوخت) ۱۴۰
- تکنیک‌های دوخت لبه‌های منحنی داخلی و خارجی ۱۴۱
- دوخت لحاف‌دوزی برجسته با ریسمان ۱۴۳
- دوخت پیش‌بند کودک ۱۴۴
- ترکیب تکه‌دوزی و گلدوزی ۱۴۶

پودمان ۵: سرویس خواب‌دوز ۱۴۹

- واحد یادگیری ۱: ترسیم الگوی سرویس خواب کودک ۱۵۰
- مقدمه ۱۵۰
- شایستگی ترسیم الگوی سرویس خواب کودک ۱۵۱
- استاندارد عملکرد ۱۵۱
- اتاق خواب کودک ۱۵۲
- ویژگی‌های اتاق خواب کودک ۱۵۲
- ویژگی‌های وسایل و سرویس خواب کودک ۱۵۳
- اندازه‌گیری قسمت‌های مختلف تخت و سرویس خواب کودک ۱۵۴
- علائم قراردادی ترسیم الگو ۱۵۷
- ترسیم الگوی لوازم تخت خواب ۱۵۸
- ترسیم الگوی بالش ۱۶۱

- ترسیم الگوی لحاف ۱۶۸
- ترسیم الگوی روتختی ۱۷۴
- ترسیم الگوی محافظ دیواره تخت خواب کودک ۱۷۶
- ترسیم الگوی وسایل اتاق خواب ۱۷۸
- ترسیم الگوی تشک بازی ۱۸۱
- ترسیم الگوی ساک دستی ۱۸۴
- ترسیم الگوی تشک دو لبه ۱۸۷
- ترسیم الگوی روبالش استوانه‌ای ۱۸۹
- ارزشیابی پایانی ۱۹۱

واحد یادگیری ۲: دوخت سرویس خواب کودک ۱۹۳

- مقدمه ۱۹۳
- شایستگی ۱۹۴
- استانداردها عملکرد ۱۹۴
- انواع ماشین دوخت ۱۹۵
- ابزار برش و دوخت ۱۹۶
- انواع پرکننده‌های مناسب سرویس خواب ۱۹۷
- انتخاب پارچه ۱۹۸
- رنگ در سرویس خواب نوزاد و کودک ۱۹۹
- روش اندازه‌گیری ابعاد تخت ۲۰۰
- انتقال الگو بر روی پارچه‌های سرویس خواب کودک ۲۰۱
- دوخت انواع گوشه‌های زاویه‌دار و منحنی در کناره‌های سرویس خواب ۲۰۲
- دوخت کادر سرویس خواب ۲۰۴
- روش دوخت لبه تزئینی بالش ۲۰۷
- دوخت انواع چین، پیلی در قسمت‌های مورد نیاز سرویس خواب ۲۰۸
- دوخت انواع زیپ (یکسره، منحنی) ۲۱۰
- دوخت انواع بست‌ها ۲۱۲

- اتوکاری قسمت‌های مختلف ۲۱۳
- دوخت انواع بست‌ها ۲۱۳
- شست و شوی سرویس خواب قبل از برش ۲۱۳
- مراحل دوخت لحاف ۲۱۴
- مراحل دوخت انواع تشک ۲۱۵
- دوخت تشک دو لبه ۲۱۶
- مراحل دوخت بالش ۲۱۷
- دوخت عروسک تزئینی مخصوص سرویس خواب ۲۱۸

شرایط در حال تغییر دنیای کار در مشاغل گوناگون، توسعه فناوری‌ها و تحقق توسعه پایدار، ما را بر آن داشت تا برنامه‌های درسی و محتوای کتاب‌های درسی را در ادامه تغییرات پایه‌های قبلی براساس نیاز کشور و مطابق با رویکرد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران در نظام جدید آموزشی باز طراحی و تألیف کنیم. مهم‌ترین تغییر در کتاب‌ها، آموزش و ارزشیابی مبتنی بر شایستگی است. شایستگی، توانایی انجام کار واقعی به‌طور استاندارد و درست تعریف شده است. توانایی شامل دانش، مهارت و نگرش می‌شود. در رشته تحصیلی - حرفه ای شما، چهار دسته شایستگی در نظر گرفته است:

۱. شایستگی‌های فنی برای جذب در بازار کار مانند توانایی ترسیم الگوهای لباس بچه گانه
۲. شایستگی‌های غیر فنی برای پیشرفت و موفقیت در آینده مانند نوآوری و مصرف بهینه
۳. شایستگی‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات مانند کار با نرم افزارها

۴. شایستگی‌های مربوط به یادگیری مادام‌العمر مانند کسب اطلاعات از منابع دیگر
بر این اساس دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش مبتنی بر اسناد بالادستی و با مشارکت متخصصان برنامه‌ریزی درسی فنی و حرفه‌ای و خبرگان دنیای کار مجموعه اسناد برنامه درسی رشته‌های شاخه فنی و حرفه‌ای را تدوین نموده‌اند که مرجع اصلی و راهنمای تألیف کتاب‌های درسی هر رشته است.

این کتاب دومین کتاب کارگاهی است که ویژه رشته «طراحی و دوخت» تألیف شده است و شما در طول دو سال تحصیلی پیش رو چهار کتاب کارگاهی و با شایستگی‌های متفاوت را آموزش خواهید دید. کسب شایستگی‌های این کتاب برای موفقیت در شغل و حرفه برای آینده بسیار ضروری است. هنرجویان عزیز سعی نمایید؛ تمام شایستگی‌های آموزش داده شده در این کتاب را کسب و در فرایند ارزشیابی به اثبات رسانید.

کتاب درسی «طراحی و دوخت لباس بچه گانه» شامل پنج پودمان است و هر پودمان دارای یک یا چند واحد یادگیری است و هر واحد یادگیری از چند مرحله کاری تشکیل شده است.

شما هنرجویان عزیز پس از یادگیری هر پودمان می‌توانید شایستگی‌های مربوط به آن را کسب نمایید. هنرآموز محترم شما برای هر پودمان یک نمره در سامانه ثبت نمرات منظور می‌نماید و نمره قبولی در هر پودمان حداقل ۱۲ می‌باشد.

همچنین علاوه بر کتاب درسی شما امکان استفاده از سایر اجزای بسته آموزشی که برای شما طراحی و تألیف شده است، وجود دارد. یکی از این اجزای بسته آموزشی کتاب همراه هنرجو می‌باشد که برای انجام فعالیت‌های موجود در کتاب درسی باید استفاده نمایید. کتاب همراه خود را می‌توانید هنگام آزمون و فرایند ارزشیابی نیز همراه داشته باشید. اجزای بسته آموزشی دیگری نیز برای شما در نظر گرفته شده است که با مراجعه به وبگاه رشته خود به نشانی www.tvoccd.medu.ir می‌توانید از عناوین آن مطلع شوید.

فعالیت‌های یادگیری در ارتباط با شایستگی‌های غیرفنی از جمله مدیریت منابع، اخلاق حرفه‌ای، حفاظت از محیط زیست و شایستگی‌های یادگیری مادام‌العمر و فناوری اطلاعات و ارتباطات همراه با شایستگی‌های فنی طراحی و در کتاب درسی و بسته آموزشی ارائه شده است. شما هنرجویان عزیز کوشش نمایید این شایستگی‌ها را در کنار شایستگی‌های فنی آموزش ببینید، تجربه کنید و آنها را در انجام فعالیت‌های یادگیری به کار گیرید.

رعایت نکات ایمنی، بهداشتی و حفاظتی از اصول انجام کار است لذا توصیه‌های هنرآموز محترمتان را در خصوص رعایت مواردی که در کتاب آمده است، در انجام کارها جدی بگیرید. امیدواریم با تلاش و کوشش شما هنرجویان عزیز و هدایت هنرآموزان گرامی، گام‌های مؤثری در جهت سربلندی و استقلال کشور و پیشرفت اجتماعی و اقتصادی و تربیت مؤثر شایسته جوانان برومند میهن اسلامی برداشته شود.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

در راستای تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران و نیازهای متغیر دنیای کار و مشاغل، برنامه درسی رشته «طراحی و دوخت» طراحی و بر اساس آن محتوای آموزشی نیز تألیف گردید. کتاب حاضر از مجموعه کتاب‌های کارگاهی می باشد که برای سال یازدهم تدوین و تألیف گردیده است. این کتاب دارای ۵ پودمان است که هر پودمان از یک یا چند واحد یادگیری تشکیل شده است. همچنین ارزشیابی مبتنی بر شایستگی از ویژگی‌های این کتاب می باشد که در پایان هر پودمان شیوه ارزشیابی آورده شده است. هنرآموزان گرامی می بایست برای هر پودمان یک نمره در سامانه ثبت نمرات برای هر هنرجو ثبت کنند. نمره قبولی در هر پودمان حداقل ۱۲ می باشد و نمره هر پودمان از دو بخش تشکیل می گردد که شامل ارزشیابی پایانی در هر پودمان و ارزشیابی مستمر برای هریک از پودمان‌ها است. از ویژگی‌های دیگر این کتاب طراحی فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته در ارتباط با شایستگی‌های فنی و غیرفنی از جمله مدیریت منابع، اخلاق حرفه‌ای و مباحث زیست محیطی است. این کتاب جزئی از بسته آموزشی تدارک دیده شده برای هنرجویان است که لازم است از سایر اجزای بسته آموزشی مانند کتاب همراه هنرجو، نرم افزار و فیلم آموزشی در فرایند یادگیری استفاده شود. کتاب همراه هنرجو در هنگام یادگیری، ارزشیابی و انجام کار واقعی مورد استفاده قرار می گیرد. شما می توانید برای آشنایی بیشتر با اجزای بسته یادگیری، روش‌های تدریس کتاب، شیوه ارزشیابی مبتنی بر شایستگی، مشکلات رایج در یادگیری محتوای کتاب، بودجه بندی زمانی، نکات آموزشی شایستگی‌های غیرفنی، آموزش ایمنی و بهداشت و دریافت راهنما و پاسخ فعالیت‌های یادگیری و تمرین‌ها به کتاب راهنمای هنرآموز این درس مراجعه کنید.

کتاب شامل پودمان‌های ذیل است:

پودمان سوم «گلدوزی»

پودمان چهارم «تکه دوز»

پودمان پنجم «سرویس خواب دوز»

پودمان ۳

گلدوزی

گلدوزی لباس و ملزومات کودک

ابزار و وسایل کار

سوزن گلدوزی

■ **سوزن گلدوزی (Embroidery):** این سوزن‌ها برای گلدوزی با سوراخ متوسط (چشمی) مناسب است.

اندازه ۵، ۷ و ۱۰

■ **سوزن کرول (Crewel):** مخصوص گلدوزی است به علت داشتن سوراخ درشت (چشمی) از نخ گلدوزی یک لا تا چند لا قابل استفاده است.

اندازه ۱، ۵ و ۱۰

■ **سوزن چنایل (Chenille):** این سوزن برای گلدوزی روی پارچه‌های ضخیم و درشت بافت است.

اندازه ۱۸، ۲۲ و ۲۶

■ **مداد:** برای انتقال طرح و نقش‌های گلدوزی از مدادهای HB می‌توان استفاده کرد.

■ **کارگاه گلدوزی:** دو دایره چوبی که یکی داخل دیگری قرار می‌گیرد، با استفاده از کارگاه، دوخت جمع نمی‌شود، و الیاف نخ گلدوزی روی پارچه به خوبی قرار می‌گیرد.

■ **انگشتانه:** اندازه آن باید کاملاً متناسب با انگشت سوم دست باشد، برای سرعت عمل در کار استفاده می‌شود.

نخ گلدوزی

■ **نخ پنبه‌ای:** از پنبه مرسریزه شده و شش لا و ۱۰۰٪ از جنس پنبه (Cotton) است و قابل تقسیم به رشته‌های نخ‌های باریک‌تر هستند.

■ **نخ ساتن / ویسکوزیون:** نوعی نخ شش لا، بسیار درخشان و نرم بوده و دارای درخشش نافذی است.

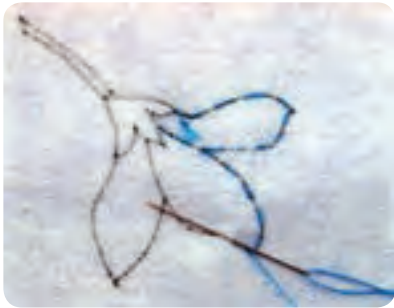
■ **نخ گلدوزی چند رنگ:** دارای یک طیف رنگ با تغییر ملایم و پیوسته در سراسر طول نخ است. جنس آنها از پنبه، ابریشم یا ساتن است.

انتقال طرح روی پارچه

■ در این مرحله با دو روش ابتدایی انتقال آشنا می شوید:
۱ کپی مستقیم از روی طرح به وسیله مداد یا ماژیک های قابل شست و شو است.

۲ برای پارچه های ضخیم طرح را روی پارچه قرار داده و اطراف طرح اصلی را با شلال مشخص می کنید.

طرح های مناسب لباس و ملزومات کودک

به نظر شما چه طرح‌هایی برای لباس و ملزومات کودک مناسب‌تر هستند؟
 آیا می‌توان هماهنگی بین یک موضوع در طرح با لباس و ملزومات به‌وجود آورد؟

طرح‌های انتخابی برای کودکان دارای ویژگی‌های خاصی (ساده، کوچک و با ظرافت) هستند. رنگ‌های انتخابی ملایم و متناسب با رنگ زمینه انتخاب می‌شوند.
 طرح حیوانات اگر بزرگ باشند معمولاً دور آن دوخته می‌شود.

معمولاً طرح‌های گل و برگ، بسیار ظریف انتخاب می‌شوند.

حشرات کوچک مانند پروانه، کفشدوزک و زنبور بسیار ظریف دوخته می‌شوند.

قرارگیری طرح روی پیش سینه پیراهن کودک

با توجه به تصاویر، محل قرارگیری طرح‌های لباس کودک چه ویژگی‌هایی باید داشته باشند؟
در چیدمان این طرح‌ها به چه مواردی باید دقت کرد؟

فکر کنید

■ طرح قرینه که دارای ساقه، گل و گلبرگ‌های پیوسته هستند، کشیدگی طرح تا حلقه‌های آستین و زیر یقه ادامه پیدا می‌کند.

■ از یک نقش، با چیدمان پراکنده ولی با نظم استفاده می‌شود برای پر کردن فضای خالی از نقطه دایره‌ای استفاده می‌شود.

■ طرح یک قسمت از گل با نوار حاشیه‌دار و تکرار منظم است، برای پر کردن از نقطه دایره‌ای استفاده شده است.

مانند تصویر چند نمونه طرح انتخاب کرده و روی قسمت‌های مختلف الگوی لباس قرار دهید.

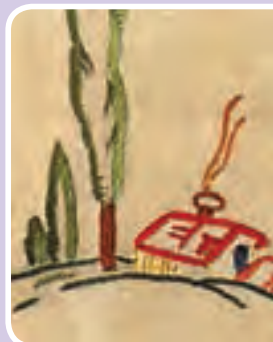

فعالیت
عملی

با توجه به دوخت‌های اولیه گلدوزی طرح‌هایی مانند تصاویر را روی لباس و ملزومات کودک گلدوزی کنید.

فعالیت
عملی

❏ به تصاویر زیر دقت کنید از چه روش‌هایی برای تزئین کار دست استفاده شده است؟
 ❏ آیا می‌توانید این روش‌ها را برای تزئین لباس کودک استفاده کنید؟

روش چاپ روی پارچه

ابزار و وسایل

- ❏ **رنگ پارچه:** این رنگ‌ها با ثباتی که روی پارچه دارند و قابلیت ترکیب رنگی برای چاپ پارچه استفاده می‌شود.
- ❏ **قلم‌مو:** این قلم‌موها با نوک پهن، یکی از وسایل انتقال رنگ روی پارچه است.
- ❏ **نوارچسب کاغذی:** برای ثابت نگه داشتن طرح روی پارچه استفاده می‌شود.
- ❏ **ظرف یا پالت رنگ:** ظرفی که در آن رنگ‌ها را می‌توان با هم ترکیب کرد.
- ❏ **مقوا یا طلق:** مقوا یا طلق برای انتقال طرح روی آن استفاده می‌شود.

روش انتقال و اجرای کار

■ طرح مورد نظر را روی مقوا منتقل کنید.

■ رنگ‌ها متناسب با طرح مورد نظر ترکیب و آماده شود.

■ داخل طرح به وسیله کاتر بریده شود.

■ در آخرین مرحله به وسیله اتو روی طرح را اتو کنید تا چاپ روی پارچه تثبیت شود.

■ به وسیله قلم‌مو رنگ‌های مورد نظر را روی پارچه منتقل کنید.

روی این طرح را به دلخواه گلدوزی کنید.

فعالیت
عملی

با توجه به تصویر، مراحل چاپ و گلدوزی را روی پارچه مناسب انجام دهید.

- ۳۳۵
- ۷۹۸
- ۹۳۱
- ۹۳۲
- ۹۴۸
- ۳۰۳۲
- ۳۷۵۲
- ۳۷۷۹
- ۳۸۲۱
- ۵۲۸۲

دوخت‌های اولیه

یادآوری: در سال‌های گذشته با بعضی از دوخت‌های اولیه و کاربرد آنها آشنا شده‌اید. آیا می‌توانید مراحل دوخت آنها را انجام دهید؟

شلال مستقیم: شلال‌ها به‌طور جدا از هم، در میان یک حلقه، یا مجزا از شکل دیگر دوخته می‌شود.

شلال مارپیچ: دوخت ترکیبی از دو نوع سوزن‌دوزی استفاده می‌شود، ابتدا شلال‌های منظم و یکنواخت زده سپس به‌وسیله سوزن از میان شلال‌ها به‌طور پیچ‌رد می‌شود.

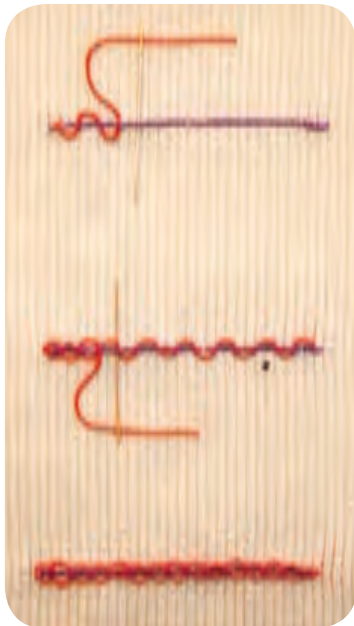
طرح ساقه: سوزن را از پارچه بیرون آورده، نخ سمت راست سوزن قرار گرفته به فاصله کمی در داخل پارچه فرو کنید.

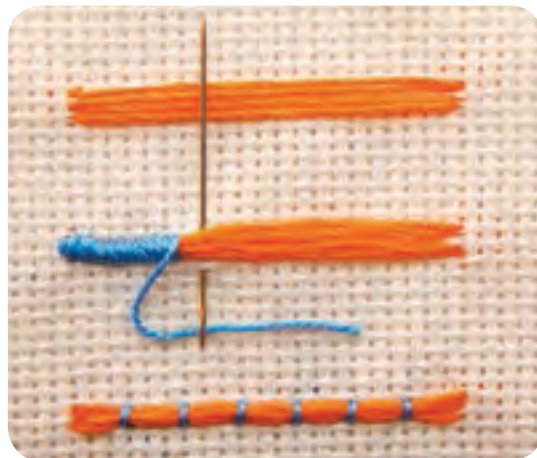
ساقه‌دوزی: مانند طرح ساقه است با این تفاوت که نخ سمت راست سوزن را به‌طور مایل در پارچه فرو کنید.

بخیه مارپیچ: بخیه‌ها باید کوچک و ساده دوخته شود، سپس با نخ ضخیم به‌طور مارپیچ از وسط بخیه‌ها عبور کند.

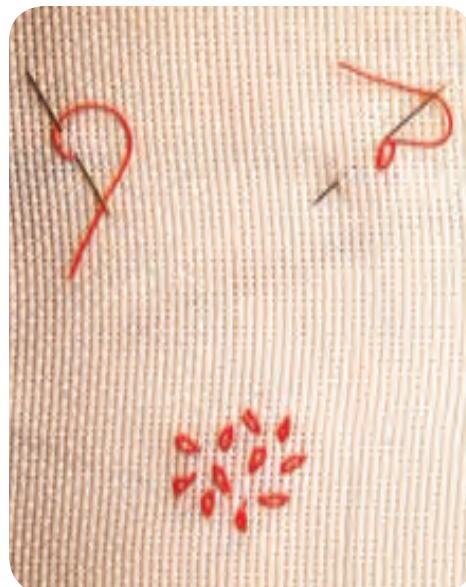
دوخت بست: ابتدا نخ شش لای گلدوزی را روی پارچه بخوابانید، سپس با نخ هم‌رنگ یا نخ دیگر بست‌ها را با فاصله کم و یکنواخت بدوزید.

ساتن دوزی: شلال‌های کوچک که کنار هم قرار می‌گیرد و طرح را کاملاً پر می‌کند. حرکت سوزن‌ها بستگی به طرح دارد.

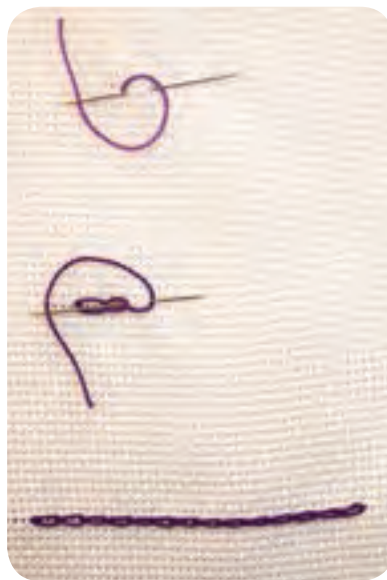

زنجیره تک قلاب: سوزن را از رأس گلبرگ بیرون آورده بعد نخ را مانند یک حلقه زیر سوزن قرار می‌دهیم.

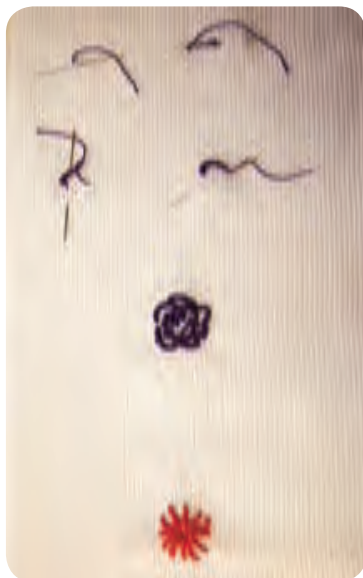
دوخت زنجیره: سوزن را از پارچه بیرون آورده در حالتی که نخ را با انگشت شست به صورت حلقه نگه داشته‌اید. سوزن را در همان محل فرو ببرید.

دوخت پروانه‌ای: این دوخت شبیه تک قلاب زنجیره‌ای است، با این تفاوت که انتهای حلقه نخ با فاصله زیاد روی پارچه قرار می‌گیرد.

دوخت گره فرانسوی: سوزن را از پارچه بیرون آورده، نخ را یکی دو بار به دور سوزن حلقه کنید، سپس سوزن را در همان مکان در پارچه فرو کنید.

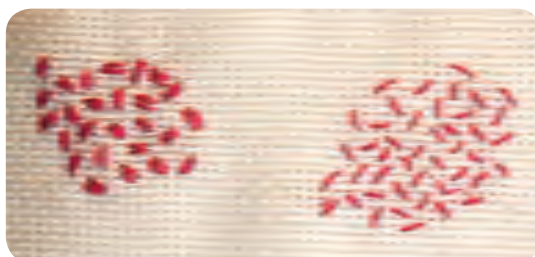
دوخت گره سیمی (روکوکو): سوزن را از پارچه بیرون آورده نخ را ده الی دوازده بار دور سوزن تاب داده و سوزن را از میان نخ‌های تابیده بیرون بکشید.

دوخت مادگی گل: برای شاخک‌ها یا مادگی وسط گل‌ها استفاده می‌شود، نخ را از پارچه بیرون آورده و با فاصله یک کوک، نخ دور سوزن پیچیده شود و سوزن را وارد پارچه کنید.

دانه دوزی: یک یا دو شلال کوچک عمودی چسبیده به هم دوخته می‌شود و این کار تکرار می‌شود.

پایون دوزی: چهار تا شش شلال موازی با هم به صورت افقی روی پارچه بدوزید، سپس وسط آنها را با دو شلال عمودی محکم کنید.

ستاره دوزی: یک ضربدر (x) دوخته، سپس به علاوه (+) عمودی و افقی دوخته شود، برای اینکه به هم متصل کنیم، یک بست در محل تقاطع آنها دوخته شود.

دوخت دندان موشی: از سمت چپ پارچه نخ زیر سوزن به صورت حلقه قرار می‌گیرد، نخ حلقه شده را با انگشت نگه داشته سوزن را از پارچه در آورید.

دوخت پر: دو خط مستقیم را علامت بگذارید، سپس طرفین این خط را یک بار از سمت راست و یک بار از سمت چپ بدوزید

دندان موشی به هم چسبیده: این دوخت مانند دندان موشی است، با این تفاوت که پایه‌های دوخت کاملاً در کنار هم دوخته شده است.

دوخت پر بسته: روی یک خط مستقیم، یک کوک اریب دوخته، سپس وسط خط مستقیم را بدوزید. بعد طرف مقابل کوک روبه‌رو دوباره کوک اریب بدوزید.

دوخت پر دوتایی: دوخت پر تنوع زیاد دارد، ولی نوع دوخت یکسان است، در این دوخت دو پایه در یک جهت دوخته می‌شود.

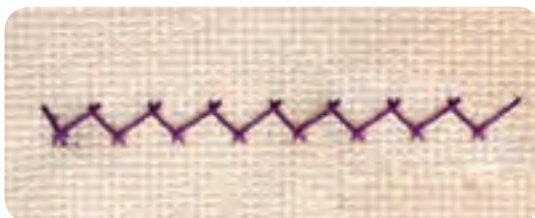
دوخت پر سه تایی: مانند دوخت پر دوتایی است با این تفاوت که سه پایه در هر طرف دوخته می‌شود.

دوخت زیگزاگ ماریپیچ: پس از دوخت زیگزاگ یکنواخت، نخ به رنگ دیگر را به طور ماریپیچ از میان زیگزاگها عبور دهید.

دوخت زیگزاگ ساده: سوزن را به روی پارچه آورده از سمت راست تعدادی از تار پارچه گرفته و از سمت چپ خارج کنید.

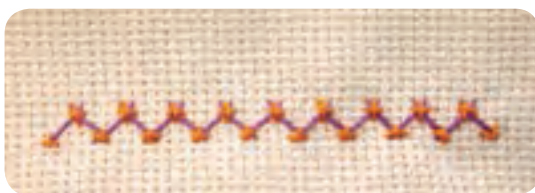
سایه دوزی (زیگزاگ فشرده): سایه دوزی همان زیگزاگ است با این تفاوت که از پشت پارچه دوخته شده و در روی پارچه شلالهای افقی دیده می شود.

دوخت زیگزاگ با بست: پس از دوخت زیگزاگ ساده با نخ به رنگ دیگر شلالهای عمودی روی زیگزاگ بدوزید.

دوخت زیگزاگ با بخیه ستاره: پس از دوخت زیگزاگ ساده، با نخ هم رنگ دیگر شلالهای عمودی و افقی بدوزید.

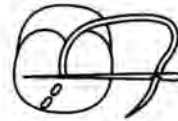
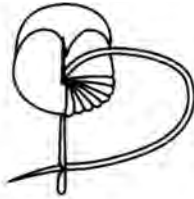
- آیا می‌توانید مراحل دوخت این نمونه را انجام دهید؟
- نام هر کدام از این دوخت‌ها را نام ببرید.

طرح را کپی کنید، نمونه نخ‌های متناسب با نخ دوخت، پارچه و سوزن مناسب را انتخاب کنید.

■ برای دوخت قسمت‌های مختلف بدن پرنده از دوخت ساتن استفاده می‌شود.

■ برای دوخت سر پرنده، قسمت صورت از مرکز نوک پرنده دوخته شود.
برای بالای سر از وسط پیشانی مستقیم دوخته می‌شود.

■ برای تنه پرنده از وسط به صورت مستقیم دوخته می‌شود.
برای بال و دم پرنده به صورت مستقیم، ولی در جهت برعکس تنه پرنده دوخته می‌شود.

گلدوزی با پارچه های بافته شده

فکر کنید

با توجه به تصویر گلدوزی روی پارچه یا لباس بافته (بافتنی) چه تفاوتی با گلدوزی های دیگر دارد؟
 نخ و سوزن ها باید چه ویژگی هایی داشته باشند؟
 طرح انتخابی آنان چه تفاوتی با طرح دیگر گلدوزی ها دارد؟

طرح انتخابی باید به گونه ای باشد که بدون کپی کردن آن روی پارچه اجرا شود. محل قرارگیری کلی طرح روی پارچه را علامت گذاری کنید.

گلدوزی که باید دوخته شود، شامل: دوخت پروانه ای، زنجیر تک قلاب، گره فرانسوی، ساقه دوزی، ساتن و دانه دوزی است.

نخ های استفاده شده برای گلدوزی باید کاملاً هماهنگی لازم با نوع پارچه زمینه را داشته باشد.

■ طرح دوخته شده با نوع گلدوزی و برجستگی لازم، زیبایی خاصی روی کار به وجود می آورد.

با توجه به تصویر یک طرح مناسب گلدوزی با پارچه بسیار ضخیم یا بافتنی انتخاب و گلدوزی کنید.

فعالیت
عملی

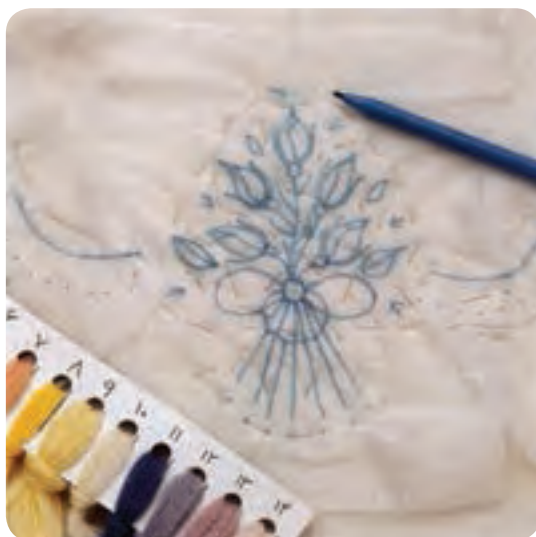
گلدوزی روی پارچه ضخیم

فکر کنید

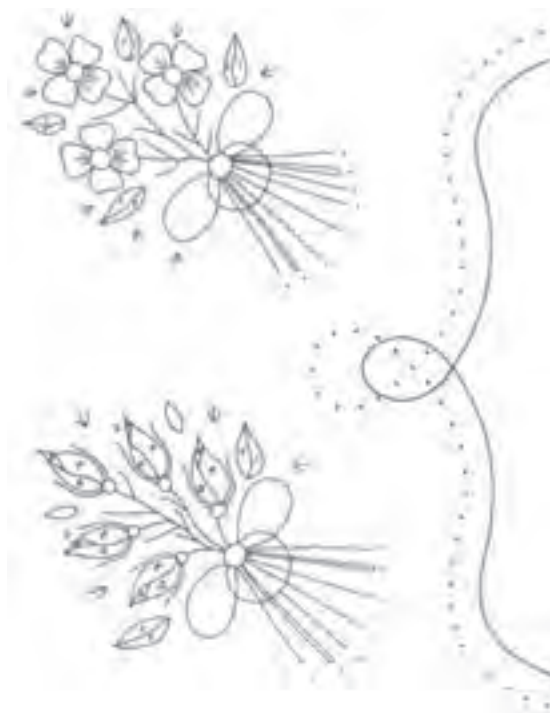

با توجه به تصویر به نظر شما از چه روشی برای انتقال طرح می‌توان استفاده کرد؟
 آیا روش گلدوزی هر قسمت را می‌توانید اجرا کنید؟

طرحی انتخاب کنید که جزئیات زیاد ندارد، طرح را بر اساس رنگ‌ها شماره گذاری کنید.

طرح را روی کاغذ پوستی بسیار نازک منتقل کرده طرح را روی پارچه کوچک بزنید. رنگ نخ‌های مورد نظر را جدا و شماره گذاری کنید.

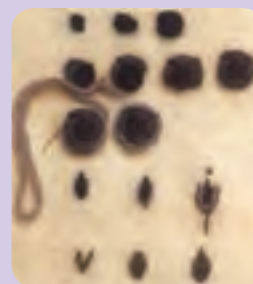

■ گلدوزی هر قسمت از طرح را با توجه به دوخت آنها انجام دهید.
 کاغذ پوستی را به آرامی از روی پارچه جدا کنید.

یک طرح مانند تصویر انتخاب کرده و مراحل گلدوزی را انجام دهید.

فعالیت
 عملی

لوازم مورد استفاده برای شماره‌دوزی

- ❑ در تصویر روبه‌رو وسایل و ابزار برای کدام نوع گلدوزی استفاده می‌شود؟
- ❑ چه وسایل یا ابزاری با دیگر انواع گلدوزی مشترک هستند؟
- ❑ چه وسایل یا ابزاری مورد استفاده در شماره‌دوزی هستند؟

فکر کنید

❑ شماره‌دوزی یکی از قدیمی‌ترین انواع گلدوزی است، و این نام به علت شمردن تاروپود پارچه است.

سوزن

اندازه ۱۸، ۲۲ و ۲۸

سوزن تاپستری (Tapestry): برای پارچه‌های درشت بافت و غیرمتراکم مانند پارچه‌های کوبلن‌دوزی که سوراخ‌های درشت دارند، از سوزن‌های ضخیم شماره «۱۳ تا ۲۶» که دارای نوکی گرد و کُند هستند استفاده می‌شود.

اندازه ۱۸، ۲۲ و ۲۶

سوزن چنایل (chenille): برای شماره‌دوزی روی پارچه‌هایی که بافت متراکم دارند، سوزن‌های شماره «۲۲ تا ۲۶» که پارچه را سوراخ نمی‌کنند مناسب است.

انواع نخ

نخ گلدوزی شش لا از ابریشم: از ۶ رشته تشکیل شده است، که به راحتی از هم جدا می شود.

نخ گلدوزی شش لا از پنبه: از ۶ رشته تشکیل شده است که به راحتی جدا می شود.

نخ گلدوزی متالیک: نخ از الیاف به اصطلاح فلزی است.

نخ گلدوزی مَمُری: دارای مغز از الیاف پنبه و رویه ابریشمی یا پنبه است.

تور شماره دوزی: تورها از الیاف پنبه به صورت تاری و پودی بافته می شود ولی به راحتی می توان تاروپود را از هم جدا کرد.

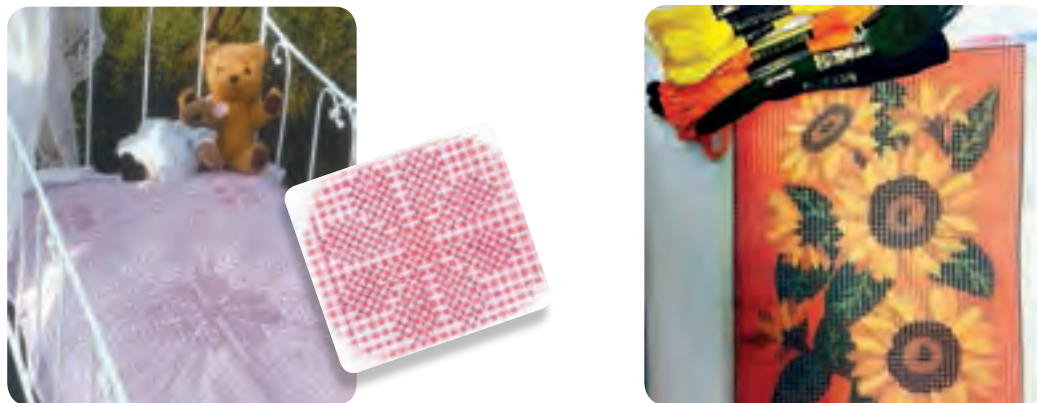

پارچه نواری شماره دوزی: این نوارهای پارچه‌ای در عرض‌های مختلف موجود است و به اصطلاح درشت بافت هستند.

طریقه دوخت شماره دوزی روی انواع پارچه

■ استفاده از تور شماره دوزی: تور را روی پارچه قرار داده، خانه‌های تور را بشمارید و روی نقشه آن را بدوزید. ■ استفاده از پارچه درشت بافت: روی نقشه را بشمارید و از طریق شمارش نخ‌های پارچه، همان شماره نقشه را روی پارچه منتقل کنید.

■ استفاده از نقشه چاپ شده: بر اساس رنگ‌ها، شلال‌های یک ردیف را از چپ به راست بدوزید. ■ استفاده از پارچه چهارخانه: هر یک از چهارخانه‌های پارچه یک شماره نقشه در نظر گرفته می‌شود.

با توجه به تصاویر، مشخص کنید از کدام روش‌ها برای دوخت شماره دوزی استفاده شده است.

فعالیت
عملی

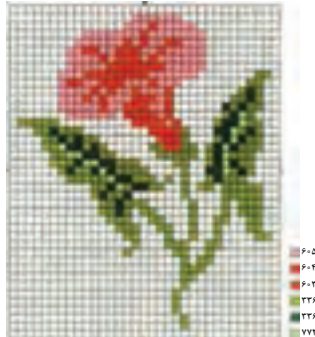

دوخت شماره دوزی به وسیله تور مخصوص

■ طرح و نقشه مورد نظر را انتخاب کنید. شماره رنگ نخها در کنار طرح نوشته شده است.

وسایل و ابزار مورد نیاز

- تور شماره دوزی
- پارچه مناسب
- نخ گلدوزی
- سوزن گلدوزی
- کارگاه مخصوص گلدوزی

■ مرکز دوخت را روی تور علامت گذاشته و از وسط شروع به دوخت کنید.

■ با کوک دور تا دور تور را به پارچه اصلی وصل کنید.

■ به اندازه طرح خود تور شماره دوزی چیده شود.

■ در پایان الیاف تور را جدا کنید و با ملایمت یکی یکی بیرون بکشید.

■ شماره های تور را شمرده و با دوخت ضربدر نقشه را روی آن بدوزید.

با توجه به نقشه ارائه شده یک طرح شماره دوزی را به وسیله تور روی پارچه بدوزید.

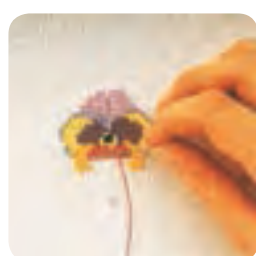
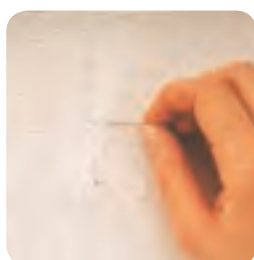
فعالیت
عملی

دوخت شماره‌دوزی روی پارچه آیدا

وسایل و ابزار مورد نیاز

- پارچه آیدا (کانت شماره ۱۲)
- نخ گلدوزی
- سوزن گلدوزی

- طرح و نقشه مورد نظر را انتخاب کنید.
- وسط تاروپود پارچه را علامت گذاری کنید.

- از وسط طرح روی پارچه شروع به دوخت درز، اضافی پارچه را قیچی کنید.
- با توجه به اضافه جای ضربدری × کنید.

با توجه به طرح و نقشه ارائه شده یک طرح شماره‌دوزی روی پارچه آیدا بدوزید.

فعالیت
عملی

دوخت شماره دوزی روی پارچه زوج بافت (Even weave) یا کانواس (Canvas)

وسایل و ابزار مورد نیاز

- پارچه کانواس
- نخ گلدوزی
- سوزن گلدوزی

■ پس از علامت گذاری روی پارچه، از وسط طرح پارچه شروع به دوخت ضربدری × کنید.

■ طرح و نقشه مورد نظر را انتخاب کنید.

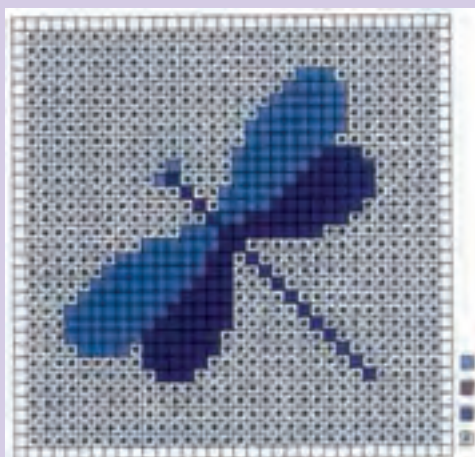

■ داخل این مدل جا سوزنی را پنبه یا الیاف هالو پر کنید.

■ روی این پارچه باید تمام سطح پر شود. تکه پارچه را برای وصل آماده کنید.

با توجه به طرح و نقشه ارائه شده یک طرح شماره دوزی روی پارچه کانواس یا Even weave بدوزید.

فعالیت
عملی

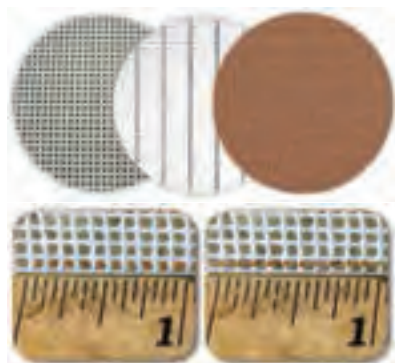

انواع پارچه شماره‌دوزی

فکر کنید

- ✦ آیا پارچه‌های شماره‌دوزی را می‌شناسید و کاربرد هر کدام را می‌دانید؟
- ✦ آیا نوع دوخت روی آنها یکسان خواهد بود؟
- ✦ آیا نگه‌داری و شست‌وشوی آنها با دیگر گلدوزی‌ها یکسان است؟

تعریف کانت (Count): در مورد پارچه کانت به معنی تعداد سوراخ‌های مربعی شکل در مدار اینچ (۲/۵ سانتی‌متر) از پارچه است، در واقع یک سوراخ در پارچه معادل یک کوک شماره‌دوزی است.

■ هر چه تعداد سوراخ‌ها در هر اینچ از پارچه بیشتر باشد، سوراخ‌ها کوچک‌تر و به هم نزدیک‌تر هستند.

■ عدد کانت بزرگ‌تر به معنای پارچه متراکم‌تر و نازک خواهد بود.

پارچه زوج بافت (Even weave): تاروپود در این پارچه، مربع‌های هم اندازه روی پارچه ایجاد می‌کند. تفاوت این پارچه با آیدا این است که به جای شمارش مربع‌ها یا سوراخ‌ها در پارچه آیدا، در پارچه Even weave تعداد نخ‌ها شمارش می‌شود. پارچه Even weave با کانت «شماره ۲۸» دارای ۲۸ نخ تار و ۲۸ نخ پود در هر اینچ پارچه است.

پارچه آیدا (Aide): دارای یک بافت چهارخانه و سوراخ مربعی شکل کوچک و آهاردار است. پارچه آیدا با کانت ۱۸ دارای ۸ سوراخ یا کوک شماره‌دوزی در هر اینچ است، برای شروع دوخت شماره‌دوزی کانت ۱۴ مناسب‌تر است.

■ کانت ۱۸ از ۱۴ کانت ریز بافت‌تر و نرم‌تر است.

پارچه جین قام (Gingham): پارچه سبک وزن با چهارخانه‌های طولی و عرضی یکسان است.

■ در هر چهارخانه یک ضربدر دوخته می‌شود.

پارچه کتانی (Linen): از الیاف کتان بافته می‌شود به علت نوع الیاف پارچه دارای جلا و براق است.

پارچه پنبه‌ای (Cotton): از الیاف پنبه‌ای خالص که دارای بی‌نظمی‌های طبیعی برحسب ضخامت نخ در روی پارچه است.

پارچه‌های کنفی (Canvas): این پارچه که به گونی بافت معروف است، از مربع‌های یکسان تشکیل شده و مانند گونی برنج است.

توجه کنید: در ایران به دلیل عدم کشت کتان (Linen) پارچه‌های پنبه‌ای (Cotton) برای شماره‌دوزی استفاده می‌شود.

کتان زوج بافت (کانت ۱۸)

کتان زوج بافت (کانت ۲۸)

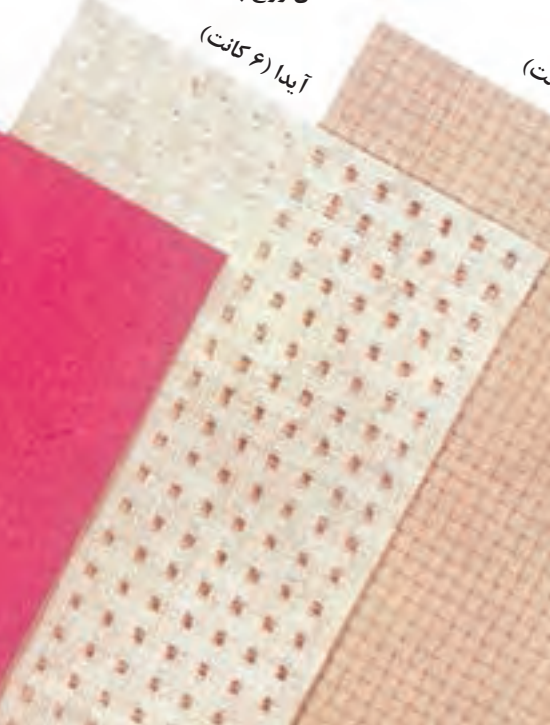
کتان زوج بافت (کانت ۳۲)

داماسک آیدا (کانت ۱۸)

ساده بافت

آیدا (۶ کانت)

آیدا (۱۲ کانت)

آیدا (۱۴ کانت)

جین قام

کاربرد طرح‌های شماره‌دوزی

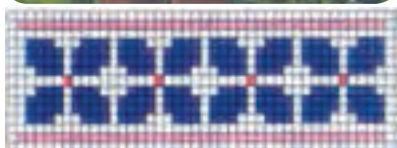
تمام زیبایی شماره‌دوزی در تناسب رنگ‌بندی نخ‌ها، نوع نخ‌ها و نوع نقشه و طرح انتخابی است. طرح‌ها با توجه به نوع کاربرد آنها متفاوت هستند.

■ طرح یا نقشه بزرگ با موضوعات طبیعت برای قاب تابلو مناسب است.

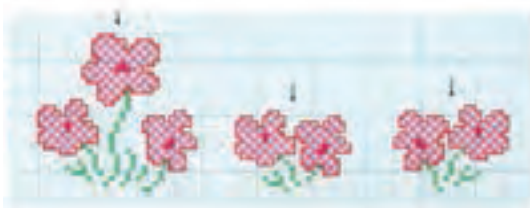
■ طرح یا نقشه با کادر دور آن مناسب قاب تابلو است.

■ حاشیه‌های یک رنگ که دارای رنگ‌های کلاسیک است، برای سرویس خواب و منزل و لباس مناسب است.

■ حاشیه‌ها برای لبه‌های لباس یا ملزومات آن مناسب است، نقشه‌ها به حالت گل و بوته یا حیوانات با رنگ‌های شاد و زنده هستند.

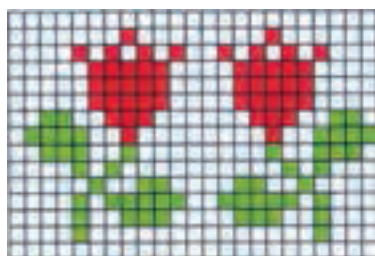
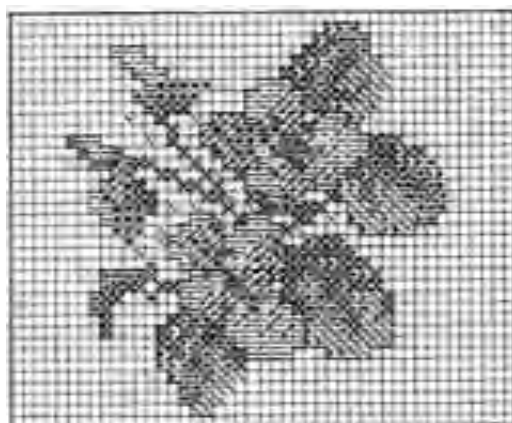
■ طرح‌های تک که در قسمت‌های مختلف لباس، یا ملزومات دیگر آن می‌توان استفاده کرد.

■ یک طرح در تنوع مختلف برای یک لباس و ملزومات آن مناسب است.

روش‌های نقشه‌خوانی شماره‌دوزی

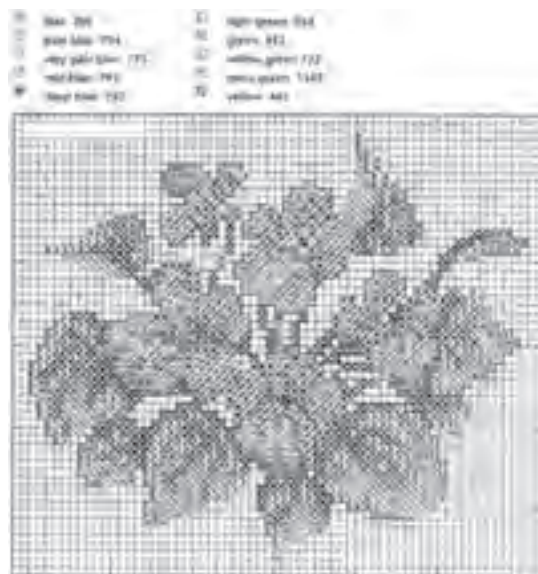
- با توجه به تصاویر آیا می‌توانید نقشه‌ها را بخوانید؟ و تفکیک رنگ‌ها را در دوخت انجام دهید.
- کدام یک از نقشه‌ها برای دوخت شماره‌دوزی آسان و سریع‌تر قابل استفاده است؟

نقشه رنگی: هر خانه فقط با رنگ خودش مشخص شده است.

نقشه رنگی با کد: هر خانه با رنگ و کد داخل آن مشخص شده است.

نقشه سیاه و سفید: هر خانه با کد و علائم قراردادی نشان دهنده یک رنگ است.

❖ یک طرح مانند یک گل را انتخاب کرده و آن را به یکی از نقشه‌های شماره تبدیل کنید.
❖ نوار رنگی کنار طرح را با انتخاب شماره نخ‌ها کامل کنید.

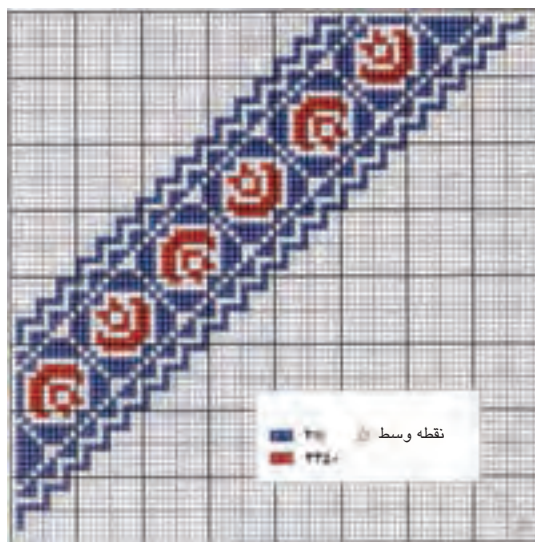
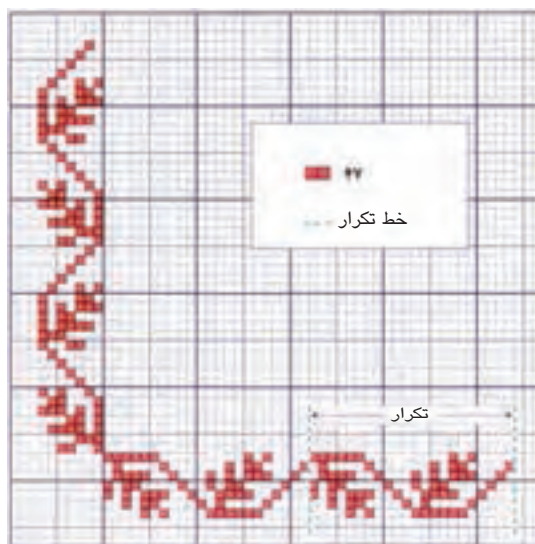
فعالیت
عملی

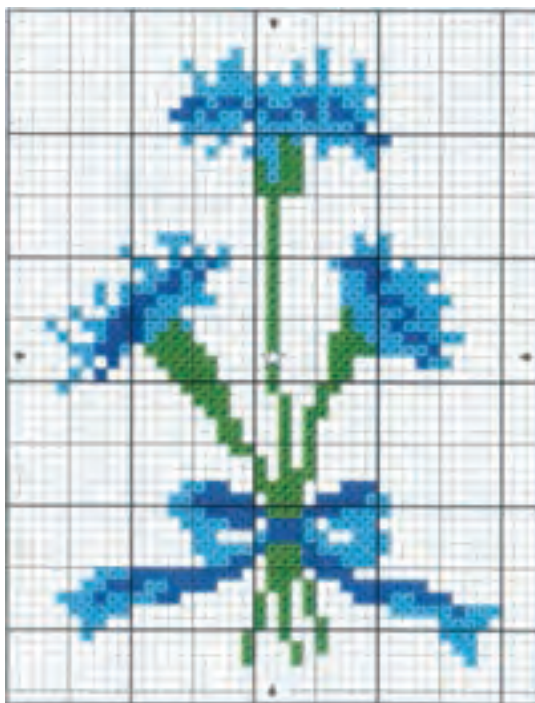
قرارگیری انواع طرح‌های شماره‌دوزی روی پارچه

■ محل قرارگیری طرح شماره‌دوزی با دقت انجام شود، در غیر این صورت ممکن است، طرح دوخته شده در محل خود قرار نگیرد. یکی از روش‌های کنترل قرار گرفتن طرح در گوشه کار (زوایای ۴۵ درجه) استفاده از آینه است.

■ قرار دادن طرح حاشیه در زاویه ۴۵ درجه و تکرار نقشه در ادامه کار است.

■ قرار دادن نوار حاشیه‌ای در زاویه ۴۵ درجه است و طرح تکرار نمی‌شود.

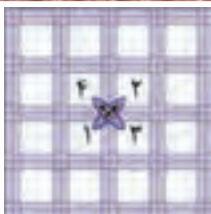
■ تک نقش (مانند گل) اگر در گوشه قرار می‌گیرد، باید زاویه ۴۵ درجه را علامت‌گذاری و وسط طرح را روی خط زاویه قرار دهید.

■ برای قرار دادن تک نقش با حاشیه‌ها قرینه $\frac{1}{4}$ طول و عرض را به دست آورده و آن را وسط محل علامت‌گذاری پارچه قرار دهید.

انواع دوخت

■ برای هر دوخت از کشش یکسان استفاده کنید، نخ را به آرامی روی پارچه قرار دهید، با کشیدن زیاد پارچه جمع می‌شود.

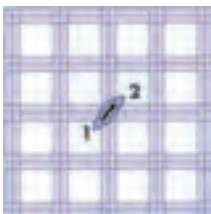

دوخت ضربدری ×

■ دوخت ضربدری به این شکل × است.

■ از پشت پارچه سوزن را از گوشه «نقطه ۱» بیرون آورده و در گوشه «نقطه ۲» فرو ببرید، از گوشه «نقطه ۳» بیرون آورید و در گوشه «نقطه ۴» فرو ببرید.

■ توجه کنید تمام دوخت‌های ضربدر در یک جهت دوخته شود.

دوخت نیمه ضربدری

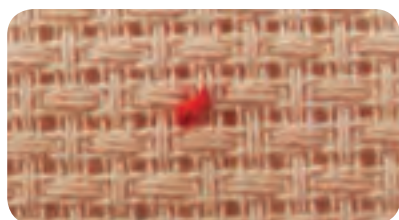
دوخت نیمه ضربدری به این شکل / است.

این طرح برای زمینه‌های بزرگ که می‌خواهیم سایه روشن ظریف داشته باشیم با نخ یک لای ابریشمی دوخته می‌شود. سوزن را از گوشه «نقطه ۱» بیرون آورید، نخ را به صورت اریب در گوشه «نقطه ۲» فرو ببرید.

دوخت $\frac{1}{4}$ ضربدری

دوخت $\frac{1}{4}$ شبیه به دوخت نیمه ضربدری است، ولی این دوخت در وسط یک مربع پارچه زده می‌شود. یک

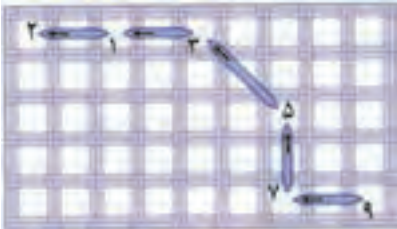
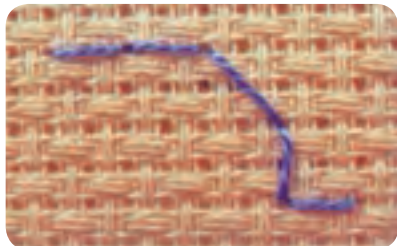
دوخت اریب کوچک ($\frac{1}{4}$ یک دوخت معمولی) از وسط پارچه بیرون آورده می‌شود. از این دوخت برای دوخت صورت و چهره استفاده می‌شود.

دوخت $\frac{3}{4}$ ضربدري

■ این دوخت از یک دوخت $\frac{1}{4}$ و دوخت نیمه ضربدري تشکیل شده است. از این دوخت بیشتر برای شاخ و برگ‌های طرح در شماره‌دوزی استفاده می‌شود.

■ سوزن را از گوشه «نقطه ۱» بیرون آورید و در گوشه «نقطه ۲» فرو ببرید و یک دوخت $\frac{1}{4}$ بدوزید.

دوخت پشت سرهم

از این دوخت برای درست کردن خطوط اطراف دوخت ضربدري و دوخت حروف و کلمات استفاده می‌شود. این دوخت با خطوط پررنگ‌تر در نواحی مختلف و با نخ یک لای ابریشمی دوخته می‌شود.

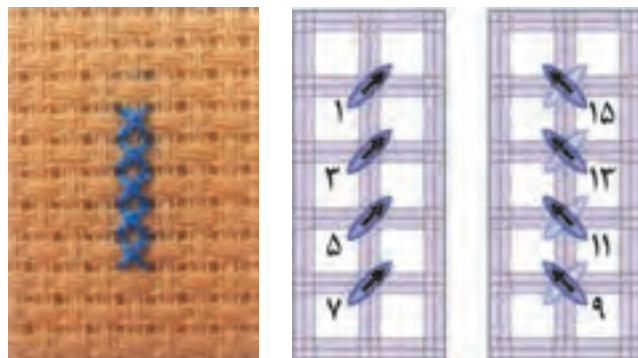
دوخت ضربدري در رج‌های افقی

■ سوزن را از پشت گوشه «نقطه ۱» بیرون آورید و در گوشه «نقطه ۱ مقابل» فرو ببرید، دوباره از گوشه «نقطه ۳» بیرون آورده تا آخرین رج ادامه دهید در انتهای رج برگردید و روی دوخت‌های قبل را بپوشانید.

دوخت ضربدري در رج‌های عمودی

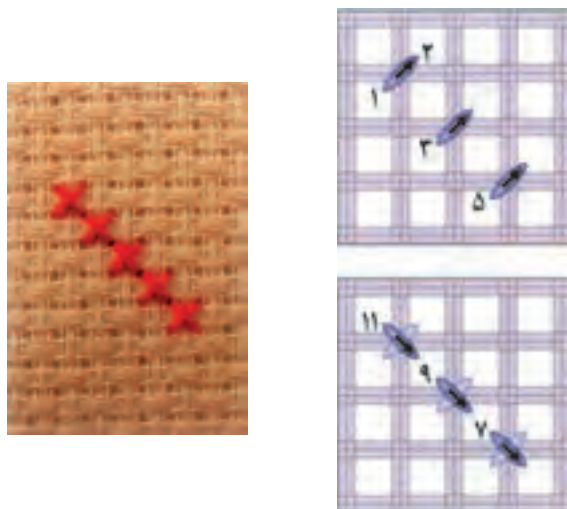
عیناً مانند دوخت ضربدري در رج‌های افقی هستند، با این تفاوت که به صورت عمودی دوخته می‌شوند.

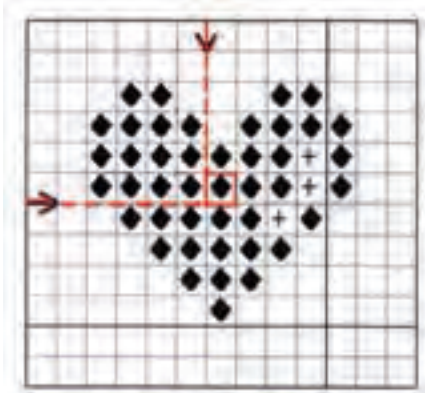
دوخت ضربدري اریب

این دوخت به صورت پلکانی و اریب دوخته می‌شود.

از گوشه «نقطه ۱» سوزن را بیرون آورید و در گوشه «نقطه ۲» فرو برده و از گوشه «نقطه ۳» بیرون آورید. در آخر رج مجدداً برگردید و روی دوخت قبلی ضربدري بدوزید.

مشخص کردن مرکز کار

- قبل از شروع کار باید محل دوخت مرکزی نقشه را مشخص کنید. با این کار می‌توانید طرح را در مرکز پارچه قرار دهید.
- نقشه شماره‌دوزی را با دو فلش در بالا و سمت چپ لبه‌ها علامت بزنید.
- زمانی که دو فلش را به‌طور مستقیم در روی نقشه امتداد دهید جایی که دو خط یکدیگر را قطع می‌کنند.

مشخص کردن مرکز پارچه

- پارچه یا تور شماره‌دوزی را از وسط از پایین به بالا «تا» کنید.
- دوباره پارچه را از سمت راست به چپ «تا» کرده، وسط آن را با انگشت خود نگه دارید.

- با سوزن ته‌گرد محل تقاطع را علامت بگذارید این مرکز پارچه است.
- پارچه را باز کرده، سوزن ته‌گرد را در جایی که مرکز پارچه است علامت بگذارید.

- برای پیدا کردن مرکز درست و دقیق پارچه، لازم است که به وسیله سانی‌متر اندازه بزنید و مربع‌های آن را بشمارید.

کانوادوزی

این دوخت مانند شماره‌دوزی است، با این تفاوت که توسط کاموا دوخته می‌شود و «تپستری» نامیده می‌شود.

انواع پارچه

پارچه کانواس پلاستیکی (Canvas):

یک تور کانوادوزی است که با توجه به اندازه سوزن و سوراخ‌های آن در یک اینچ (۲/۵ سانتی‌متر) نام آنها تغییر می‌کند.
کانت (Count) آنها از ۵ تا ۲۴ است.

سوزن

سوزن تپستری: با نوک گرد و کند است با شماره ۱۳ تا ۱۷ مناسب است.

انواع نخ

نخ تپستری: از الیاف پشم برای پارچه کانواس با کانت ۱۲ مناسب است.

نخ پشمی ایرانی: از الیاف پشمی با تاب ظریف‌تر است.

کانوادوزی روی کوسن

وسایل مورد نیاز:

■ تور کانواس (Canvas) کانت ۱۲

■ سوزن تپستری

■ از مرکز پارچه، وسط طرح را روی پارچه بدوزید.

■ پارچه تور کانواس به اندازه کوسن به اضافه جا درز آماده کرده، $\frac{1}{2}$ طول، عرض و مرکز کار را علامت گذاری کنید.

کانوادوزی جاعینکی

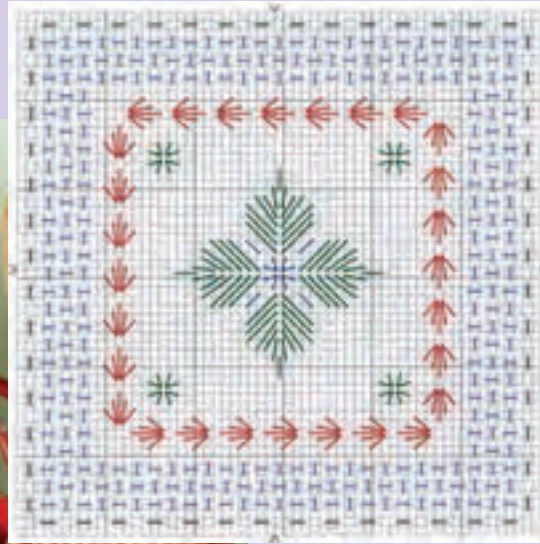
■ طول عینک را اندازه بگیرید.

■ طرح دلخواه کانوادوزی را روی پارچه بدوزید.

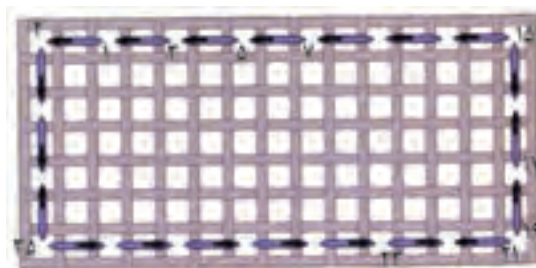
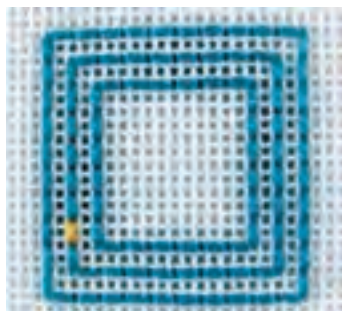
مانند طرح یک مدل کانونادوزی را انتخاب کرده و بدوزید.

فعالیت
عملی

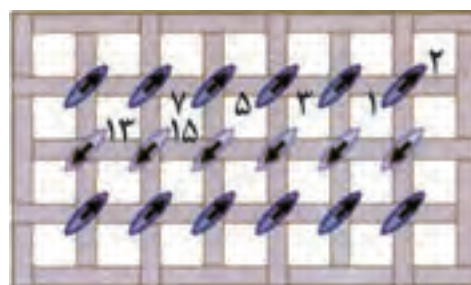
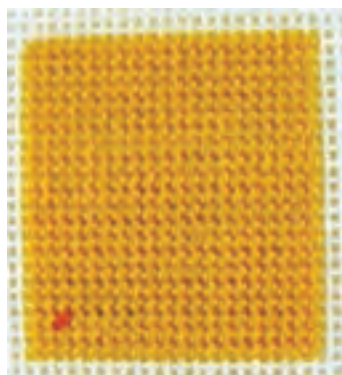

انواع دوخت کانوادوزی

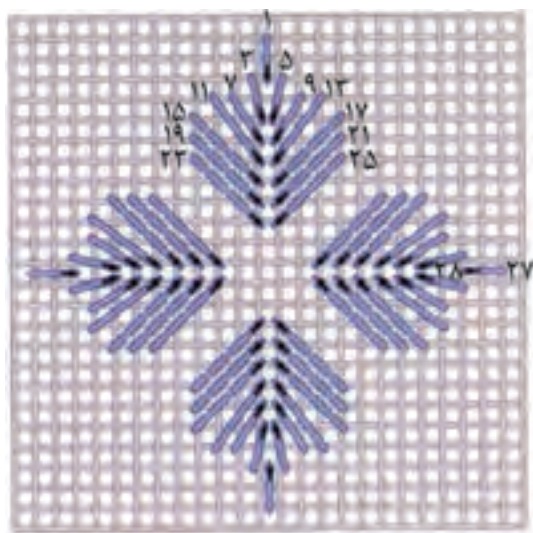
■ دوخت بخیه مستقیم: به صورت بخیه کاملاً در کنار هم قرار می‌گیرد.

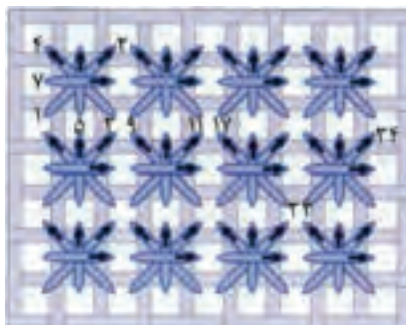
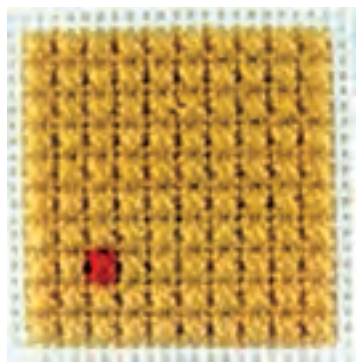
■ دوخت به شیوه گوبلن عرضی: دوخت را از گوشه بالای سمت چپ شروع کنید و هر بار سوزن به صورت عمودی از سوراخ‌های تور خارج می‌شود.

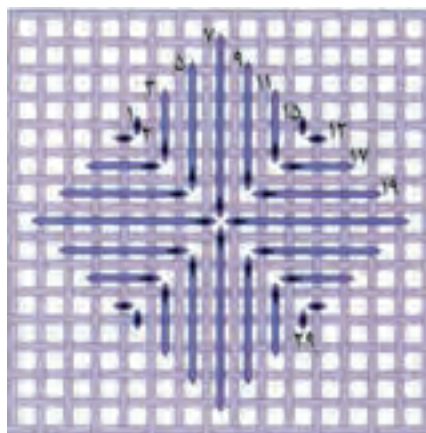
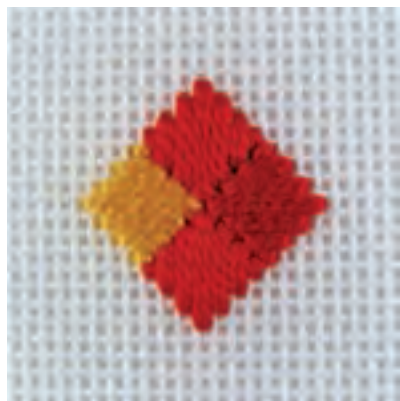
■ دوخت به شیوه طرح برگ: مرکز برگ‌ها که در چهار طرف است را علامت گذاشته، از «نقطه ۱» که وسط برگ است را دوخته و خطوط طرفین را اریب تا «نقطه ۲۵» بدوزید.

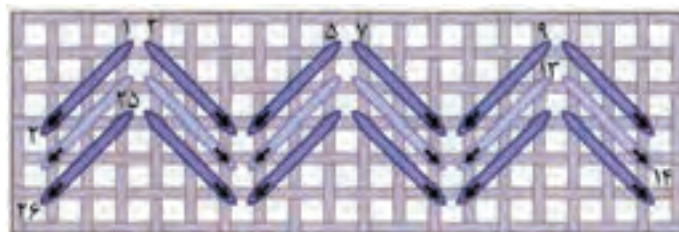
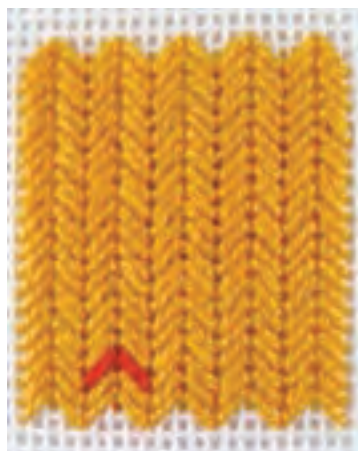
■ **دوخت به شیوه ستاره:** هر ستاره از هشت شلال درست شده است که در نقطه مرکزی با یکدیگر تلاقی می‌کنند.

■ **دوخت به شیوه لوزی:** مرکز لوزی را علامت گذاشته از «نقطه ۱» با یک شلال در دو سوراخ، به ترتیب «۴، ۶، ۸ سوراخ» و دوباره کم شده «۶، ۴، ۲ سوراخ» دوخته می‌شود.

■ **دوخت به شیوه زیگزاگ:** شلال‌های مایل را از جهت بالا به پایین و در فاصله چهار عدد از سوراخ‌های تور، چسبیده به هم بدوزید، رج دوم را نیز به همان ترتیب از بالا شروع کنید تا نقشه جناق شود.

واحد یادگیری ۲ اسموک دوزی

مقدمه

اسموک دوزی اصولاً کار دست و بیشتر برای تزئین لباس کودکان استفاده می‌شود، در زمان‌های دور پارچه‌ها را به‌طور یک تکه گشاد و صاف و پرچین به تن می‌بستند، تا بتوانند آزادانه روی زمین کشاورزی کار کنند، ولی چون همین گشادی لباس اغلب باعث ناراحتی و ایجاد مزاحمت می‌شد، به فکر افتادند که قسمت‌های جلوسینه، شانه و مچ دست‌ها را چین بدهند.

معمولاً هرکس براساس شغل خود روی آن گلدوزی می‌کردند، کشاورز طرح یک کشاورز را روی لباس اجرا می‌کرد.

سال‌هاست برای لباس بچه از اسموک دوزی استفاده می‌شود، البته طرح‌ها، رنگ‌های متنوع و جالب باعث شده است به علت تنوع و ظرافت این هنر گلدوزی مورد توجه طراحان لباس حتی برای بزرگسالان قرار گیرد.

وسایل و ابزار اسموک دوزی

صفحه سوزن و پایه ساده دوزی

ماشین دوخت همه‌کاره خانگی یا معمولی برای دوخت ساده باید از صفحه سوزن و پایه ساده دوزی استفاده شود.

سوراخ این صفحه گرد و کوچک است و نمی‌گذارد که سوزن ماشین دوخت به اطرافش حرکت کند.

صفحه سوزن و پایه زیگزاگ دوزی

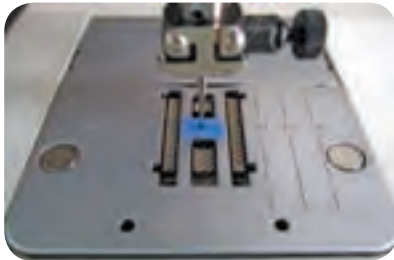

■ یک صفحه عمودی است که برای تمام دوخت‌ها به کار می‌رود، سوراخ روی صفحه گشادتر از سوراخ سوزن پایه ساده‌دوزی است.

■ برای تبدیل صفحه سوزن زیگزاگ دوزی به صفحه سوزن دوخت ساده یک تکه چسب روی سوراخ پهن زیگزاگ قرار داده و اندازه سوراخ سوزن، آن را باز کنید.

سوزن ماشین دوخت

■ سوزن عام یونیورسال (Universal) نوک آن تقریباً گرد و تیز است هنگامی که داخل پارچه می‌رود، بافت پارچه را جدا می‌کند، به همین دلیل پارچه را پاره نمی‌کند. در اندازه‌ها و شماره‌های ۸ (۶۰) تا ۱۱ (۹۰) مناسب است.

نخ ماشین دوخت

■ باید نخ انتخاب شود که مناسب با سوزن و نوع پارچه باشد. از نخ نازک‌تر که مخصوص پارچه‌های نازک و گلدوزی بر روی پارچه است، استفاده کنید. نخ شماره ۵۰ مناسب سوزن شماره ۱۱ می‌باشد.

نخ‌های دوخت مهم‌ترین بخش دوخت در یک لباس است، پلی‌استر محکم و مقاوم بوده و قابلیت ارتجاعی خوبی دارند و نخ پنبه‌ای (Cotton) با کیفیت زیاد گران‌تر است ولی به علت حساسیت پوست کودکان درزهای داخلی آن که با بدن کودک در تماس است باید برای پاکدوزی و دوخت درزها از نخ پنبه‌ای استفاده شود.

ایمنی و
بهداشت

دستگاه چین پلیسه

- از این دستگاه برای پلیسه کردن پارچه استفاده می‌شود.
- ردیف‌های سوزن با نخ از میان پارچه که بر روی غلتک پیچانده شده است عبور داده می‌شود.
- غلتک‌ها با پیچاندن دسته کناری دستگاه به کار افتاده و شکاف‌های سوزن را به جلو و با فاصله‌های مساوی هدایت می‌کند.
- تعداد سوزن‌های مورد استفاده به سطح پارچه لباس که باید چین کش شود بستگی دارد.

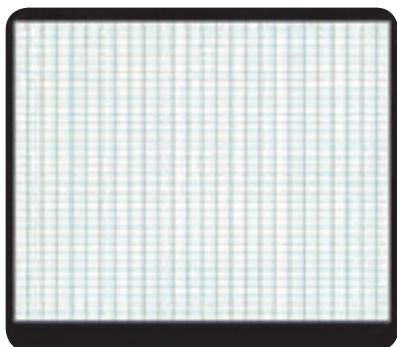
کاربن خیاطی

کاربن برای علامت‌گذاری بر روی پارچه و با استفاده از رولت خیاطی استفاده می‌شود.

رولت خیاطی

از رولت خیاطی به همراه کاربن برای علامت‌گذاری استفاده می‌شود و علامت کاربن را به طرف پشت پارچه منتقل می‌کند.

کاغذ الگوی شطرنجی و خالدار

این کاغذهای الگو با خطوط منظم یا نقاط منظم برای انتقال و علامت‌گذاری روی پارچه استفاده می‌شود.

مداد خیاطی

در رنگ‌های گوناگون، برای کشیدن و علامت گذاری خطوط ظریف بر روی پارچه به کار می‌رود. در طرف دیگر این مداد برس پاک‌کننده خطوط و نقاط ترسیم شده وجود دارد.

درفش خیاطی

برای سوراخ کردن کاغذ الگوی اسموک‌دوزی استفاده می‌شود.

سوزن ته‌گرد

از جنس فلز نیکل است و زنگ نمی‌زند و سر آن توپی گرد دارد. در اسموک‌دوزی دو نوع آن استفاده می‌شود.

۱ سوزن ته‌گرد مخصوص مروارید که طول آن $1/5 - 2$ سانتی‌متر است.

۲ سوزن ته‌گرد معمولی نوک آن گرد و تیز با طول $2/5 - 3$ سانتی‌متر است.

سوزن گلدوزی

دارای اندازه متوسط و سوراخ چشمی آن بزرگ و بیضی شکل است.

پارچه

مناسب‌ترین پارچه از الیاف پنبه‌ای (Cotton) است. نخ‌های درست شده از الیاف بلند و نازک که مرغوبیت آن بیشتر است، سبک وزن و برای لباس کودک استفاده می‌شود.

■ چشمه‌دوزی (Eyelet)

یک پارچه پنبه‌ای و یا ترکیب پنبه - الیاف مصنوعی که به صورت سوراخ‌های درشت چشمه‌دوزی شده است.

■ چیت (Chintz)

دارای بافت ساده و فشرده و نزدیک به هم است، پارچه خوش دوخت است.

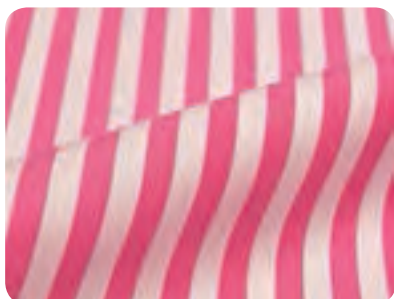
■ جین قام (Cingham)

این پارچه محکم و با وزن سبک و بافت ساده است، که دارای چهارخانه‌های مساوی می‌باشد.

■ شمبری (Chambray)

پارچه در وزن سبک تا متوسط یا بافت ساده است و پارچه خوش دوخت می‌باشد.

■ چیت ویشی (Vichy)

نوعی پارچه چهارخانه یا راه‌راه است که از دو رنگ بافته می‌شود.

■ ارگاندی (Orgndi)

پارچه بسیار نازک و ظریف که به همراه پارچه دیگر دوخته می‌شود. پارچه نور را عبور می‌دهد.

اسموک دوزی

آماده کردن پارچه برای اسموک دوزی

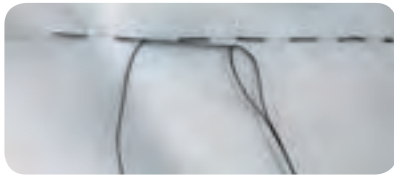
■ برای اسموک دوزی از انواع پارچه‌های مناسب لباس کودک می‌توان استفاده کرد.

■ اندازه پارچه برای اسموک حدوداً «۲ تا ۳ برابر» محل مورد نظر است.

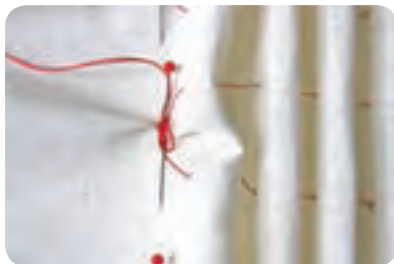
■ برای صاف کردن لبه پارچه یک نخ از پارچه کشیده سپس لبه پارچه چیده شود.

■ با در نظر گرفتن لبه جادرز، نخ را گره زده و با شلال‌های منظم روی خطوط علامت گذاری شده را بدوزید.

■ برای چین دادن، ابتدا نخ را گره زده و با شلال‌های منظم روی خطوط علامت گذاری شده را بدوزید.

■ بعد از اتمام دوخت در آخرین ردیف با گره محکم کنید، برای این که چین‌ها مرتب در سر جای خود قرار بگیرند هر دو نخ را با هم بکشید و مطابق شکل با سوزن ته‌گرد ثابت نگه دارید.

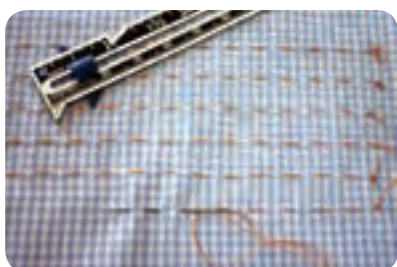
■ قسمت چین داده شده را روی صفحه مدرج قرار داده، چین‌ها را تنظیم کنید.

انواع روش‌های انتقال

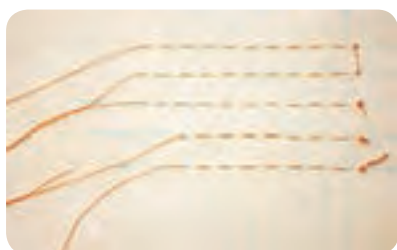
■ برای پارچه‌های ساده از کاغذ شطرنجی جهت علامت‌گذاری استفاده می‌کنیم.

■ اگر بخواهیم لباس ما کم‌چین باشد نصف هر شطرنج دوخته می‌شود.

■ اگر بخواهیم لباس ما پرچین‌تر باشد یک در میان شطرنجی را حساب می‌کنیم.

■ اگر نصف شطرنج یا چهارخانه پارچه را بدوزیم دو برابر اندازه جلوی سینه یا کمر یا میچ را نیاز داریم.

■ اگر یک در میان شطرنج یا چهارخانه پارچه را بدوزیم سه برابر اندازه جلوی سینه، کمر و میچ به پارچه احتیاج داریم.

انواع دوخت اسموک

- آیا می‌توانید این دوخت‌های اسموک دوزی را بدوزید؟
- به نظر شما کدام یک از این دوخت‌ها در اول و آخر یا وسط کار قرار می‌گیرند؟ چرا؟
- نام هر یک از این دوخت‌های اسموک را می‌دانید؟
- آیا می‌توانید هر کدام از این دوخت‌ها را طبقه‌بندی کنید؟

فکر کنید

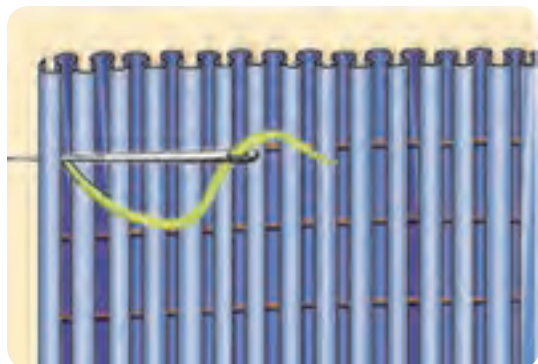
وسایل و ابزار

- پارچه چهارخانه
- نخ گلدوزی سه لا (دمسه)
- سوزن گلدوزی
- انگشتانه
- موم خیاطی
- طرح یا نقشه اسموک دوزی

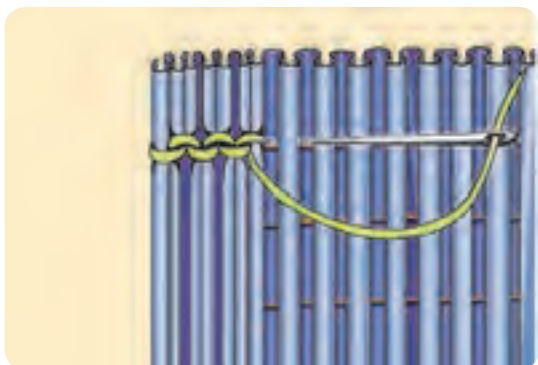
اولین دوخت بخیه

کبل (بخیه طنابی)

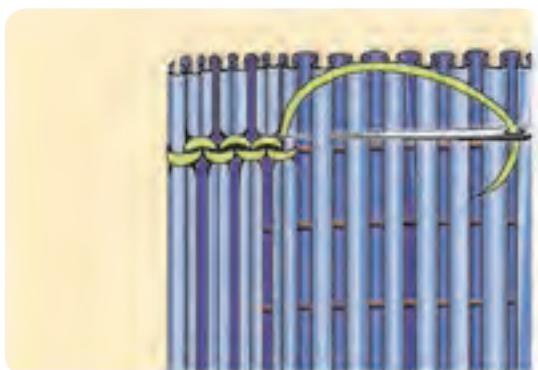
معمولاً برای کنترل چین ها در ابتدا اسموک دوزی از دوخت گیس بافت استفاده می شود.

■ نخ از پشت کار به سمت روی کار آورده شود.

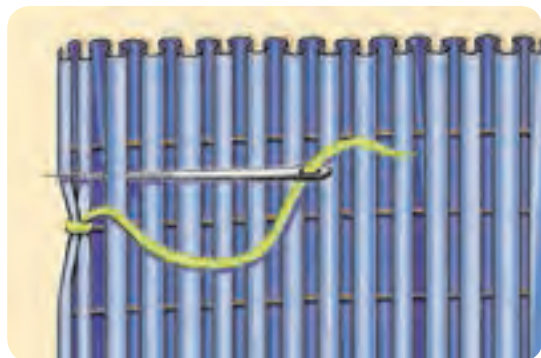

■ در حالی که سوزن در حال دوخت باید صاف باشد، از چپ به راست، به طوری که یک بار نخ ما بالای سوزن قرار می گیرد و دفعه بعد نخ زیر سوزن، یک چین دوخته می شود.

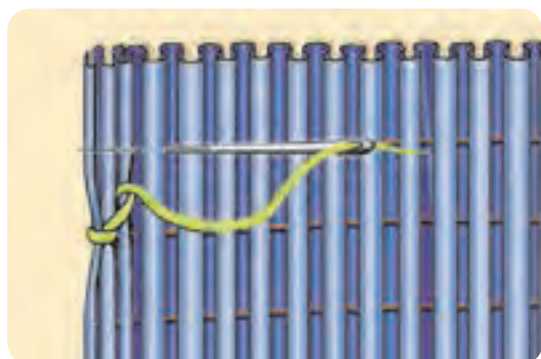

■ در مرحله بعدی نخ زیر سوزن قرار می گیرد. تا پایان همین روش دوخته می شود.

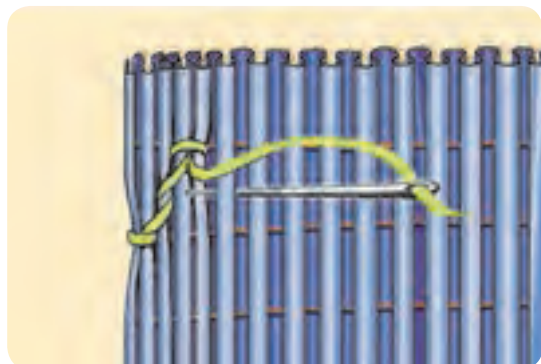
اسموک دوزی مدل بخیه موج

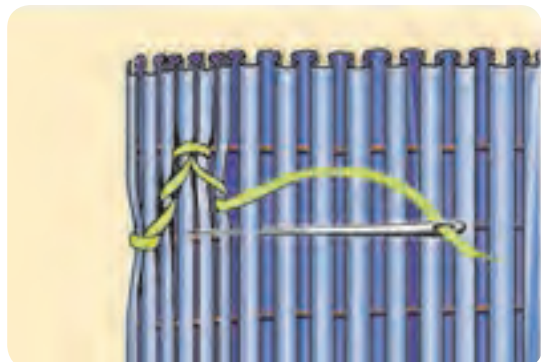
■ نخ را به سمت روی پارچه آورده هر بار از چپ به راست دوچین با بخیه دوخته می شود.

■ در حالتی که به طرف بالا می دوزید باید نخ به طرف زیر سوزن قرار گرفته، یک چین دوخته شود.

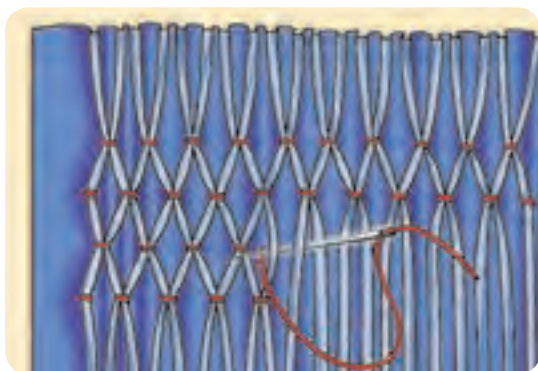
■ در مرحله بعدی به طرف بالا اریب رفته دو چین گرفته می شود.

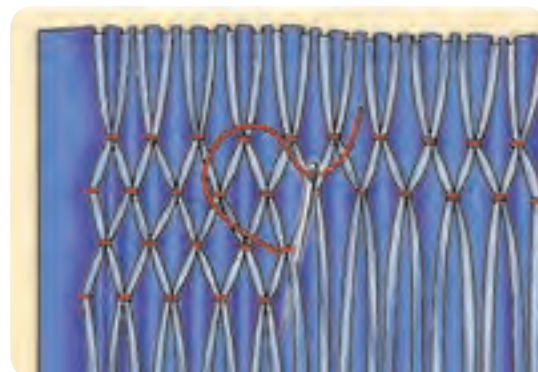
■ برای آمدن به پایین، نخ بالای سوزن قرار گرفته مراحل مانند قبل انجام دهید.

بخیه لانه زنبوری

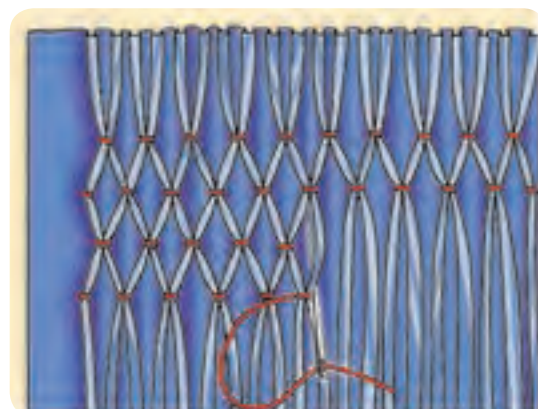
■ دو چین اول را از سمت راست به چپ در حالی که نخ پایین سوزن قرار گرفته بدوزید.

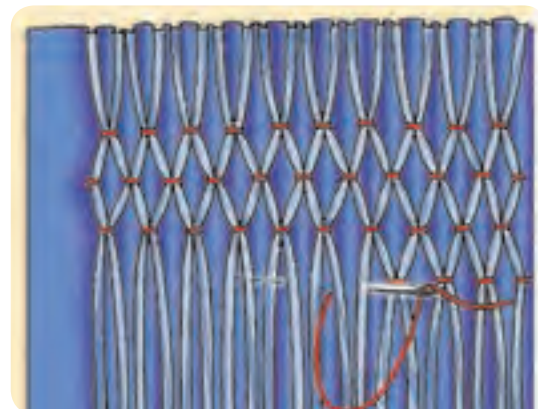
■ این دوخت را تکرار کرده سوزن را از پایین چین دوم درآورید.

■ چین‌های سوم و چهارم نخ زیر سوزن قرار می‌گیرد.

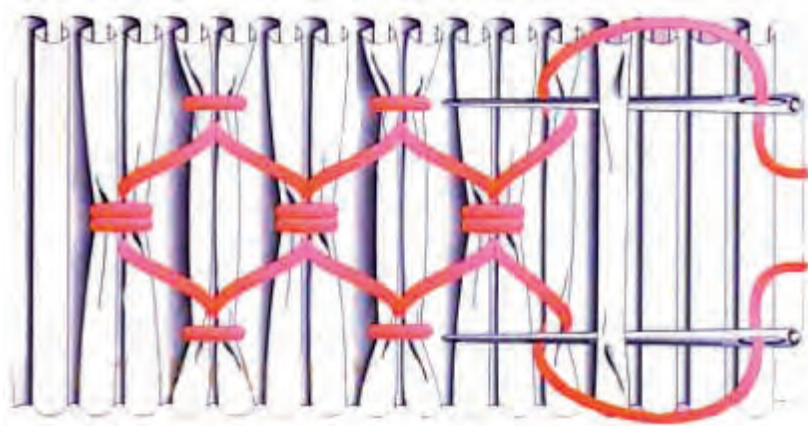

■ این دوخت تا چندین ردیف تکرار می‌شود.

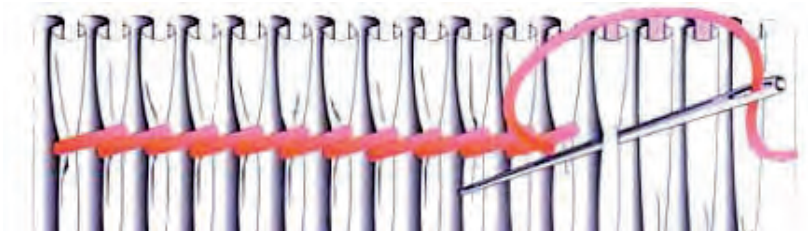
بخیه الماسی

- در حالی که نخ بالای سوزن قرار گرفته یک چین گرفته شود.
- همان چین را به اندازه « $\frac{1}{4}$ سانتی متر» زیر بخیه اول در حالی که نخ بالای سوزن قرار گرفته می‌شود.
- نخ را زیر سوزن قرار داده چین بعدی را می‌گیریم. همان چین را در حالی که نخ زیر سوزن قرار دارد دوباره بدوزید.

بخیه طرح ساقه

- هر بار یک چین را از سمت راست به چپ با سوزن بدوزید.
- باید هنگام دوخت این بخیه‌ها در تمام مسیر نخ بالای سوزن یا در تمام مسیر نخ پایین سوزن قرار گیرد.
- سوزن بهتر است حالت اریب داخل پارچه فرو رود.

انواع دیگر دوخت اسموک دوزی

طرح‌های اصلی اسموک دوزی را آموخته‌اید، طرح‌های دیگر اسموک دوزی را انجام دهید.

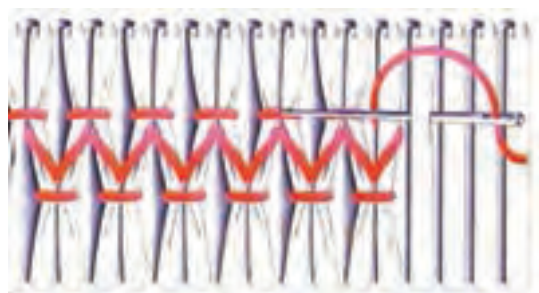
فعالیت
عملی

اسموک دوزی - دوخت پر چندتایی زیگراک

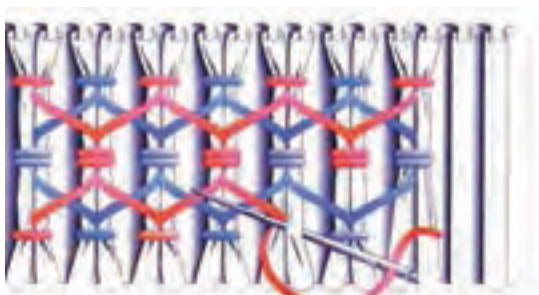
اسموک دوزی - دوخت گیس بافت (زنجیری بافت)

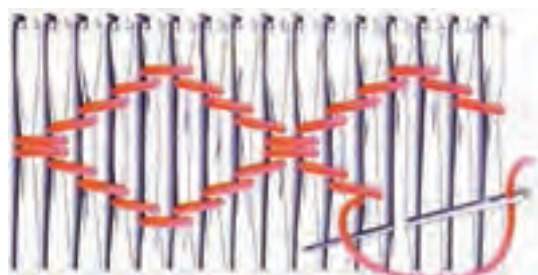
اسموک دوزی - واندیک (Vandyke)

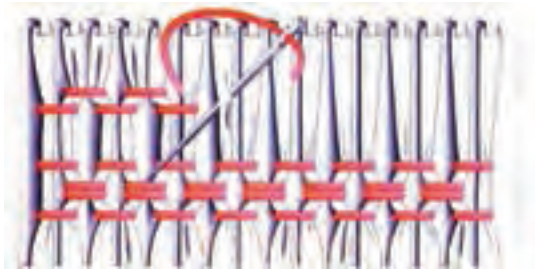
اسموک دوزی - دوخت لانه زنپوری روی کار

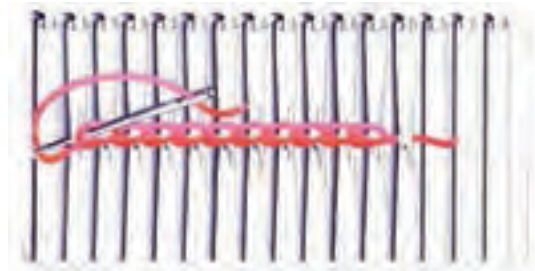
اسموک دوزی - دوخت لوزی دو رنگ روهم

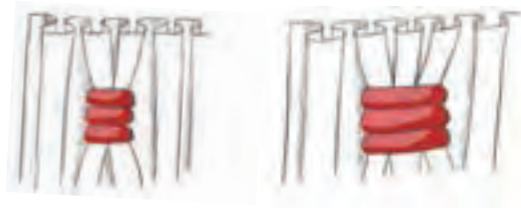
اسموک دوزی - دوخت داربستی (شبکه ای)

■ اسموک دوزی - دوخت بخیه طنابی دوبل

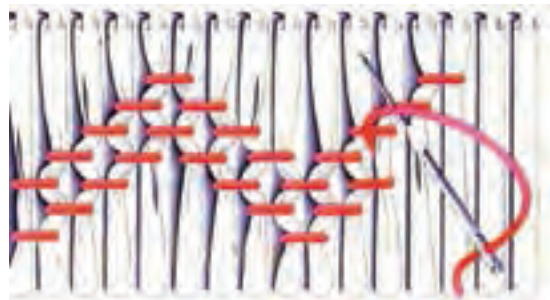

■ اسموک دوزی - دوخت زنجیره دوزی

■ دوخت ماسوره‌ای (Speel)

دو چین یا سه چین باهم دوخته می‌شود پایه بیشتر دوخت‌ها برای گرفتن چین‌ها از این روش می‌باشد.

■ اسموک دوزی - دوخت موج دوبل

■ دوخت طنابی گلچه (Cable Flowerettes)

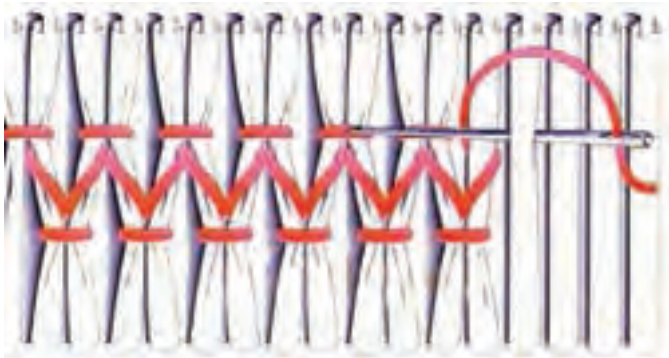
دو چین اول گرفته می‌شود، مرحله بعد یک چین از اولی و چین بعدی گرفته می‌شود. از این دوخت برای طرح شماره‌دوزی استفاده می‌شود.

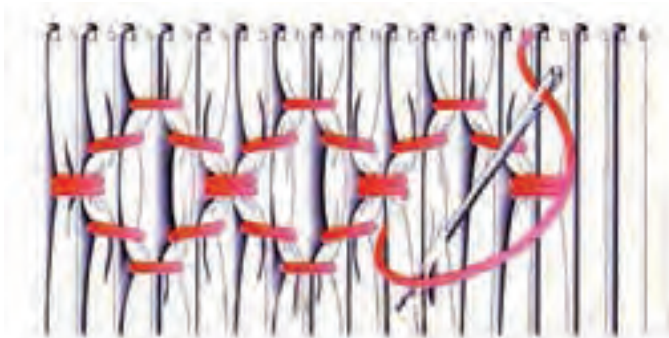
■ زیگراگ

■ بخیه موج

■ بخیه زیگراگ رو

■ اسموک دوزی: دوخت لوزی

انواع گلدوزی روی اسموک دوزی

روکوکو

از مرکز گل‌ها دو حلقه پیرنگ‌تر، دورتادور تا ردیف‌های بعدی روکوکو دوخته شده تا در ردیف‌های آخر روشن‌ترین رنگ نخ دوخته شود.

دوخت مروارید

سوزن را از میان پارچه بیرون آورده ۶ عدد مروارید را داخل سوزن کرده دوباره سوزن را داخل یک مروارید کرده تا فرم گرد پیدا کند، آن را روی پارچه بدوزید، وسط آن با رنگ دیگر دوخته شود، اطراف آن را تک زنجیر بدوزید.

دوخت طرح شماره دوزی

- طرح مورد نظر را که معمولاً تکراری می شود را انتخاب کنید.
- در وسط پارچه که اسموک دوزی نشده است، دوچین گرفته شده دوخت طنابی گل را انجام دهید.

وسایل و ابزار مورد نیاز

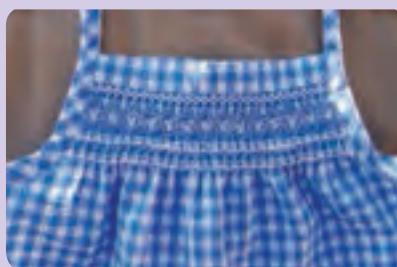
- نخ گلدوزی شش لا (دمسه)
- سوزن گلدوزی
- طرح شماره دوزی

■ در طرح روبه رو از کدام دوخت گلدوزی استفاده شده است، آن را روی پارچه بدوزید.

■ در طرح روبه رو شماره دوزی به روش دوخت طنابی گل انجام شده این طرح را روی پارچه انجام دهید.

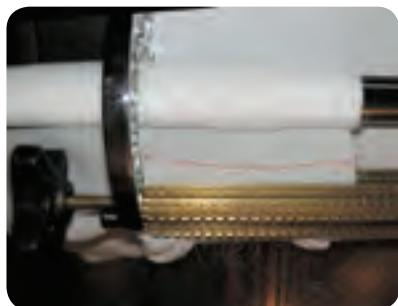

■ در طرح روبه رو تک قلاب زنجیره در بین کار اجرا شده است، آن را بین اسموک دوزی انجام دهید.

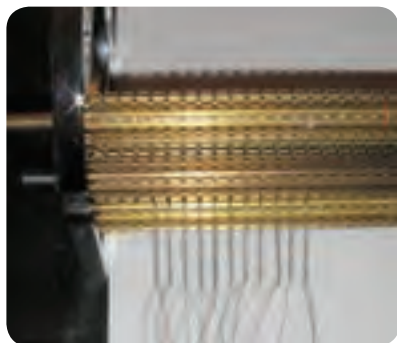
فعالیت
عملی

دوخت کلاه اسموک دوزی با دستگاه پلیسه زنی

■ پارچه را دور میله چوبی (فلزی) بپیچانید.

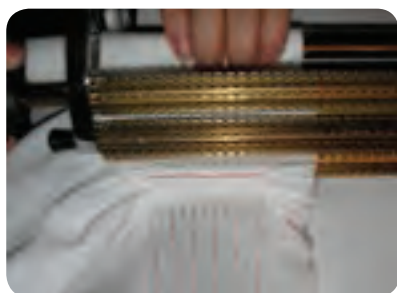
■ نخ را وارد سوزن‌ها کنید، تا نقطه قرمز علامت گذاری شده می‌توانید سوزن‌ها را اضافه کنید.

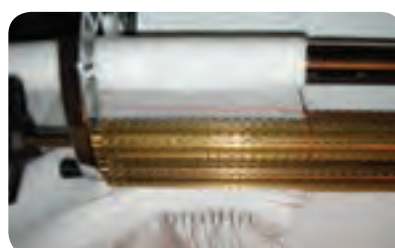
■ به تعداد ردیف‌هایی که می‌خواهیم اسموک دوزی شود سوزن‌های آماده شده سوزن‌های اضافی را در آورید.

■ پارچه را اتو کنید، با خط کش اندازه اصلی را کنترل کنید.

■ در حالی که پارچه بر روی میله چوبی پیچانده شده با دقت آن را روی قلاب‌های دستگاه سُر دهید تا در پایین غلتک قرار گیرند.

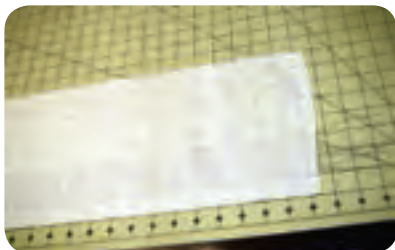
■ پارچه را از میان غلتک برنجی عبور دهید، چین کش‌ها به صورت موازی انجام می‌شود.

وسایل مورد نیاز

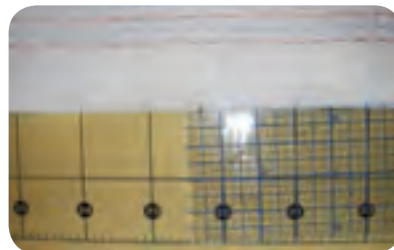
- دستگاه پلیسه زنی
- ماشین دوخت همه کاره خانگی
- نخ دوخت هم رنگ پارچه
- پارچه
- نوار تور
- روبان
- نخ گلدوزی

■ لبه بیرونی جلوی کلاه که بعداً تور دوخته می‌شود، لبه دوزی (کردونه دوزی) کنید.

■ روی صفحه مدرج محل قرار دادن نوار توری را علامت‌گذاری کنید.

■ محل مرکزی کلاه را روی پارچه علامت‌گذاری کنید.

■ لبه‌های تور را روی پارچه کردونه دوزی کرده وسط پارچه زیر تور را قیچی کنید.

■ نوار توری را روی وسط پارچه با سوزن ثابت نگه دارید.

■ لبه پشت سر را برای رد کردن لیفه «تا» کرده بدوزید.

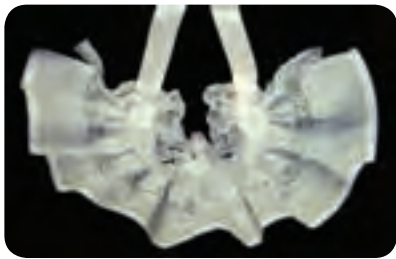
■ لبه‌های جلوی سر و گردن را با نوار توری تا «نقطه ش» بدوزید.

■ به موازات لبه‌های کلاه خطوط را نواردوزی کنید.

■ اضافی پارچه زیر تور را قیچی کنید.

■ در انتهای اسموک دوزی روبان برای بستن و نگه‌داشتن کلاه (در دور گردن) بدوزید.

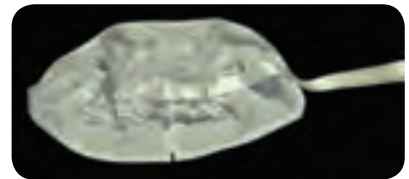
■ یکی از انواع اسموک‌دوزی را انتخاب کرده و متناسب با رنگ پارچه آن را بدوزید.

■ نخ‌های اسموک را جمع کنید، انتهای آنها را با سوزن ته‌گرد ثابت نگه دارید.

■ از محل لیفه روبان رد کرده و قسمت پشت را جمع کنید.

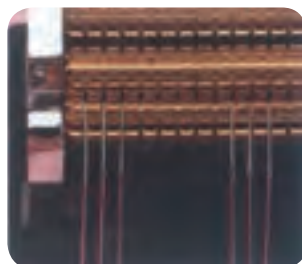
■ خط وسط پشت از «نقطه ۳۹» با محل «رد کردن لیف» بدوزید.

■ یک مدل کلاه را انتخاب کرده مراحل اسموک‌دوزی را روی آن انجام دهید.
 ■ مراحل دوخت قسمت‌های مختلف کلاه را انجام دهید.

فعالیت
عملی

آماده کردن اسموک در طرفین (فرم پفی)

■ به تعداد مورد نیاز در طرفین سوزن‌های دستگاه را نخ کشیده، سوزن‌ها اضافی را درآوريد.

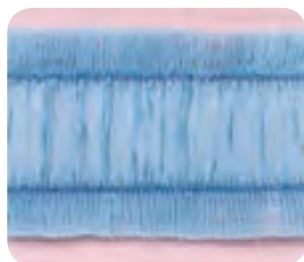
■ اندازه مورد نیاز اسموک را کنترل کرده اضافی جا درز در طرفین کار در نظر گرفته شود.

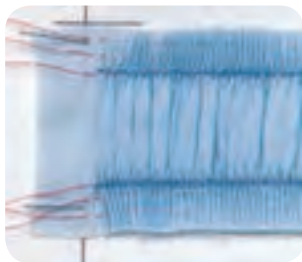
■ انتهای سه نخ را از سه ردیف کنار هم با گره به یکدیگر محکم کنید و با سوزن ته‌گرد آن را محکم‌تر کنید.

■ در حالی که از صاف بودن پارچه بر روی سوزن‌ها اطمینان دارید دسته دستگاه را بچرخانید، کشش مساوی بر روی پارچه را با گرداندن آرام دسته حفظ کنید.

■ تکه اسموک‌دوزی آماده برای قسمت‌هایی که نیاز به چین (پف) یا برای شماره دوزی استفاده می‌شود.

■ لبه دیگر جا درز را روی صفحه برش قرار داده لبه جا درز را صاف کنید.

■ از یکی از روش‌های دوخت اسموک برای کناره‌ها که کار را جمع می‌کند، مانند دوخت طنابی یا طرح ساقه استفاده کنید.

اسموک دوزی به وسیله ماشین دوخت

فکر کنید

آیا می‌توانید به وسیله ماشین دوخت اسموک دوزی را انجام دهید؟

■ با استفاده از ماشین دوخت به اندازه فاصله پایه دوخت و فواصل مشخص خطوط موازی بدوزید.

■ درجه دوخت را روی بالاترین درجه انتخاب کنید و در انتهای دوخت به اندازه «۱۰ سانتی‌متر» نخ اضافی گذاشته شود.
■ مانند دوخت دستی اسموک دوزی هر سه نخ را با یکدیگر گرفته و انتهای نخ‌ها را با هم بکشید.

■ به وسیله دکمه یا ژتون‌های تزئینی ماشین دوخت، نمونه‌ها را انتخاب کنید.

■ درجه دوخت گلدوزی ماشین دوخت همه کاره خانگی را تنظیم کرده، روی پارچه را بدوزید.

وسایل مورد نیاز

- ماشین دوخت همه کاره خانگی
- قرقره رنگی گلدوزی
- پایه مخصوص دوخت
- پارچه

دوخت یراق هفت و هشت و تور به یقه

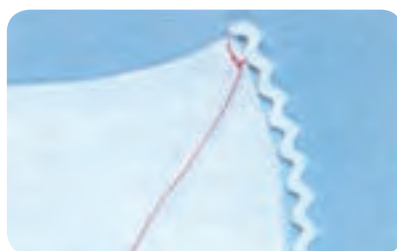

آیا می‌توانید یراق هفت و هشت را به یقه وصل کنید؟ برای این کار نیاز به چه وسایل و ابزاری دارید؟

فکر کنید

■ به وسیله نخ هم رنگ پارچه، در قسمت‌هایی که نوار یراق با یقه برخورد می‌کند، محکم‌دوزی شود.

■ در ابتدای نوار یراق را با دوخت دستی محکم‌دوزی کنید.

■ پس از دوخت یقه و برگرداندن آن به سمت روی پارچه اتوکاری کنید. - نوار یراق را به اندازه یقه برش دهید.

■ یقه که نوار یراق به آن دوخته شده را اتو کرده و برای وصل به بالاتنه آماده کنید.

■ در قسمت انحنای لبه‌های یقه نوار یراق را گرد کرده و به دوختن تا انتهای یقه ادامه دهید.

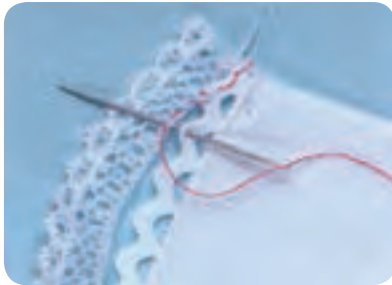

■ پس از «۴-۵ سانتی‌متر» دوختن به لبه‌های منحنی یقه می‌رسید.

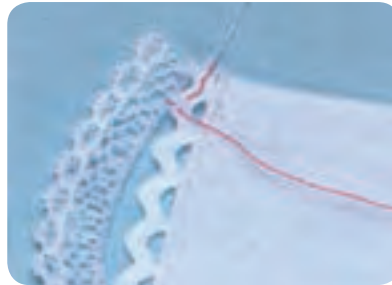
وسایل مورد نیاز

- سوزن ته‌گرد بلند
- صفحه موم
- الگوی یقه
- اتو
- انواع نوار توری
- پارچه مناسب لباس کودک
- نوار یراق هفت و هشت
- نخ دوخت دستی و ماشینی
- ماشین دوخت

دوخت تور به لبه نوار یراق هفت و هشت

■ به وسیله نخ هم‌رنگ پارچه در قسمت‌هایی که تور با نوار یراق برخورد می‌کند را بدوزید و فواصل بعدی نخ را لای تور رد کنید.

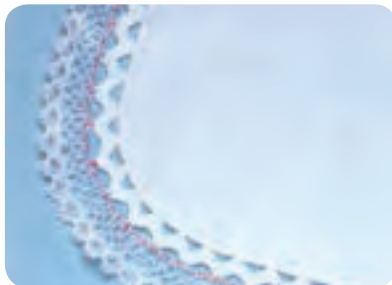
■ در ابتدا نوار تور را با دوخت دستی محکم‌دوزی کنید.

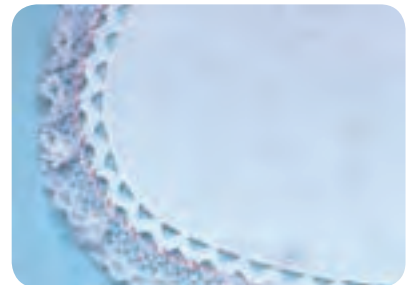
■ می‌توانید نوار تور را به یراق هفت و هشت بدوزید.

■ همان‌طور که در شکل ملاحظه می‌کنید، تور در این حالت کمی بزرگ‌تر از لبه یقه به نظر می‌آید.

■ در صورتی که تور قابلیت انحنای پذیری را ندارد، در آن قسمت‌ها کمی تور را «تا» کنید.

■ در قسمت انحنا اگر تور قابلیت انحنا داشت با اتوکاری حالت انحنا به تور بدهید.

در گروه‌های کلاسی موارد زیر را بررسی و پس از دوخت یقه به سؤالات پاسخ دهید.

- آیا می‌توانید مراحل دوخت تصویر روبه‌رو را انجام دهید؟
- برای تزئین لبه یقه از چه روش‌های دوخت گلدوزی می‌توان استفاده کرد.
- یک نمونه از دوخت‌های تزئینی را در لبه یقه بدوزید.

فعالیت
عملی

دوخت نوار تور به یقه پیراهن

آیا می‌توانید مراحل دوخت یقه توردوزی شده را انجام دهید؟
 دوخت یک یقه تور و وصل به پیراهن اسموک‌دوزی شده جلوه خاصی به لباس می‌دهد.

فکر کنید

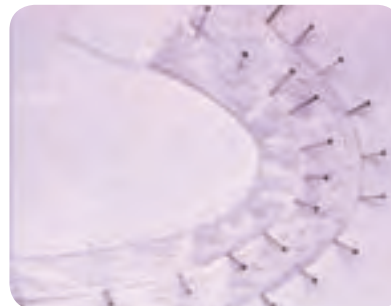
■ ابتدا نوار تور را «تا» کنید، گوشه 45° را اریب سوزن ته‌گرد بزنید.
 گوشه تور را با نخ هم‌رنگ با زیگزاگ ریز بدوزید.

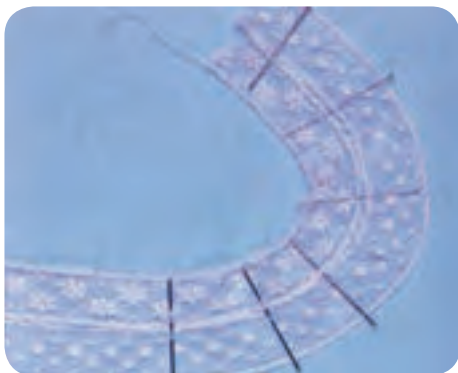
■ زیر کاغذ، پتو یا فوم قرار دهید و با سوزن لحاف‌دوزی، تور را جمع کنید.

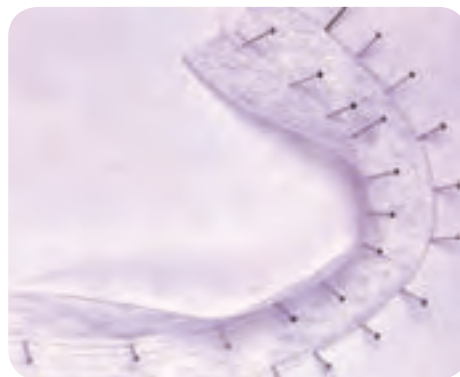
■ شکل لبه منحنی یقه را روی کاغذ بکشید، نوار تور را روی خط منحنی یقه با سوزن ته‌گرد ثابت نگه دارید.

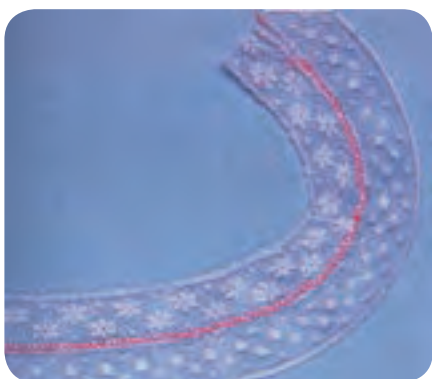
■ اضافی قسمت گوشه را به اندازه $0/5$ سانتی‌متر جا درز گذاشته، آن را قیچی کنید.

■ تورها را روی صفحه‌ای مانند پتو یا فوم قرار داده با سوزن ته‌گرد ثابت نگه دارید.

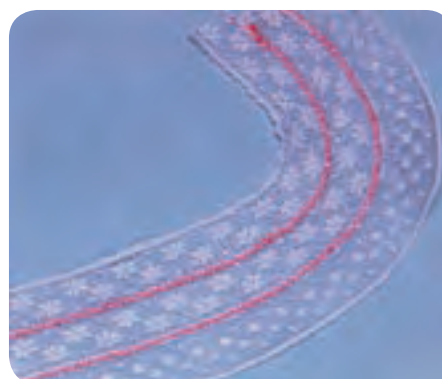
■ تور ردیف دیگر را مانند ردیف اول تنظیم کنید.

■ لبه تور را به یکدیگر وصل کنید.

■ به وسیله دوخت پس‌دوزی مماس لبه‌های دوخت را به یکدیگر وصل کنید.

■ تورهای دوخته شده را اتو کرده و آماده وصل به سمت حلقه گردن لباس است.

دوخت جا دکمه

با توجه به تصویر بالا، آیا می‌توانید مشخص کنید کدام یک از تصاویر جا دکمه دختران و پسران است؟
مکان‌گیری و دوخت آنها با یکدیگر چه تفاوتی دارد؟

فکر کنید

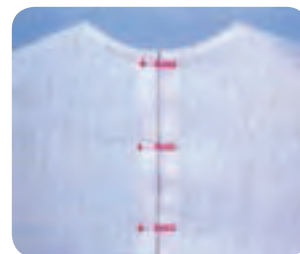
مکان‌گیری جا دکمه

جا دکمه‌های افقی را با نخ هم‌رنگ پارچه بدوزید.

محل قرارگیری دکمه و پهنای آن بستگی به قطر دکمه دارد.

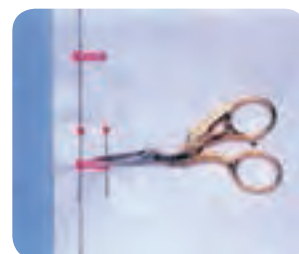
قسمت پشت، در لباس دختران چپ روی راست قرار می‌گیرد، خط مرکزی را علامت‌گذاری کنید.

دکمه‌ها را وسط خط مرکزی دوخته شود.

خطوط مرکزی لباس (جلو یا پشت) را روی هم قرار دهید و محل دوخت دکمه را روی خط مرکزی علامت‌گذاری کنید.

در دو انتهای جا دکمه سوزن ته‌گرد قرار داده جا دکمه را باز کنید.

دوخت جا دکمه با دست

■ به اندازه طول جا دکمه سوزن را در بالای لبه قرار دهید.

■ سوزن را با یک کوک به روی پارچه منتقل کنید.

■ اطراف مستطیل جا دکمه علامت گذاری شده را با دوخت شلال بدوزید.

■ با دوخت کوک ریز محکم دوزی شود. باید دقت کنید دوختها و فواصل آنها منظم باشد.

■ روی یک لبه دوخت دندان موشی (پتویی) را انتهای پهنای جا دکمه بدوزید.

■ نخ را به پشت سوراخ سوزن و زیر نوک آن عبور دهید، تا حلقه شکل بگیرد.

■ در انتها وسط جا دکمه را باز کنید.

■ لبه دیگر را مانند لبه پایین بدوزید.

■ مانند طرف دیگر لبه طولی را چند بار بدوزید.

یک مدل پیراهن کودک با اسموک دوزی آمریکایی

نقاط علامت گذاری شده چین تزئینی را به پشت پارچه منتقل کنید.

روی کاغذ مانند تصویر خطوط چین تزئینی ترسیم شود.

این مدل اسموک دوزی تزئینی است.

در مرحله دوم نقاط «a و A» با کوک به هم وصل کرده، فاصله هر دو را جمع کنید.

به وسیله نخ و سوزن در اولین نقطه چین تزئینی «نقطه a» یک کوک ظریف بزنید.

کاربن و الگو بردارید، خطوط علامت گذاری شده را روی پارچه مشخص کنید.

مجدداً دو کوک نقاط «B و b» با هم بکشید.

سپس سوزن را از روی شکل از «نقطه A» به «نقطه B» با کوک ظریف وصل کنید.

انتهای نقطه جمع شده را با نخ و سوزن محکم دوزی کنید.

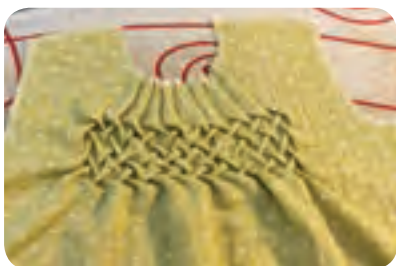
■ نقاط «H و h» را به وسیلهٔ کوک به یکدیگر وصل کنید.

■ پس از پایان ردیف اول عمودی، از پایین چین «نقطهٔ H» کوک ظریفی بزنید.

■ همانند مرحله دوم به ترتیب حروف الفبا، به وسیلهٔ کوک اولین ردیف خطوط عمودی را به یکدیگر بدوزید.

■ قسمت بالای اسموک اتو کنید ولی روی اسموک‌ها اتو نمی‌شود.

■ در قسمت پشت خطوط مشاهده می‌شود، نباید فاصله دو نقطه با کوک کشیده شود.

■ ردیف عمودی را به بالا بدوزید، به ترتیب از بالا به پایین چین تا انتها ادامه دهید.

اسموک دوزی روی قسمت‌های مختلف لباس کودک انجام دهید.

فعالیت
عملی

پودمان ۴

تکه دوز

مقدمه

گلدوزی روی پارچه و لباس از زمان‌های بسیار دور با هدف تزیین و شکل‌دادن لباس در بین مردم ایران مرسوم بوده است، به همین دلیل زیباترین کارهای گلدوزی را می‌توان در رودوزی‌های سنتی ایران مانند: بلوچ‌دوزی، ممقان‌دوزی، ابریشم‌دوزی، شبکه‌دوزی ... و ده‌ها نوع آن نقاط مختلف ایران بررسی کرد. این هنر می‌تواند در جهت تقویت و هماهنگی بین چشم و دست و انجام و یادگیری مهارت‌های ظریف که به دقت بالایی نیاز دارد همواره در مرکز توجه قرار داشته باشد.

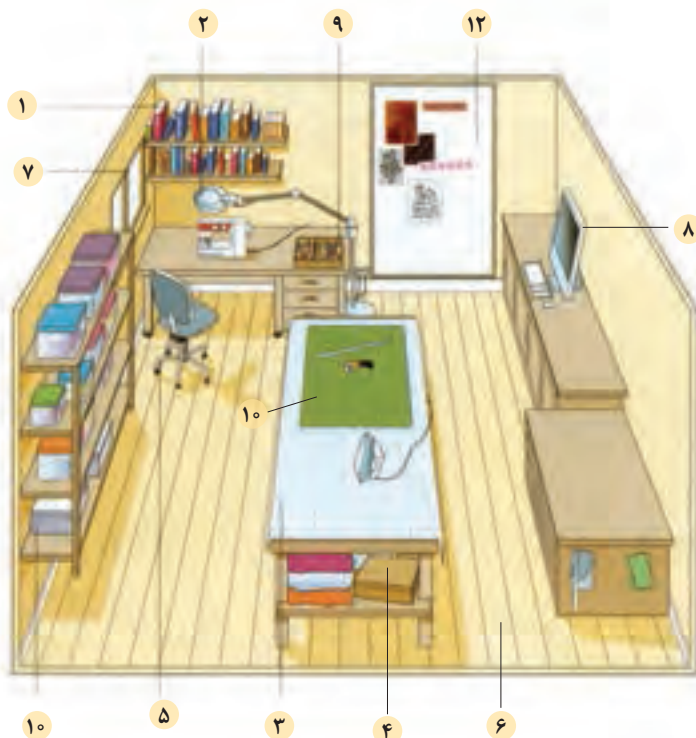
با پیشرفت تکنولوژی و نیاز جامعه برای سرعت بخشیدن به تولید لباس‌ها با تزیینات مناسب، استفاده از گلدوزی ماشینی می‌تواند نقش بسزایی در تولید محصولات پوشاک داشته باشد.

در پوشاک برای حفظ هویت ایرانی در کنار استفاده از تکنولوژی می‌توانید از نقوش زیبای ایرانی و تکنیک‌های دوخت که هویت ایرانی را دارند استفاده کرده و در عین حال پوشاک با کیفیت را تولید کنید.

کارگاه خیاطی

- ۱ کتابخانه‌ای از کتاب‌ها و مجلات تخصصی رشته
- ۲ استفاده از چراغ مطالعه کوچک رومیزی بالا ماشین دوخت
- ۳ متناسب بودن بلندی میز اتو با قد فرد و روکش مناسب برای آن
- ۴ استفاده از یک میز کار بزرگ از جنس چوب به همراه قفسه در طبقات پایین آن
- ۵ استفاده از صندلی متناسب با میز دوخت و متحرک و بدون دسته
- ۶ کف اتاق کار با کفپوش‌های قابل شست‌وشو مانند موزاییک
- ۷ یک پنجره در سمت چپ میز دوخت با نور کافی طبیعی
- ۸ کامپیوتر برای دسته‌بندی اطلاعات و استفاده از نرم‌افزارهای مرتبط با رشته
- ۹ جعبه‌ای در کنار میز ماشین دوخت برای نگهداری ابزار
- ۱۰ قفسه‌های نگهداری پارچه‌ها، وسایل دوخت، نخ
- ۱۱ برای رولت کردن و برش پارچه‌ها از صفحه برش (مَت)
- ۱۲ استفاده از یک دیوار برای نصب تابلو قرار دادن طراحی‌ها، پارچه‌ها و نقوش دلخواه

- ✦ آیا ویژگی‌های یک کارگاه خیاطی مناسب را می‌دانید؟
- ✦ آیا می‌توانید محل قرارگیری لوازم و تجهیزات و وسایل را در کارگاه مشخص کنید؟

فکر کنید

در کارگاه‌های دوخت به موارد ذیل دقت کنید:

- ✦ از نورهای خیره‌کننده بپرهیزید و از شیوه نور غیرمستقیم استفاده کنید.
- ✦ سوزن معمولاً روی فرش و قالی عمود می‌ایستد، ممکن است به پا فرو رود.
- ✦ روکش‌های میز کار (برش) نباید لغزنده و شیشه‌دار باشد.

ایمنی و بهداشت

ماشین دوخت

فکر کنید

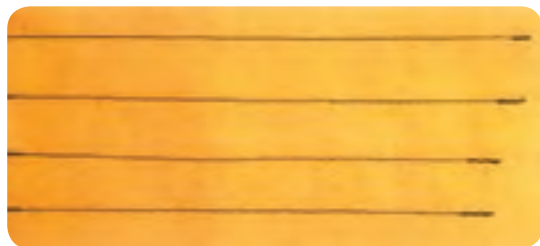
- ❑ در سال‌های گذشته با ماشین دوخت آشنا و کاربرد آنها را می‌دانید؟
- ❑ آیا می‌توانید قسمت‌های مختلف ماشین دوخت را مشخص کنید؟
- ❑ آیا تفاوت ماشین‌های دوخت همه‌کاره خانگی و معمولی را می‌دانید؟
- ❑ دوخت‌های گلدوزی ماشینی با ماشین دوخت تمام اتوماتیک و نیمه‌اتوماتیک چه تفاوت‌هایی دارند؟

- ❶ بدنه ماشین دوخت
- ❷ میله قرقره
- ❸ محل عبور نخ
- ❹ میله ماسوره پرکن
- ❺ توپی
- ❻ کارپیش‌بر
- ❼ درجه عرض دوخت
- ❽ درجه تنظیم طول دوخت
- ❾ صفحه کارپیش‌بر
- ❿ کارپیش‌بر پایین
- ⓫ سوزن
- ⓬ پایه فشار
- ⓭ بالابر پایه فشار
- ⓮ تیغ نخ‌چین
- ⓯ درجه تنظیم کشش نخ

ارتباط درجه تنظیم دوخت و درجه پهنای زیگزاگ

درجه طول دوخت بر روی برخی از ماشین‌ها براساس اینچ (۲/۵ سانتی‌متر) و از صفر تا ۲۰ و در برخی براساس سانتی‌متر «۰ تا ۴» یا «۰ تا ۹» است. درجه تنظیم طول دوخت‌های نرمال در ماشین دوخت اینچی «۰ تا ۱۲» دوخت در هر اینچ است.

انواع دوخت گلدوزی ماشینی

■ **دوخت ساده:** یک دوخت ساده که معمولاً از «۳-۱۰ میلی‌متر» در اینچ در گلدوزی استفاده می‌شود. چند ردیف برای تزئین استفاده می‌شود.

■ **دوخت دوتایی تزئینی:** از دو دوخت تزئینی در

در دوخت با سوزن چندقلو، در پشت پارچه زیگزاگ بوجود می‌آید.

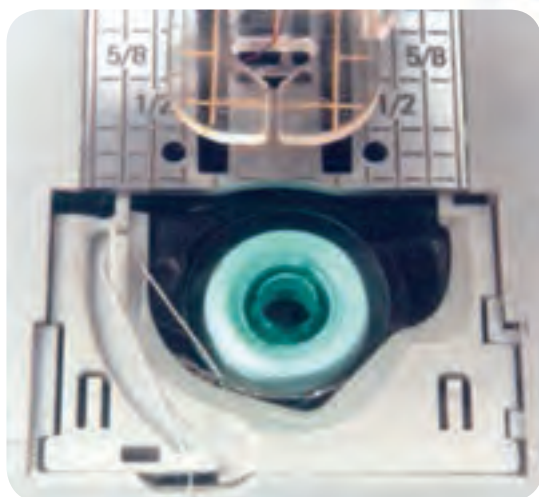
توجه

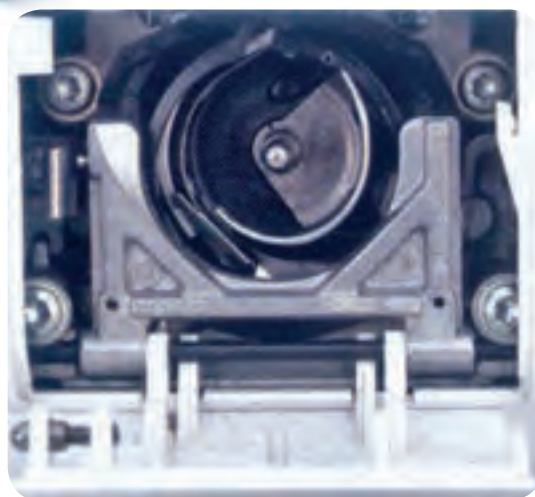
■ **دوخت دوسوزنه:** استفاده از سوزن‌های چندقلو همراه با نخ‌های رنگی، دوخت‌های تزئینی در روی لباس به‌وجود می‌آورد.

ماسوره

ماسوره می تواند به صورت ثابت یا متحرک باشد.

■ در نوع ثابت ماکو هم ثابت است و نخ در درون ماکو به ماسوره پیچیده می شود.

■ در نوع متحرک آن ماکو متحرک است و بیرون جای ماسوره پر می شود.

■ پایه ریشه دوزی (کوک شل): از این پایه برای دوخت ریشه های تزئینی شبه قالی در گلدوزی استفاده می شود.

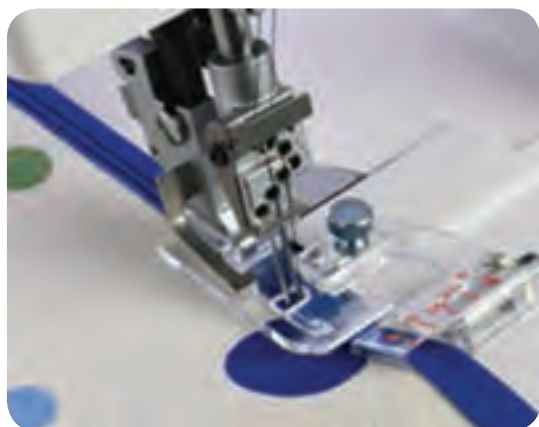
■ پایه شفاف (پایه ساتن دوزی): از نوع پلاستیکی شفاف است، زیرا این پایه دارای یک برآمدگی است که امکان نگاه داشتن روی دوخت های برجسته مثل ساتن دوزی را می دهد.

■ **پایه گلدوزی:** این پایه شما را قادر می‌سازد با تنظیم ماشین دوخت، طرح‌های تزئینی را به صورت اتوماتیک بدوزید.

■ **پایه نخ‌دوزی:** این پایه با داشتن سوراخ‌هایی در قسمت جلوی پایه و با عبور نخ از آنها می‌توان با تنظیم دوخت زیگزاگ طرح‌های تزئینی با نخ روی پارچه به‌وجود آورد.

■ **پایه مغزی‌دوزی با نخ قیطانی:** از این پایه برای دوختن مغزی همراه با سوزن دوقلو و نخ قیطانی ظریف استفاده می‌شود.

■ **دستگاه مخصوص گلدوزی:** با نصب صفحه سوزن مخصوص و استفاده از پایه شفاف و تنظیم ماشین دوخت، می‌توان طرح‌های تزئینی روی روبان و نوار به‌وجود آورد.

ابزار و وسایل گلدوزی ماشینی

فکر کنید

- با توجه به تصویر کدام یک از وسایل در گلدوزی ماشینی کاربرد دارد؟
- آیا این ابزار تفاوتی با دیگر ابزار و وسایل خیاطی دارد؟
- آیا می‌توانید این ابزار و وسایل را طبقه‌بندی کنید؟

کارگاه گلدوزی خیاطی

قبلاً با کارگاه گلدوزی آشنا شده‌اید.

■ برای محکم نگه‌داشتن پارچه پیچ آن را محکم کنید.

■ برای محافظت از پارچه دور تا دور کار با نوار پوشانده شود.

■ کارگاه باید به اندازه‌ای بزرگ باشد، که پارچه داخل آن قرار گیرد، در غیر این صورت کار را روی زمینه پارچه بزرگ‌تر وصل کنید.

مراحل آماده‌سازی گلدوزی ماشینی

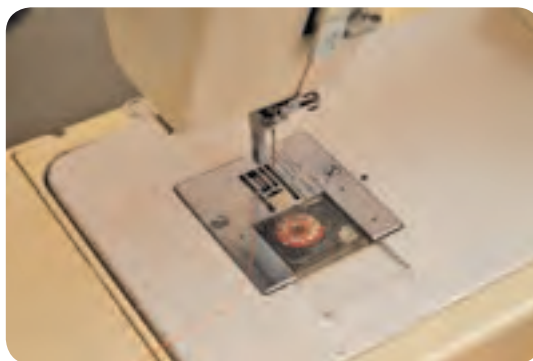
■ در گلدوزی ماشینی طرح مورد نظر را برعکس در کارگاه گلدوزی قرار دهید.

■ طرح مورد نظر را به وسیله یکی از ابزار علامت‌گذار روی پارچه منتقل کنید.

■ نخ ماسوره را به روی پارچه منتقل کنید

■ درجه کشش نخ و پهنای دوخت را تنظیم کرده زیر صفحه فشار را به پایین منتقل کنید.

■ با دو دست کارگاه گلدوزی ماشینی را هدایت کنید.

روش اول دوخت گلدوزی ماشینی

فکر کنید

آیا روش دوخت این تصویر مانند گلدوزی دستی است؟
آیا می‌توانید مراحل دوخت را انجام دهید.

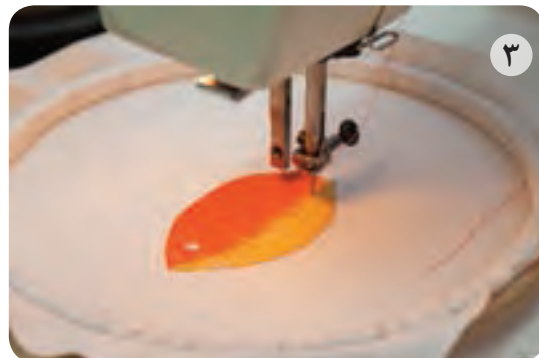
۲

۱

▲ طرحی انتخاب کنید که اجزای داخل آن مثل این ماهی شامل دو قسمت است (تنه و دم ماهی)

▲ از کمرنگ‌ترین یا پررنگ‌ترین نخ گلدوزی با حرکت مستقیم دوخت ساده خطی را کنار هم بدوزید.

۳

▲ سپس رنگ پررنگ‌تر را با حرکت مستقیم کمی داخل خطوط قبلی شده با دوخت ساده خطی بدوزید. در مراحل بعدی تنه ماهی را کامل بدوزید.

۴

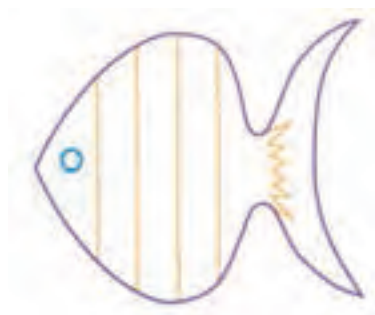
▲ برای دوخت دم ماهی و ایجاد برجستگی، یک ردیف از وسط بدوزید، در مرحله بعدی روی مرحله قبلی را پر کنید.

۵

▶ برای دوخت چشم ماهی از یک پولک و منجوق استفاده کنید.

روش دوم دوخت گلدوزی ماشینی

- در این روش دو رنگ متفاوت در قسمت‌های جداگانه دوخته می‌شود، روی طرح، فواصل هر رنگ را تعیین کنید.
- در این روش خطوط طولی را با نخ گلدوزی و رنگ مناسب بدوزید.

روش سوم دوخت گلدوزی ماشینی

- با دوخت خطوط شکسته در هم کارگاه گلدوزی را حرکت دهید.
- با نخ پرنرنگ‌تر دوباره بعضی از قسمت‌های طرح را با خطوط شکسته بدوزید.

نخ دوخت ماشینی

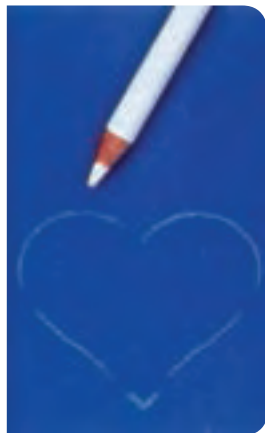
نخ دوخت مخصوص گلدوزی ماشینی دوخت: نخ‌های ماشینی دوخت گلدوزی باید کیفیت خوبی داشته باشد، زیرا به علت ظرافت نخ امکان پاره شدن آن زیاد است بهترین نخ‌های گلدوزی از جنس‌های ۱۰۰ درصد پنبه، یا پنبه با ویسکوز یا پنبه با پلی‌استر است.

سوزن

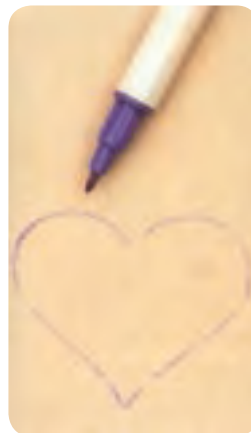

- **سوزن تیتانیوم روکش دار:** این سوزن‌های روکش دار در گلدوزی ماشینی و تکه‌دوزی به علت مقاومت و ظرافت کاربرد زیادی دارد.
- **سوزن نوک گرد Topestry:** نوک گرد آن این امکان را می‌دهد که از بافت پارچه عبور کند. (به جای اینکه در تار و پود نفوذ کند و پارچه را پاره کند)
- **سوزن استاندارد نوک تیز Sharp:** دارای نوک تیز است، به راحتی درون پارچه فرو می‌رود، برای انواع پارچه‌ها با بافت فشرده سنگین و ضخامت‌های زیاد مناسب است.
- **سوزن چند (دوقلو، سه‌قلو):** این سوزن بر روی یک پارچه سوار است، برای دوخت‌های موازی و هم‌زمان «تزیینی و روی کار» استفاده می‌شود.

قلم علامت‌گذاری

■ مداد سفید و رنگی
مخصوص پارچه: این
مدادها فاقد چربی بوده
رنگ آنها از بین می‌روند
و اثر باقی نمی‌ماند.

■ ماژیک محوشو: این
قلم‌ها بعد از مدتی ترسیم
کردن از روی پارچه کامل
از بین می‌رود.
■ ماژیک مخصوص
پارچه: این ماژیک بعد از
ترسیم و دوخت روی طرح،
رنگ آنها با شست‌وشو از بین
می‌روند.

لایی

لایی می‌تواند به صورت بافته شده (پارچه‌ای) و یا بدون بافته شده (کاغذی) باشد، لایی چسب نرم (Softfusible) برای پارچه‌های نرم و ظریف استفاده می‌شود، لایی آب‌شونده که با گذاشتن در آب حل می‌شود و اثری از خود باقی نمی‌گذارد.

پارچه

در گلدوزی از پارچه‌های سبک‌وزن و ظریف مانند ارگانزا تا پارچه‌های سنگین‌وزن مانند مخمل استفاده می‌شود ولی نکته اصلی این است که پارچه‌های محکم و بادوام بیشترین کاربرد در گلدوزی ماشینی دارند.

دوخت اولیه با پایه گلدوزی

دوخت خطوط راست

■ در دوخت به نقاط زاویه دار (گوشه‌ها) سوزن را داخل پارچه نگه داشته و پایه را بلند کرده و جابه‌جا کنید.

■ طرح را روی پارچه اصلی کپی کنید.

■ خطوط اریب برگ‌ها را بدوزید.

■ خط مرکزی وسط برگ را مستقیم بدوزید.

یک طرح انتخاب کرده با پایه گلدوزی خطوط راست (شکسته و اریب) را بدوزید.

فعالیت
عملی

■ سپس به محل انتهای برگ برگردید.

دوخت خطوط منحنی

■ با دست به آرامی پارچه را حرکت دهید و به مکانی که شروع کرده‌اید برسید.

■ طرح را روی پارچه کپی کرده، درجه دوخت را تنظیم کنید.

■ مانند دایره قبلی شروع به دوخت کنید.

■ انتهای نخ را کور نکنید، پایه فشار را بلند کرده و به دایره بعدی بروید.

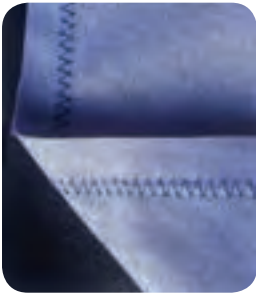
■ در انتها دوخت نخ را کور کنید. در هر دو این نوع دوخت‌ها حرکت دست بسیار مهم است. ورود سوزن به روی سطح پارچه در دوخت‌های ساده و زیگزاگ و میزان کشیدگی پارچه در آنها متفاوت است، پارچه در زیگزاگ کشیدگی زیاد و در دوخت ساده سطح پارچه صاف‌تر از زیگزاگ خواهد بود.

کشش نخ و فشار پایه در دوخت ساده

■ **دوخت صحیح:** اگر کشش نخ رویی و زیری (ماسوره) درست باشد و فشار پایه نیز متناسب با ضخامت پارچه تنظیم شود، دوختی ایجاد می‌شود که زنجیره‌های آن در میان دو پارچه قرار می‌گیرد، در این حالت طول دوخت‌ها و کشش آنها در دو طرف پارچه مساوی است.

■ **دوخت روسفت:** اگر کشش نخ‌های زیر یا زیری (ماسوره) بیش از اندازه باشد، دوخت زنجیره‌ای در رو و زیر پارچه ایجاد می‌شود. (در اصطلاح دوخت دون‌دون است). اگر کشش نخ رویی سفت باشد کشش نخ رویی را کمی شل کرده و برعکس اگر کشش نخ زیری سفت باشد، پیچ کنار ماسوره را کمی شل کنید.

■ **دوخت روشل:** اگر کشش نخ‌های رویی یا زیری کمتر از اندازه باشد زنجیره‌ها شل و ضعیف می‌شود. اگر کشش نخ رویی شل باشد، دوخت پارچه زیری دون‌دون می‌شود. باید درجه کشش نخ رویی را کمی سفت کرد و اگر نخ زیری (ماسوره) شل باشد، پیچ کنار ماسوره را کمی سفت کنید.

■ با توجه به تصاویر در دوخت زیگزاگ کشش نخ و فشار پایه چه تغییری می‌کند؟
■ برای رفع اشکالات جمع‌شدگی یا شل شدن دوخت زیگزاگ چه روش‌هایی را پیشنهاد می‌کنید؟

فعالیت
عملی

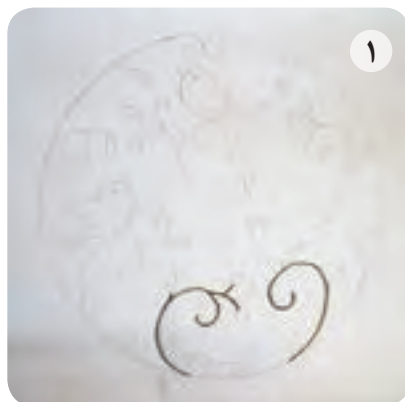
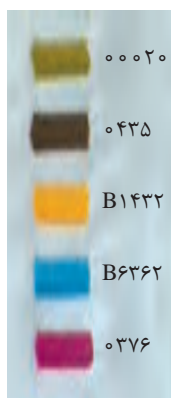

با توجه به تصاویر آیا می‌توانید طرح‌های گلدوزی ماشینی را طبقه‌بندی کنید؟
آیا می‌توانید براساس نوع دوخت‌های هر کدام را طبقه‌بندی کنید؟

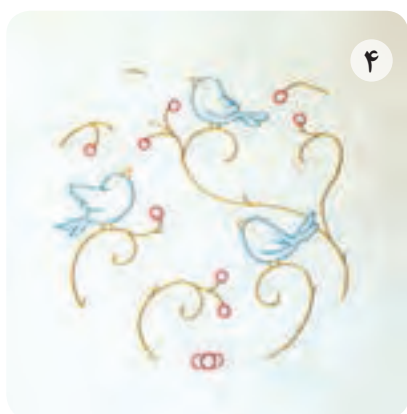

دوخت طرح‌ها به روش خطی ساده

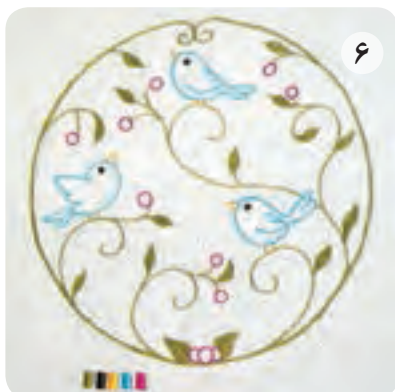
رنگ نخ

■ طرح روی پارچه ترسیم شود، از دوخت ساده با کشش نخ روی درجه «۲/۵ - ۳» شروع می‌شود. ■ تمام دوخت ساقه‌ها با دوخت ساده و ۳ مرتبه دوخته شود.

■ رنگ نخ را عوض کنید، برای بدن پرنده ۳ مرتبه روی هر خط با دوخت ساده بدوزید. ■ با حرکت آرام کارگاه گلدوزی نوک و شکوفه‌ها را بدوزید.

■ نوک پرنده ۳ مرتبه دوخت ساده، ولی برگ‌ها تا پر
 ■ از قسمت بالای حلقه دور طرح از ۵ مرتبه دوخت
 ساده شروع کرده در قسمت پایین ۷ مرتبه دوخته شود.

مواد و وسایل مورد نیاز

ماشین دوخت همه‌کاره خانگی یا معمولی، پارچه با بافت محکم، نخ‌های گلدوزی ماشینی، کارگاه گلدوزی.

■ با انتخاب طرح‌های مناسب دوخت ساده خطی یک نمونه را
 بدوزید.

■ نمونه‌های نخ‌های انتخابی را با طرح هماهنگ کنید.

فعالیت
 عملی

دوخت طرح‌های ترکیبی خطی ساده، گردونه‌دوزی و توپر دوزی ساده

رنگ

۱۰۰۰
B۵۹۳۹
B۵۱۷۰
B۶۶۶۱
B۸۳۷۱
B۱۴۱۸
۰۲۱۹
۰۲۷۱
۰۳۱۲
۶۱۵

۲

■ خطوط مستقیم سبیل ببر را با «۴ مرتبه» بدوزید.

۱

■ خطوط منحنی چهره ببر را با دوخت ساده «۳»

مرتبه» با کشش نخ «۳-۲/۵» بدوزید.

۴

■ قسمت پشت چشم ببر را با ساده‌دوزی بدوزید.

۳

■ وسط پیشانی و بینی ببر را با پردوزی ساده بدوزید.

■ برای ایجاد برجستگی زیر خط چشم کردونه‌دوزی کنید، و قسمت موها را کردونه‌دوزی پهن بدوزید. ■ قسمت عنبیه چشم و نور تابیده بر چشم را کردونه کرده و روی آن را دوخت ساده خطی بدوزید.

با انتخاب طرح‌های مناسب ترکیبی دوخت ساده خطی (دوردوزی)، کردونه‌دوزی و دوخت توپردوزی یک نمونه بدوزید.

فعالیت
عملی

دوخت طرح‌ها به روش خطی ساده (دوردوزی و کردونه‌دوزی)

■ رنگ‌ها را عوض کرده بیرون گلبرگ‌ها کوچک و بدن پروانه را با دوخت ساده «۳ مرتبه» شاخک‌های پروانه «۲ مرتبه» بدوزید.

■ از دوخت ساده با درجه کشش نخ شماره «۳» «۳ مرتبه» برگ‌ها و ساقه‌ها «۲ مرتبه» دوخته شود.

■ در این مرحله قسمت بیرونی گلبرگ‌ها وسط گل‌های کوچک را با «۳ مرتبه» دوخت بدوزید.

■ قسمت‌های بیرونی پروانه کامل شده و گلبرگ‌های بزرگ را «۳ مرتبه» بدوزید.

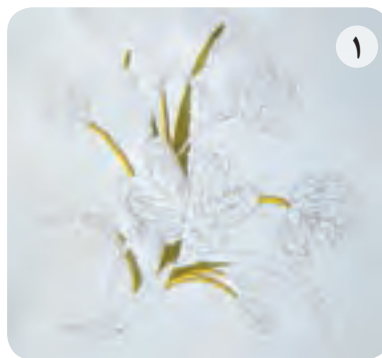
■ وسط گلبرگ‌ها و برگ‌ها با کردونه‌دوزی دوخته
 ■ در انتهای بدن و شاخک‌های پروانه‌ها را کردونه‌دوزی کنید
 شود.

با انتخاب طرح‌های مناسب ترکیبی دوخت ساده خطی و کردونه‌دوزی یک نمونه بدوزید.

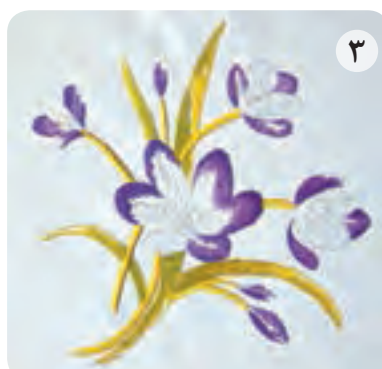
فعالیت
 عملی

دوخت طرح‌ها به روش سایه زدن با استفاده از توپردوزی، گردونه‌دوزی و دوخت خطی ساده

■ درجه کشش دوخت گردونه‌دوزی «۲/۵-۲» از مرکز گلبرگ‌ها رنگ پررنگ‌تر را با دوخت توپردوزی بدوزید. ■ و سایز دوخت گردونه از «صفر-۲/۵» است. ساقه گل‌ها دوخته شود.

■ رنگ دوم گلبرگ‌ها با رنگ روشن‌تر به طرف انتهایی گلبرگ‌ها دوخته شود. ■ رنگ‌های بعدی گلبرگ و ساقه‌ها به روش توپردوزی به طرف مرکز گل دوخته می‌شود.

■ مرکز گلبرگ‌ها را کردونه‌دوزی و وسط گلبرگ را با «۲ مرتبه» دوخت خطی ساده بدوزید.

■ رنگ آخر گلبرگ‌ها توپردوزی را بدوزید.

با انتخاب طرح‌های مناسب ترکیبی سایه زدن با دوخت توپردوزی، کردونه‌دوزی یک نمونه بدوزید.

فعالیت
عملی

دوخت طرح به روش کردونه دوزی گل و حاشیه و ساتن دوزی

رنگ نخ	کد رنگ
Red	B5939
Red	B8134
Orange	B5310
Orange	B5316
Light Green	B2256
Light Green	B3439
Light Green	B8365
Light Green	0205
Light Green	00020
Light Green	0006
Dark Green	1308

■ خطوط برگ‌ها را با روش توپردوزی ساده با کشش نخ (دوخت ساده ۲/۵) لایه اول را بدوزید، برگ‌های کوچک «۲ مرتبه» روی هم دوخته شود. حاشیه را با کردونه با «شماره ۳» دوخته، دوبار روی آن با کردونه پهن «شماره ۴» دوخته شود. برای دوخت گلبرگ از کشش دوخت (۲-۲/۵) و پهنای کردونه از «صفر تا شماره ۳» می‌باشد.

■ برگ‌های پهن که روی نوار حاشیه قرار می‌گیرد را با روش ساتن دوزی پر کنید.

■ ردیف بعدی توپردوزی برگ‌ها و دور گلبرگ‌ها را
■ اطراف گل رز را با کردونه‌دوزی و رنگ روشن
کامل کنید. بدوزید، حاشیه پایین را کامل کنید.

با انتخاب طرح‌های مناسب ترکیبی ساتن‌دوزی، حاشیه‌دوزی و گل رز کردونه‌دوزی شده یک نمونه بدوزید.

فعالیت
عملی

دوخت طرح به روش کردونه‌دوزی و دوخت ساده خطی

رنگ نخ

B۵۱۷۰

B۷۴۰۶

B۷۴۱۲

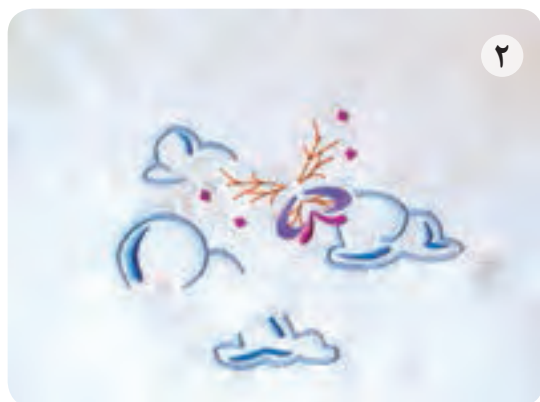
B۲۴۵۲

B۱۴۱۸

B۱۴۳۲

۰۸۱۱

۰۸۴۵

۲

۱

■ قسمت انتهایی پروانه‌ها را با دوخت ساده آن قدر بدوزید تا سطح پر شود و از کردونه «صفر تا آخر» درجه بدوزید.

■ برای دوخت ابرها از کشش دوخت «۲/۵» و درجه دوخت کردونه «صفر تا آخر درجه» با کشش دوخت «۲-۵/۲» استفاده شود. رگ‌های داخل باله‌های پروانه را با «۳ مرتبه» دوخت خطی بدوزید.

۳

■ ابرها را با کردونه‌دوزی کامل کرده و باله‌ها را با ساده دوزی خطی بدوزید.

- اطراف باله پروانه و شعاع نور خورشید را با «مرتبه» بدوزید، تنه پروانه و شعاع نور خورشید را با شاخک‌های پروانه را با دوخت ساده خطی «۳» مرتبه» بدوزید، تنه پروانه و شعاع نور خورشید را با کردونه‌دوزی بدوزید.
- کردونه‌دوزی کامل بدوزید.

در کارگاه‌های دوخت به موارد ذیل دقت کنید:

- تکیه‌گاه کمری مناسب یکی از ضروریات صندلی خوب است. صندلی باید یک پشتی قابل تنظیم با برجستگی در ناحیه کمر داشته باشد.
- هنگام نشستن باسن و ران‌ها باید کامل روی صندلی قرار گیرد و تمام کمر شما به پشتی صندلی تکیه داده شود و کف پاها با زمین تماس داشته باشد.

ایمنی و
بهداشت

ترکیب گلدوزی ماشینی با تکه دوزی و رنگ آمیزی پارچه

در واحد تکه دوزی چاپ روی پارچه را آموخته‌اید، اکنون با ترکیب کلاژ، گلدوزی ماشینی و دستی و چاپ با پارچه طرح‌هایی مانند تصاویر انجام دهید.

مواد مورد نیاز

- خرده‌ریز پارچه
- نخ گلدوزی دستی
- نخ گلدوزی ماشینی
- ماشین دوخت
- رنگ پارچه
- دکمه، تور

گلدوزی بر روی تور

فکر کنید

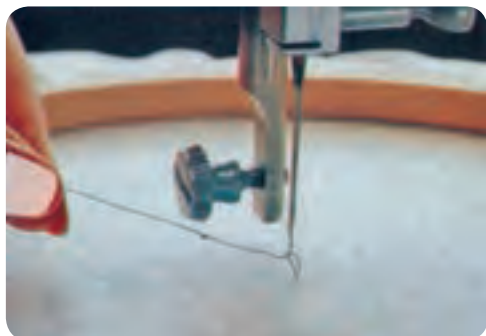
- آیا می‌توانید گلدوزی روی پارچه تور را انجام دهید؟
- برای دوخت تور به چه وسایل و ابزاری نیاز دارید؟
- در دوخت آن به چه نکاتی باید دقت کرد؟

■ پایه دوخت را بردارید، سوزن باریک و ظریف مخصوص گلدوزی را روی ماشین دوخت نصب کنید.

■ با ماژیک مخصوص بر روی تور طرح دلخواه را ترسیم کنید، رنگ ماژیک در آب حل می‌شود و از بین می‌رود.

■ درجه دوخت ماشین را روی دوخت مستقیم تنظیم کرده و نخ ماکو را روی سطح کار بیاورید.

■ دو لایه تور و دو لایه لایی مخصوص که با هم داخل کارگاه گلدوزی کرده را زیر پایه ماشین دوخت قرار دهید.

■ در پایان لایی مخصوص را که زیر تور قرار داده بردارید، سپس قسمتی را که گلدوزی شده داخل آب سرد کرده تا باقی مانده لایی در آب از بین برود. روی تور را یک پارچه تمیز قرار داده و اتو بزنید.

■ چند دوخت روی هم برای محکم کردن نخ‌ها انجام دهید، کارگاه گلدوزی را با هر دو دست نگه دارید، و به هر طرف طرح که باید بدوزید، بچرخانید.

گلدوزی ماشینی روی ارگانزا (طرح گل برجسته)

رنگ نخ

۰۳۷۶

B۱۴۳۲

■ طرح مورد نظر را روی پارچه ارگانزا منتقل کنید.

■ سپس روی تک تک گلبرگ را با کردونه‌دوزی پهنای «شماره ۵» دوخته شود.

■ درجه دوخت روی کردونه‌دوزی با پهنای «شماره ۲» تنظیم کنید، سیم ظریف را روی طرح قرار داده بدوزید.

■ همه گلبرگ‌ها را که جداگانه دوخته‌اید، روی هم قرار داده مرکز گل (کاسبرگ) را بدوزید.

■ یک بار دیگر روی طرح را با کردونه‌دوزی «شماره ۳» بدوزید، در مرکز گل دایره را بدوزید.

✦ تصاویر نمونه دوخت گل‌های ارگانزا به صورت برجسته و با استفاده از ماشین‌های دوخت گلدوزی است، آیا می‌توانید این نمونه‌ها را بدوزید؟
✦ آیا می‌توانید با ترکیب این طرح‌ها مدل‌های دیگر به وجود آورید.

ارزشیابی شایستگی گلدوزی ماشینی

شرح کار:

- ۱- انتقال طرح «موتیف» به وسیله وسایل علامت‌گذار متناسب با جنس پارچه (کاربن، مداد علامت‌گذاری، شلال، میز نور، ...)
- ۲- دوخت پارچه کمکی در اطراف پارچه اصلی در صورت نیاز (استفاده از پارچه نخ برای دوردوزی پارچه اصلی)
- ۳- قرار دادن پارچه در دستگاه گلدوزی (کارگاه مخصوص) «گرد، بیضی، در سایزهای مختلف»
- ۴- انتخاب رنگ و جنس نخ متناسب با نوع طرح «موتیف» و جنس و رنگ پارچه (انواع نخ‌های ابریشمی در کلافی و قرقره، تابیده و نتابیده، عمامه، پنبه‌ای، گلابتون در رنگ‌های مختلف)
- ۵- راه‌اندازی و تنظیم ماشین‌های دوخت همه‌کاره خانگی و صنعتی با توجه به جنس پارچه، نخ، نوع گلدوزی و ...
- ۶- تعیین خطوط و جهت دوخت روی طرح «موتیف»
- ۷- قرار دادن لایه مناسب با جنس پارچه و نخ گلدوزی (نایلون، کاغذ، روزنامه، پارچه و ...)
- ۸- استفاده از دوخت‌های خطی برای دورگیری خطوط خطی طرح «موتیف‌ها» (ساقه‌دوزی، زنجیره، شلال، بخیه، زیگزاگ و ...)
- ۹- ساقه‌دوزی (ساده، توپر، با بخیه «با رنگ دیگر»)
- ۱۰- زنجیره (ساده، با بخیه، هفت و هشت، پر، ملبله‌ای و مارپیچ و ...)
- ۱۱- شلال (مستقیم، مارپیچ و پیچ با رنگ دیگر و شلال اریب و ...)
- ۱۲- بخیه (بخیه سواره، بخیه پیچ و مارپیچ «با رنگ دیگر»)
- ۱۳- زیگزاگ (ساده، زیگزاگ با بخیه، مارپیچ، ...)
- ۱۴- استفاده از دوخت توپر برای پر کردن انواع طرح «موتیف» (ساتن‌دوزی، کوتاه بلند و ...)
- ۱۵- استفاده از دوخت‌های مختلف برای برگ‌دوزی
- ۱۶- دوخت‌های اولیه گلدوزی با ماشین گلدوزی همه‌کاره خانگی و صنعتی (متن‌دوزی، عرض‌دوزی، شن‌دوزی، کردونه‌دوزی)
- ۱۷- استفاده از انواع دوخت گره‌ها (فرانسوی، مرجان، روکوکو)
- ۱۸- استفاده و تنظیم درجات و دکمه‌ها و ژتون‌های مخصوص گلدوزی با ماشین‌های دوخت همه‌کاره و صنعتی (ستاره‌دوزی، گل‌های تزئینی، زیگزاگ‌دوزی «ساده، تلفیقی»، ...)
- ۱۹- اتوکاری و قسمت‌های گلدوزی شده: اتو کردن قسمت‌های گلدوزی شده از پشت پارچه

استاندارد عملکرد:

گلدوزی ماشینی بر روی لباس به وسیله ماشین براساس نقوش و تناسبات رنگ و جنس پارچه و براساس شاخص توافق خبرگان حرفه‌ای

شاخص‌ها:

- ۱- انتقال طرح «موتیف» به وسیله وسایل علامت‌گذار متناسب با جنس پارچه
- ۲- انتخاب رنگ و جنس نخ (متناسب با نوع طرح «موتیف» و پارچه)
- ۳- دوخت‌های اولیه گلدوزی با ماشین گلدوزی همه‌کاره خانگی و صنعتی (متن‌دوزی، عرض‌دوزی، شن‌دوزی، کردونه‌دوزی)
- ۴- استفاده از دوخت‌های مختلف مانند: برگ‌دوزی، گره‌ها، توپر‌دوزی
- ۵- تلفیق دوخت‌ها با یکدیگر
- ۶- استفاده و تنظیم درجات و دکمه‌ها و ژتون‌های مخصوص و پایه‌های گلدوزی
- ۷- اتوکاری نهایی (قسمت‌های گلدوزی شده)

ارزشیابی شایستگی گلدوزی ماشینی

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

مکان: کارگاه دوخت

زمان: ۴ ساعت

ابزار: انواع قیچی، پارچه رو اتویی، بالشتک اتو، پایه دوک، پایه ماشین دوخت، انگشتانه، کارگاه (دستگاه گلدوزی)،

انواع پایه ماشین دوخت، صندلی و میز هنرجو

تجهیزات: میز نور، میز اتو ثابت و متحرک، مانکن خیاطی، ماشین دوخت گلدوزی همه کاره خانگی و صنعتی، اتو،

میز برش

مواد مصرفی: پارچه (با بافت معمولی، برجسته و ضخیم، شفاف و براق)، قرقره یا دوک گلدوزی (در رنگ‌های

مختلف متناسب با طرح «موتیف» جنس و رنگ پارچه)، سوزن ماشین دوخت مخصوص گلدوزی (از شماره ۹ تا ۱۴

و ۱۸ برای نخ عمامه مخصوص ماشین دوخت صنعتی و خانگی)، انواع وسایل علامت گذاری (کاربن، میز نور، شلال)،

کاغذ پوستی (روغنی، ساده)، طلق شفاف (نازک، ضخیم)، قلم یا مداد انتقال طرح (در رنگ‌های مختلف «رنگ‌های

روشن»)

مقدمه

تکه‌دوزی هنری است که در آن یک تکه پارچه بر روی پارچه دیگری که ممکن است تفاوت رنگ و نقش داشته باشد دوخته شود. این هنر از قدیمی‌ترین هنرهای دستی است که بر روی لباس، پرده‌ها، دیوارکوب و وسایل منزل به کار رفته است. ترکیب این هنر با چهل تکه‌دوزی، طرح‌های تزئینی زیبایی به وجود می‌آورد. پنبه‌دوزی یا آجیده‌دوزی نیز یکی از رشته‌های قدیمی رودوزی‌های ایرانی است. با توجه به کاربرد بهینه از منابع طبیعی، استفاده از تکه‌ها و دورریزهای پارچه می‌تواند در نگهداری صحیح از این منابع نقش بسزایی داشته باشد.

تجهیزات کارگاه تکه‌دوزی و لحاف‌دوزی

- بلندی سطح کار و ارتفاع میز ماشین دوخت طوری تنظیم شود که سطح سوزن ماشین دوخت در بلندی مناسب قرار گیرد.
- ارتفاع مناسب سطح میز ماشین دوخت به گونه‌ای است که دست‌ها در حین دوخت روی خط مستقیمی در امتداد میچ و ساعد قرار گیرد.
- میز اتو باید در کنار میز ماشین دوخت قرار گرفته و به راحتی قابل دسترس دوزنده قرار گیرد.
- قسمت پشت و چپ میز باید به اندازه‌ای بزرگ باشد تا پارچه کامل روی میز قرار گرفته و آویزان نشود.

■ با توجه به تصویر ویژگی‌های کارگاه تکه‌دوزی و لحاف‌دوزی را بنویسید.

■ ابزار، وسایل و تجهیزات آن چه تفاوت یا وجه مشترکی با کارگاه خیاطی دارد؟

فعالیت
عملی

انواع نخ دوخت

فکر کنید

- ❑ به نظر شما نخ‌های دوخت تکه‌دوزی چه تفاوتی با نخ‌های دیگر دارد؟
- ❑ آیا نخ‌های دوخت قابلیت استفاده در تکه‌دوزی را دارد؟
- ❑ می‌توانید نخ‌های دوخت تکه‌دوزی را طبقه‌بندی کنید.

نخ‌های دوخت تکه‌دوزی از نظر ضخامت در سه نوع مختلف هستند:

- ۱ نوع نازک‌تر برای پارچه‌های نازک و گلدوزی
- ۲ متوسط برای بیشتر پارچه‌ها
- ۳ نوع ضخیم برای دوخت تزئینی و رودوزی

نخ ماشین دوخت

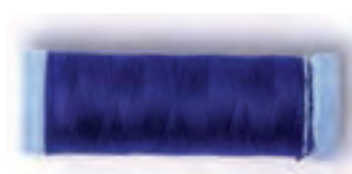
❑ **نخ دوخت تکه‌دوزی و چهل‌تکه:** این نخ با قابلیت کشسانی و دوام زیاد برای تکه‌دوزی استفاده می‌شود.

❑ **نخ دوخت پنبه‌ای:** از الیاف ۱۰۰٪ پنبه تهیه می‌شود و براق بوده و دوام خوبی دارد.

❑ **نخ دوخت معمولی:** این نخ برای دوختن بیشتر پارچه‌ها از جنس پنبه و پلی‌استر است، قابلیت کشسانی آن نسبت به نخ‌های دیگر بیشتر است.

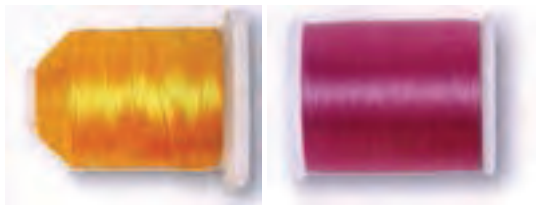
❑ **نخ دوخت ابریشمی:** این نخ ظریف از ابریشم طبیعی و تابیده شده تهیه شده است.

❑ **نخ دوخت رودوزی و جادکمه:** نخ زنجیره‌ای و محکم است که برای دوخت رودوزی پارچه استفاده می‌شود.

❑ **نخ دوخت پلی‌استر:** نخ پلی‌استر با قابلیت کشسانی خوب و عدم آب رفتگی، استفاده زیادی دارد ولی در اتوکاری باید دقت کرد.

■ **نخ گلدوزی ماشین دوخت:** نخهای گلدوزی از جنس ریون یا پنبه است و مخصوص ماشین دوخت است.

■ **نخ دوخت متالیک (فلزی):** برای دوختهای تزئینی استفاده می‌شود، نسبت به حرارت و رطوبت حساس است. باید از درجه کم اتو و خشک استفاده کرد.

گلدوزی دستی

■ **نخ پنبه‌ای شش‌لا:** از شش‌لا نخ تشکیل شده که هر کدام را جداگانه می‌توان استفاده کرد.

■ **نخ پنبه‌ای (Peal):** یک نخ دولای به هم تابیده با درخشندگی بالاست. شماره‌های ۳ تا ۸ این نوع نخ برای دوخت دستی در تکه‌دوزی استفاده می‌شود.

سوزن دوخت

■ **سوزن عام (یورنیورسال):** تقریباً برای انواع دوخت‌ها استفاده می‌شود.

■ **سوزن باریک:** نوک آن بسیار تیز است، برای انواع پارچه‌ها با بافت فشرده سنگین و با ضخامت زیاد مناسب است.

■ **سوزن مخصوص روکاری:** دارای سوراخ چشمی بزرگ برای استفاده از نخ دوخت ضخیم است.

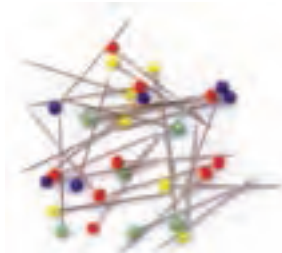
■ **سوزن فنری:** دارای حالت ارتجاعی و فنری است و به راحتی در پارچه فرو می‌رود و خارج می‌شود؛ برای پارچه‌های پنبه‌دوزی مناسب است.

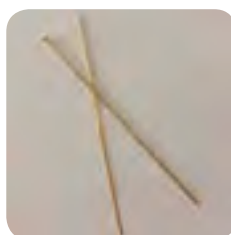
■ **سوزن ته‌گرد شیشه‌ای مخصوص لحاف‌دوزی:** برای وصل تکه‌های پارچه استفاده می‌شود و با حرارت اتو تویی آن آب نمی‌شود.

■ **سوزن ته‌گرد مخصوص لحاف‌دوزی:** برای متصل کردن لبه‌های کلفت پارچه‌های لحاف‌دوزی استفاده می‌شود، طول آن « $\frac{4}{5}$ سانتی‌متر» است.

■ **سوزن ته‌گرد مخصوص پارچه ابریشمی:** به دلیل نازک و ظریف بودن روی پارچه سوراخ‌های بسیار ریزی به جای می‌گذارد که دیده نمی‌شود.

■ **سوزن ته‌گرد T شکل:** برای اتصال پارچه‌های کلفت و سنگین است، قطر و طول آن زیاد است.

■ **سنجاق قفلی منحنی:** این سنجاق به علت فرم گرد و منحنی که دارد، برای وصل پارچه و لایه‌دار ضخیم استفاده می‌شود.

■ **سنجاق قفلی معمولی:** برای وصل قطعات بزرگ پارچه و لایه‌دار استفاده می‌شود.

■ **اسپری قوی چسباندن پارچه:** قابلیت چندین بار چسباندن و جدا کردن مجدد از روی انواع پارچه را دارد. چسب پارچه به پشت لایی یا پارچه نفوذ پیدا نمی‌کند.

■ **اسپری موقت چسباندن پارچه:** برای چسباندن تکه‌های پارچه بر روی هم به‌طور موقت است. و در برابر حرارت بالا مقاوم است.

■ **اتوی مخزن دار حرفه‌ای:** دارای مخزن بزرگ آب است که می‌تواند بخار آب با فشار ثابت درست کند.

■ **اسپری پاک‌کننده چسب:** جهت از بین بردن انواع چسب‌ها و مواد زائد استفاده می‌شود، از خود روی پارچه اثر به جا نمی‌گذارد. قابل شست‌وشو با آب است.

■ **اتوی مخصوص تکه‌دوزی:** این اتو برای قطعات کوچک پارچه‌های تکه‌دوزی مناسب است.

■ **اتوی بخاردار:** دارای صفحه مدرج مخصوص انواع جنس پارچه است. جنس کف اتو باید ضد خش و تفلون باشد.

■ **دستگاه شابلون پانچی:** این دستگاه می‌تواند شکل‌های چند ضلعی را در سایزهای مختلف روی کاغذ برش دهد.

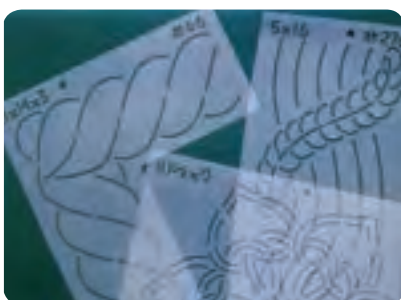
■ **قارچ رفوگری:** از این وسیله برای رفوگری قسمت‌هایی که باید رفو شود و از انتهای آن برای «تا» کردن قسمت‌های منحنی استفاده می‌شود.

■ **خط کش‌های اندازه‌گیری پارچه:** برای علامت‌گذاری و کشیدن خطوط مستقیم استفاده می‌شود.

■ **«تا»کننده لبه‌ها:** لبه این وسیله برای فشار آوردن و صاف کردن لبه‌ها و درزها به کار می‌رود.

■ **طرح‌های آماده:** این طرح دارای نقوش تکراری است و از پودر نقاشی برای کپی کردن استفاده می‌شود.

■ **شابلون:** این طرح‌های هندسی آماده برای تکه‌دوزی و چهل‌تکه‌دوزی استفاده می‌شود.

■ **وسایل طراحی دستی چهل‌تکه‌دوزی:** این ابزار شامل گونیا مدرج، نقاله، خط کش فلزی و کاغذ چهارخانه است.

■ **خط کش مدرج:** علامت قابل تنظیم این خط کش برای اندازه‌گیری لبه‌ها و فاصله درزها به کار می‌رود.

■ **گیره نگهداری پارچه:** برای نگهداری قطعات الگویی کوچک استفاده می‌شود.

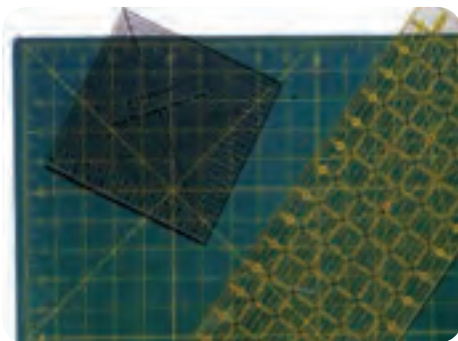
■ **قلاب:** از این وسیله برای درآوردن کاغذ استفاده می‌شود.

■ **چسب ماتیکی:** نوع مخصوص پارچه آن برای چسباندن تکه‌های پارچه استفاده می‌شود.

■ **نوار چسب مخصوص پارچه:** برای چسباندن تکه‌های پارچه استفاده می‌شود.

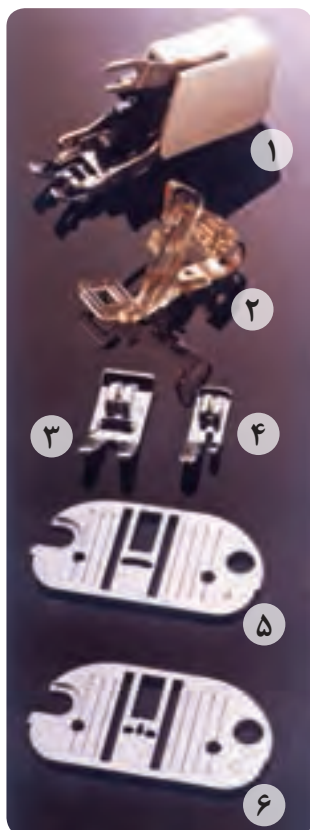

■ **صفحه برش:** این صفحه درجه‌بندی شده برای اندازه‌گیری و برش دقیق خط‌های مستقیم است.

■ **قیچی برش گرد (کاتر):** این قیچی دارای مکانیسمی است که در هنگامی که استفاده نمی‌شود به داخل کشیده می‌شود.

ماشین دوخت

در ماشین‌های دوخت نیمه اتوماتیک لوازمی برای سرعت بخشیدن به دوخت‌های تکه‌دوزی وجود دارد:

- **پایه متحرک (تصویر ۱):** به لایه رویی و زیری پارچه در هنگام دوخت فشار وارد می‌کند و از شروع تا پایان درز یکسان است، کنترل خوبی برای پارچه‌هایی که تمایل به سُرخوردن و کش آمدن دارند به کار می‌رود.

- **پایه لحاف‌دوزی (تصویر ۲):** حلقه گرد یا چهارگوشه آن برای دوخت روی لحاف یا رفو مناسب است.

- **صفحه سوزن و پایه ساده‌دوزی (تصویر ۴ و ۵):** سوراخ این صفحه گرد و کوچک است و نمی‌گذارد که سوزن دوخت به اطراف حرکت کند، برای پارچه‌های نازک و ظریف‌تر مناسب‌تر است و مانع کشیده شدن پارچه‌های لطیف به درون ماکو می‌شود.

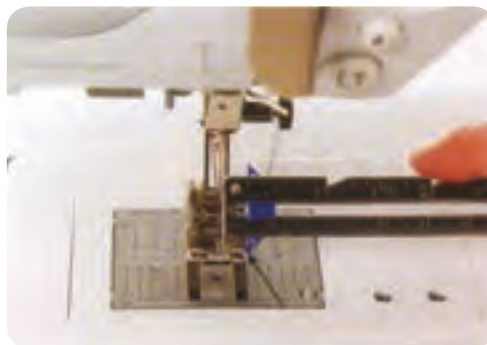
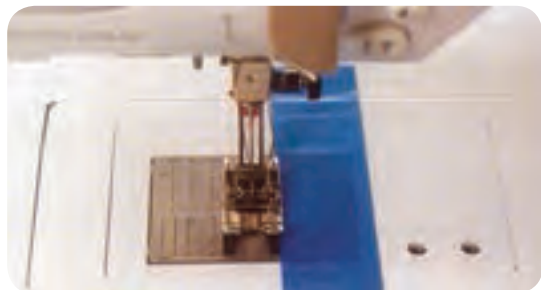
- **صفحه سوزن و پایه زیگزاگ‌دوزی (تصویر ۳ و ۶):** یک صفحه عمومی برای تمام دوخت‌هاست، این پایه و صفحه سوزن برای زیگزاگ‌دوزی و کارهای چند سوزنی برنامه‌ریزی شده است.

- **پایه نقش‌دوزی:** این پایه با داشتن حالت فنری، قابلیت دوخت روی پارچه‌هایی را که داخل آن لایه لحاف گذاشته شده دارد.

- **پایه زیپ‌دوزی:** این پایه دو طرفه است و می‌توان سوزن را براساس یک طرف کار تنظیم کرد.

تنظیم لبه‌های ماشین دوخت

■ قبل از شروع دوخت باید ماشین دوخت را آماده کنید. بلندی پایه از صفحه دوخت باید اندازه‌گیری شود در صورتی که ارتفاع آن کم باشد پارچه زیر پایه حرکت نمی‌کند.

■ اگر نمی‌خواهید فاصله سوزن را تا لبه درز تغییر دهید، یک نوار چسب به پهنای درز روی صفحه دوخت چسبانده شود.

■ اگر پهنای درز بیشتر درجات روی صفحه دوخت باشد و قصد تغییر درزها را دارید، مانند شکل در بالا و پایین صفحات نوار چسبانده شود.

وصل تکه‌های پارچه با ماشین دوخت

■ برای اتصال تکه‌های پارچه به یکدیگر، باید کاملاً هم‌اندازه باشند در غیراین صورت یک تکه پارچه جمع می‌شود.

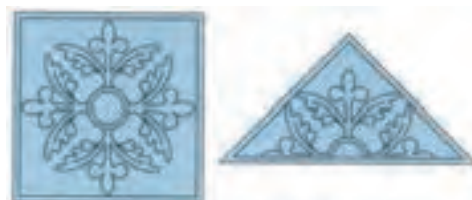
■ دقت کنید در هنگام دوخت با حرکت دست، کشش هر دو پارچه را به سمت جلو هدایت کنید تا پارچه روی کش نیاید.

طرح‌های تکه‌دوزی

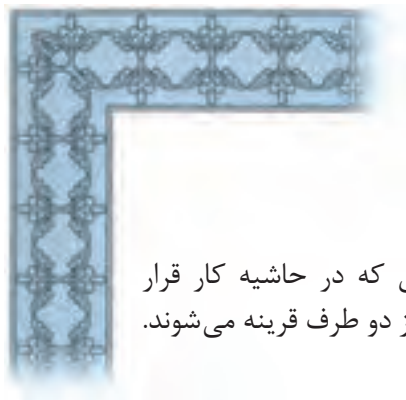
فکر کنید

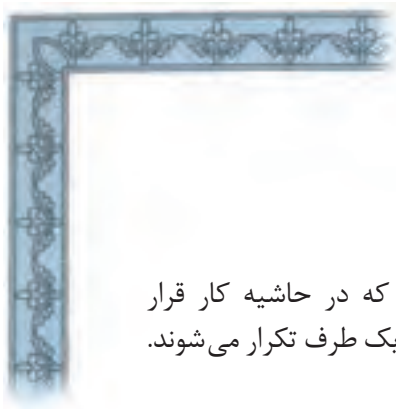
- با توجه به طرح‌های گلدوزی و اسموک‌دوزی، طرح‌های تکه‌دوزی چه تفاوتی دارند؟
- آیا می‌توان همان طرح‌ها را برای تکه‌دوزی استفاده کرد؟
- طرح‌ها در تکه‌دوزی به اندازه‌ای بزرگ است که می‌تواند در کادر خودش را نشان دهد.

- طرح‌هایی که در مراکز قرار می‌گیرند و چندین بار نقشه آن تکرار می‌شوند.
- طرح‌هایی که در مراکز قرار می‌گیرند و $\frac{1}{4}$ نقشه تکرار می‌شوند.

- طرح‌هایی که در حاشیه کار قرار می‌گیرند و از دو طرف قرینه می‌شوند.

- طرح‌هایی که در حاشیه کار قرار می‌گیرند و از یک طرف تکرار می‌شوند.

- گل‌های آماده پارچه که به صورت طرح اصلی کار می‌شوند.
- طرح‌هایی با موضوعات طبیعت که ترکیبی با هم استفاده می‌شود.

روش‌های انتقال طرح

فکر کنید

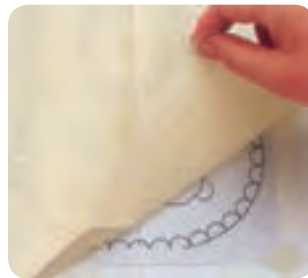

با توجه به روش‌های انتقال طرح در گلدوزی دستی و اسموک‌دوزی، به نظر شما در تکه‌دوزی چه تفاوتی دارد؟
آیا همان ابزار استفاده می‌شود؟

کپی با مداد

۲ طرح را به وسیله مداد روی پارچه کپی کنید.

۲ طرح را زیر پارچه قرار دهید.

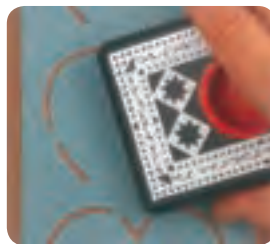

۱ طرح مناسب را آماده کنید.

استفاده از پودر نقاشی / گرده چاپ

۲ پس از برداشتن طرح کاغذی، به وسیله ماژیک خیاطی طرح دوباره ترسیم شود.

۲ لایه گرد نقاشی روی پارچه مالیده شود.

۱ از الگوهای آماده طرح استفاده کنید.

استفاده از میز نور

۲ پارچه را روی طرح و میز نور قرار داده طرح را کپی کنید.

۱ طرح را آماده کنید.

برای تکه‌دوزی باید از پارچه‌هایی که به راحتی لکه‌گیری و شست‌وشو می‌شود و در برابر حرارت و ساییدگی مقاوم است استفاده کرد.

- پارچه جین (Denim): پارچه محکم، قابل شست‌وشو و کج بافت است.
- پارچه پشمی (Wool): از الیاف تابیده شده کرک و پشم حیوانات بافته شده است.
- پارچه مخمل (Velvet): نوع بافته شده با پرزهای کم که در دو جهت خواب‌دار مناسب است.
- پارچه مخمل کبریتی (Corduroy): با بافت محکم دارای برجستگی طولی است که از پرزهای نرم یک طرفه پوشیده شده است.
- پارچه چیت موسلی (Muslin): این پارچه از پنبه یا ترکیب با پنبه درست می‌شود.
- پارچه کتان (Linen): پارچه‌های کتانی بسیار خنک بوده و رطوبت را به خوبی جذب می‌کنند.
- پارچه بلندس (Blend): پارچه‌ای که از مخلوط چند لیف بافته شده است.
- پارچه ارگانزا (Organza): پارچه نازک و شفاف دارای بافت ساده و خشک است.
- پارچه چلووار (Calico): یک پارچه با بافت تافته (ساده) و سبک وزن و کمی هم زبر است.
- پارچه مخصوص لحاف‌دوزی (Quilting Cotton): پارچه‌های مخصوص تکه‌دوزی و چهل تکه‌دوزی از جنس الیاف پنبه است.
- پارچه باتیک و رنگ شده با روش دستی (Hand – dyed and batik): پارچه که بعد از بافت به روش دستی (باتیک) رنگ شده است.

تکه‌های پارچه‌ها و سر قیچی‌ها را به صورت منظم «تا» کرده و براساس جنس، طرح، رنگ و بافت طبقه‌بندی کنید.

پارچه‌هایی که ریش ریش می‌شود بهتر است لبه‌های آن با قیچی دالبر بریده یا سردوز شود.

برای تشخیص پشت و روی پارچه را علامت‌گذاری کنید.

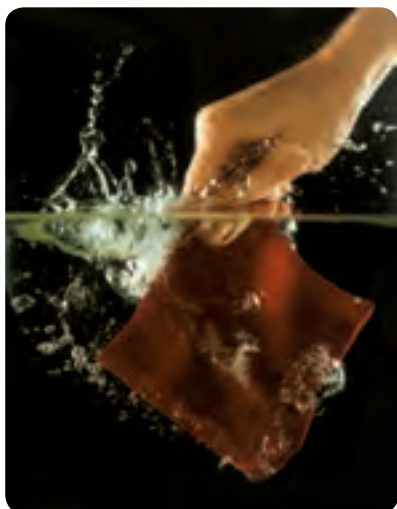
شناخت پارچه

با دست زدن و دیدن پارچه ممکن است پارچه را تا حدودی تشخیص دهیم. پارچه‌های پنبه‌ای هنگام جمع کردن با دست چروک می‌شوند یا پارچه‌های ابریشمی تقریباً به هم می‌چسبند.

روش سوزاندن

- **الیاف پنبه‌ای، ویسکوز ریون و کتان:** با شعله کم می‌سوزد و بوی کاغذ سوخته می‌دهد.
- **الیاف پشم و ابریشم:** الیاف به آهستگی می‌سوزند و زغال می‌شوند و بوی موی سوخته می‌دهد.
- **الیاف پلی‌استر، نایلون و مواد مصنوعی:** خیلی نزدیک به آتش می‌سوزند بوی مواد شیمیایی می‌دهند.

کنترل پارچه قبل از برش

■ در تکه‌دوزی قبل از برش پارچه برای کنترل کیفیت آن باید دقت کرد. پارچه‌ها باید دارای بافت محکمی باشند و در اثر اتو تغییر فرم ندهند.

■ بعد از انتخاب پارچه مناسب میزان آب رفتگی در نظر گرفته شود. یک تکه پارچه ۱۰ در ۱۰ سانتی‌متر را در آب ولرم قرار داده بعد از ۴ تا ۵ ساعت داخل سبد قرار دهید و روی یک سطح صاف پهن کنید تا خشک شود. طول آن را از عدد ۱۰ کم کنید تا مشخص شود پارچه چه اندازه آب رفتگی دارد.

رنگ‌دهی پارچه

■ پارچه را بیرون آورده داخل پارچه سفید پنبه‌ای قرار داده و با فشار پارچه را خارج کنید. در صورتی که پارچه رنگی شود پارچه شما رنگ می‌دهد.

■ تکه‌ای از پارچه جدا کرده آن را داخل شیشه قرار دهید، یک ساعت در مایع شیشه بماند.

■ در شیشه‌ای آب ولرم ریخته، چند قطره مایع شست‌وشو بریزید.

انتخاب پارچه براساس رنگ

فکر کنید

- ❑ به نظر شما رنگ چه تأثیری در انتخاب پارچه‌های تکه‌دوزی دارد؟
- ❑ آیا می‌توان رنگ‌های پارچه و نقوش آن را طبقه‌بندی کرد؟
- ❑ تصویر روبه‌رو از کدام یک از قوانین رنگی استفاده کرده است؟
- ❑ رنگ‌ها را براساس طرح دایره رنگ می‌توان طبقه‌بندی کرد. رنگ‌های اصلی، فرعی و میانی در دایره رنگ قرار می‌گیرند.

رنگ‌های مکمل

- ❑ رنگ‌هایی که در دایره رنگ روبه‌روی هم قرار می‌گیرند، متضاد یا مکمل یکدیگر هستند. رنگ‌های مکمل شامل: بنفش و زرد - قرمز و سبز - آبی و نارنجی

- ❑ رنگ‌های هم خانواده یا هم‌جوار رنگ‌هایی که در دایره رنگ در کنار هم قرار می‌گیرند، مانند: سبز، آبی، بنفش آبی‌نما.

تأثیر نخ در دوخت

فکر کنید

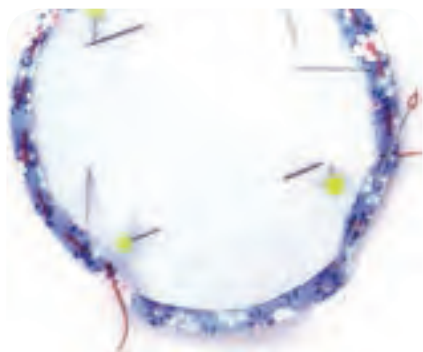
❏ به نظر شما این دوخت‌ها چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟
❏ آیا نوع نخ در دوخت تأثیرگذار است؟

- ❶ **نخ نامرئی پلی‌استر:** این نخ نرم برای پارچه‌های رنگی و روبدشامبر زنانه استفاده می‌شود.
- ❷ **نخ ابریشمی:** این نخ طبیعی برای دوخت تزئینی کاربرد دارد.
- ❸ **نخ پلی‌استر:** این نخ مصنوعی با درجات مختلف ماشین دوخت استفاده زیادی دارد.
- ❹ **نخ پنبه‌ای:** با استفاده از لیف‌های بلند آن نخ ظریف و مرغوبی برای دوخت پارچه‌های ظریف تهیه می‌شود.
- ❺ **نخ الوان:** دارای یک طیف رنگ با تغییر ملایم و معمولاً از الیاف پنبه، ریون و پلی‌استر تهیه می‌شود.

تکه‌دوزی کاغذ پنهان با دست

■ طرح مورد نظر را در سمت پشت پارچه قرار داده، دور آن را کپی کنید.
 ■ با در نظر گرفتن جادرز «۳-۶ میلی‌متر» اطراف پارچه را علامت گذاری کنید.

■ لبه‌های «تا» شده را به وسیله سوزن ته‌گرد ثابت نگه‌داشته سپس اطراف آن را کوک بزنید.
 ■ طرح کاغذ را دقیقاً روی طرح پارچه قرار داده لبه‌های آن را به طرف مرکز کاغذ «تا» کنید.

■ به نظر شما این روش تکه‌دوزی چه کاربردهایی برای تکه‌دوزی و چهل تکه‌دوزی دارد؟
 ■ در انتخاب طرح این روش تکه‌دوزی به چه نکاتی باید دقت کرد؟
 ■ یک طرح مانند این تصویر انتخاب و روش تکه‌دوزی کاغذ پنهان را اجرا کنید.

فعالیت
عملی

تکه‌دوزی به روش «تا» کردن لبه‌ها با دست

■ طرح مورد نظر را با اضافه جادرز «۳-۶ میلی متر» برش بزنید.

■ طرح را روی پارچه اصلی (زمینه) گذاشته و آن را به وسیله مداد به روی پارچه منتقل کنید.

■ با توجه به طرح جاهایی که لازم است کلیپ یا چرت بزنید.

■ پارچه طرح را روی طرح زمینه قرار دهید، به وسیله سوزن ته‌گرد آن را ثابت نگه دارید.

■ مقدار جادرزها را به زیر برگردانده و دور تا دور آن را پس‌دوزی مخفی بدوزید.

یک طرح انتخاب و روش تکه‌دوزی به روش «تا» کردن لبه‌ها را بدوزید.

فعالیت
عملی

تکه‌دوزی پارچه فوتر (دوخت لبه‌ها)

- الگو را به پارچه اصلی منتقل کنید، هر تکه الگو را شماره گذاری کرده هر رنگ را جداگانه روی پارچه مورد نظر قرار داده و بدون جادرز اطراف آن را قیچی کنید.
- تکه بریده شده را روی طرح زمینه با سوزن ته گرد یا کوک ثابت نگه‌داشته، اطراف آن را دندان موشی (دوخت پتویی) بدوزید.

- دقت کنید قطعاتی را که زیر قرار می‌گیرد اول روی پارچه گذاشته تکه‌های بعدی را روی آن قرار دهید و اطراف آن را بدوزید.

- این تکه دوزی چه تفاوتی با روش‌های قبلی دارد؟
- آیا پارچه در انتخاب این تکه دوزی نقش مهمی دارد؟
- یک طرح مدل تکه‌دوزی انتخاب کرده و تکه‌دوزی با پارچه فوتر را انجام دهید.

فعالیت
عملی

تکه‌دوزی به روش برودری

■ از پارچه گلدار یا نقش‌دار، تکه‌ای را انتخاب کرده زیر آن متناسب با جنس پارچه لایی قرار دهید و اطراف آن را به اندازه «۶ میلی‌متر» جادرز بگذارید. نگه‌دارید.

■ لبه‌های تکه گلدار را با دندان موشی (دوخت پتویی) بسیار ریز بدوزید، توجه کنید هر قسمت را می‌توانید با نخ هم‌رنگ خودش بدوزید.

■ اضافی جادرز را به وسیله قیچی مخصوص بچینید. **توجه کنید:** دقیقاً از لبه دوخته شده به‌گونه‌ای قیچی کنید که جادرز اضافی نباشد در عین حال دوخت چیده نشود.

■ این روش تکه‌دوزی چه تفاوتی با روش‌های قبلی دارد؟
 ■ یک طرح انتخاب کرده و به روش تکه‌دوزی برودری بدوزید.

فعالیت
عملی

تکه‌دوزی با ماشین دوخت

■ در صورت لازم به پشت پارچه تکه لایی بچسبانید، اطراف تکه را قیچی کنید. و روی پارچه زمینه در محل طرح با سوزن ته‌گرد ثابت نگاهدارید، اطراف طرح را با دوخت ساده بدوزید.

■ طرح را بر روی پارچه تکه‌دوزی قرار دهید، طرح را با سوزن ته‌گرد ثابت نگاهدارید، با در نظر گرفتن جادرز، دور تا دور پارچه به یک اندازه جادرز طرح را ترسیم کنید.

■ ماشین دوخت را روی درجه زیگزاگ فشرده قرار داده و دور تا دور طرح را کردونه‌دوزی (زیگزاگ فشرده) بدوزید.

■ به وسیله قیچی مخصوص به آرامی و دقت لبه‌های اضافی درز را قیچی کنید.

- به نظر شما در این روش برای تکه‌دوزی از روش‌های دیگر می‌توان استفاده کرد؟
- یک طرح مانند این تصویر انتخاب و روش تکه‌دوزی را روی آن انجام دهید.

فعالیت
عملی

تکه‌دوزی با روش استفاده از لایه زانفیکس

■ قطعات لایه قیچی شده را از قسمت پشت که کاغذ ندارد، روی پارچه تکه‌دوزی قرار داده و با اتو بچسبانید.

■ قطعات الگو را شماره‌گذاری کرده و روی لایه زانفیکس که یک طرف آن دارای کاغذ محافظ می‌باشد، قرار دهید و تکه‌ها را قیچی کنید.

■ از اتوی سرد برای ثابت کردن و چسباندن تکه‌های الگو بعد از اتوی گرم استفاده کنید. می‌توانید از یکی از روش‌های دوخت نیز استفاده کنید.

■ پارچه تکه‌دوزی را از خط اصلی الگو قیچی کنید، سپس کاغذ لایه زانفیکس را جدا کرده و تکه‌ها را روی پارچه زمینه با اتو بچسبانید.

■ در دوخت تکه‌دوزی با استفاده از زانفیکس به چه نکاتی باید دقت کرد؟
 ■ یک طرح انتخاب این روش تکه‌دوزی را روی پارچه انجام دهید.

فعالیت
عملی

تکه‌دوزی شیشه رنگی (چند لایه)

این نوع تکه‌دوزی مانند شیشه‌های رنگی پنجره‌ها، دارای یک نوار تفکیک‌کننده بین رنگ‌هاست.

- ۱ روی الگوی کاغذ قطعات هر قسمت را شماره‌گذاری کنید.
- ۲ تکه‌ای از طرح را انتخاب، لایه دو طرفه چسبانده و برش دهید.
- ۳ طرح با شماره‌ها هر تکه را روی پارچه زمینه کپی کنید.
- ۴ تکه چیده شده را به وسیله اتو به محل اصلی روی پارچه زمینه بچسبانید.

- ۵ بقیه تکه‌ها بریده شده رنگی را روی پارچه زمینه بچسبانید. نوار اریب با لبه‌های «تا» شده را اطراف محیط طرح قرار دهید.
- ۶ نوارهای اریب زیرین را به وسیله پس‌دوزی مخفی به تکه‌های پارچه وصل کنید، سپس نوارهایی را که روی طرح قرار می‌گیرد بدوزید.

تکه‌دوزی یو - یوز (Yo - Yos)

- دایره‌ها را به اندازه طرح مورد نظر برش بزنید. لبه‌های دایره را به اندازه «۶ میلی‌متر»، «تا» کنید. لبه‌ها را با شلال ریز بدوزید.
- نخ شلال‌های دوخته شده را بکشید تا لبه‌های دوخته شده کامل جمع شود. سپس انتهای نخ را محکم‌دوزی کنید.

- قسمت جمع‌شده دایره‌ها، قسمت پشت دایره است، به تعداد مورد نظر آماده کنید.

یک طرح انتخاب و این روش تکه‌دوزی را روی پارچه انجام دهید.

فعالیت
عملی

تکه‌دوزی برعکس از پشت پارچه (دوخت دستی)

■ زیر پارچه اصلی (زمینه)، پارچه تکه‌دوزی را قرار دهید، به فاصلهٔ «۱ سانتی‌متر» از لبه‌های طرح هر دو پارچه را با هم کوک‌بزنید.

■ طرح را روی پارچه زمینه قرار دهید و اطراف طرح را به وسیلهٔ مداد کپی کنید.

■ لبه‌های جادرز را به طرف داخل «تا» کنید، در صورت لزوم گوشه را چرت بزنید، لبه‌های «تو» گذاشته را با پس‌دوزی مخفی بدوزید.

■ دور تا دور طرح را با گذاشتن «۶ میلی‌متر» با فاصله‌ای یکسان قیچی کنید.

■ نخ‌های کوچک را باز کنید، کار را اتو کنید.

✦ تفاوت‌های این روش تکه‌دوزی با دیگر روش‌ها چیست؟
✦ یک طرح انتخاب و این روش تکه‌دوزی را روی پارچه انجام دهید.

فعالیت
عملی

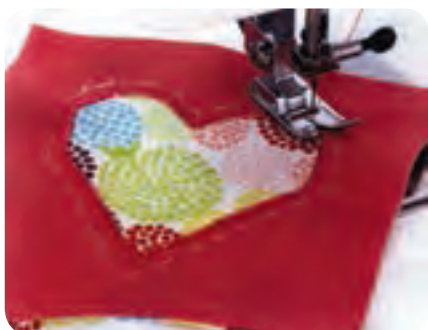
تکه‌دوزی برعکس از پشت پارچه (با ماشین دوخت)

■ پارچه تکه‌دوزی را زیر پارچه اصلی قرار دهید، دور تا دور طرح کشیده را به فاصله « ۱ سانتی‌متر » با فاصله منظم کوک بزنید.

■ طرح کاغذی را روی پارچه اصلی (زمینه) قرار داده اطراف طرح را به وسیله مداد کپی کنید.

■ ماشین دوخت را روی درجه زیگزاگ فشرده (کردونه) تنظیم کرده اطراف طرح را بدوزید.

■ پارچه اصلی را از خطوط طرح قیچی کنید.

یک طرح انتخاب و این روش تکه‌دوزی را روی پارچه انجام دهید.

فعالیت
عملی

تکنیک‌های دوخت لبه‌های منحنی داخلی و خارجی

فکر کنید

❑ در دوخت این دو تکه، به چه نکاتی باید دقت کرد؟
❑ آیا نام این دو تکه از نظر شکل منحنی یکی است؟

منحنی بیرونی

❑ لبه بیرونی کاملاً صاف است ولی درز به طرف داخل با چین‌های ریز جمع شده است.

❑ لبه درز را به طرف داخل «تا» کرده و لبه را به آرامی جمع کنید.

منحنی داخلی

❑ لبه‌ها را به طرف داخل «تا» کرده و کوک بزنید.

❑ در منحنی داخلی برعکس باید پارچه را چرت بزنید.

مراحل دوخت یک طرح تکه دوزی را کامل انجام دهید.

فعالیت
عملی

دوخت لحاف‌دوزی برجسته با ریسمان

■ از پارچه زیری قسمت ابتدا و انتهای ساقه گیاه (میوه) را که باریک است را چرت بزنید. (دقت کنید پارچه رویی پاره نشود) و با سوزن نخ ضخیم را از ساقه‌ها عبور دهید.

■ دور تا دور طرح را با شلال بسیار ریز بدوزید، خط وسط برگ‌ها را نیز با شلال بدوزید.

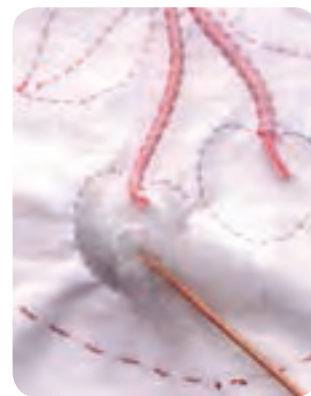
■ طرح مورد نظر را روی پشت پارچه لحاف کیپی کنید، پشت پارچه اصلی و زیری را روبه‌روی هم قرار دهید و اطراف آن را شلال بزنید.

■ این تصویر روی پارچه است، بعضی از قسمت‌های طرح کاملاً برجسته دوزی شده است.

■ چاک باز شده به وسیله زیگزاگ فشرده دوخته می‌شود، ابتدا و انتهای ساقه‌ها را نیز محکم‌دوزی کنید.

■ قسمت‌هایی که می‌خواهید برجسته شود، وسط طرح را چاک کوچکی بزنید، لبه آن کمی چسب بزنید، (تا پارچه ریش نشود) داخل آن را به آرامی با پنبه یا لیاف‌ها پُر کنید.

یک طرح را انتخاب کرده و برجسته دوزی انجام دهید.

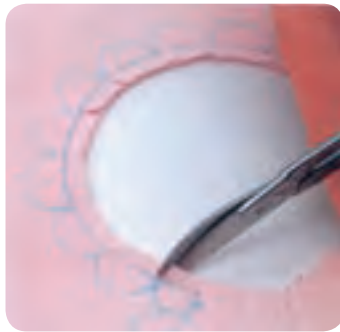
فعالیت
عملی

دوخت پیش‌بند کودک

وسایل مورد نیاز

- پارچه مناسب پیش‌بند کودک
- روبان پهن
- لایه ظریف پنبه‌ای
- نخ دوخت ابریشمی
- پارچه لایی سفید

■ حدود «۴-۷ میلی‌متر» جادرز بگذارید، برای بهتر قرار گرفتن فرم یقه، درزها را کلیپ (برش ۷) بزنید.

■ در حالی که هر سه لایه پارچه و لایی با هم کوک زده شده حلقه گردن را بدوزید.

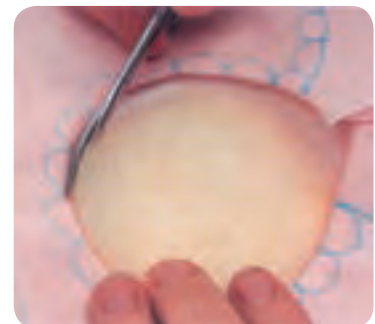
■ طرح پیش‌بند را روی پارچه منتقل کنید و سه لایه شامل پارچه رویی و زیری و لایه ظریف پنبه‌ای و سفید را با هم برش بزنید.

■ وقتی پارچه‌ها به طرف رو برگردانیده می‌شود، تمام لایه‌های پارچه را تنظیم کنید.

■ کلیپ‌ها برش کوچک (۷) هستند تا درزهای هلال داخلی بهتر قرار گیرد.

■ درز دوخته شده را به طرف روی پارچه برگردانید.

■ دور تا دور لبه‌های پیش‌بند را نوار اریب بدوزید.

■ اطراف طرح وسط پیش‌بند (خرگوش) و دالبرهای لبه را با دوخت ساده بدوزید.

■ پایهٔ لحاف‌دوزی را نصب کنید و طرح هلال حلقه گردن را بدوزید.

■ لبه‌های نوار اریب را بدوزید. نوار روبان را در قسمت حلقه گردن بدوزید.

■ لبهٔ نوار اریب به سمت پشت پارچه پیش‌بند برگردانیده و نوار اریب را با سوزن ته‌گرد ثابت نگه دارید.

■ به‌وسیلهٔ ماشین دوخت درز بیرونی پیش‌بند را بدوزید، جادرز را «۶ میلی‌متر» اضافی گذاشته و بقیه را قیچی کنید.

- همان‌طور که در تصویر پیش‌بند ملاحظه می‌کنید، طرح وسط (خرگوش‌ها) برجسته‌تر هستند.
- با چه روشی می‌توان خرگوش‌ها را برجسته‌تر دوخت؟
- زمینه پارچه پیش‌بند صورتی و زرد لحاف‌دوزی شده، آیا می‌توانید این روش را بدوزید؟

فعالیت
عملی

ترکیب تکه‌دوزی و گلدوزی

فکر کنید

آیا می‌توانید تزیین تصویر روبه‌رو را انجام دهید؟
از چه روش‌های تکه‌دوزی، گلدوزی و دیگر موارد استفاده شده است؟

همان‌طور که در تصاویر ملاحظه می‌کنید از تکنیک‌های چاپ، گلدوزی و تکه‌دوزی استفاده شده است.

مواد مورد نیاز

- قلم‌های مخصوص رنگ‌آمیزی پارچه
- پارچه متناسب با نوع لباس
- پارچه فوتر
- نخ گلدوزی کاموایی
- پارچه تکه‌دوزی

■ روی پارچه فوتر یا نم‌دی قسمت صورت گوسفند را رنگ‌آمیزی کنید.

■ الگوهای طرح را جداگانه آماده کنید.

■ محل قرارگیری پارچه چهارخانه را روی زمینه اصلی علامت‌گذاری کنید.

■ روی پارچه زمینه، طرح اصلی را کپی کنید.

■ برای تنه گوسفند پنبه قرار داده، تنه را بدوزید و سپس صورت آن را قرار دهید.

■ گلدوزی شبه قالی را روی تنه گوسفند بدوزید و سپس با قرار دادن پنبه زیر صورت آن برجسته کنید.

یک طرح مانند این تصویر انتخاب و مراحل تزئین آن را کامل انجام دهید.

مواد مورد نیاز

- تکه‌های پارچه تکه‌دوزی
- رنگ پارچه
- نخ گلدوزی
- طرح تکه‌دوزی

پودمان ۵

سرویس خواب دوز

مقدمه

فعالیت در زمینه کودک مستلزم قرار گرفتن او در فضایی رنگارنگ و شاد و تخیلی است. هماهنگی طرح و رنگ فضای اتاق کودک با وسایل و اسباب بازی‌های او، باید مورد توجه قرار گیرد تا دنیایی رنگین و با آرامشی را برای کودک فراهم کند.

در این بخش چگونگی اندازه‌گیری سرویس خواب کودک اعم از لحاف، تشک، بالش، روتختی و محافظ دیواره تخت و ترسیم الگوی آنها، تهیه الگوی کیسه خواب، ساک دستی، تشک بازی را می‌آموزید.

شایستگی ترسیم الگوی سرویس خواب کودک

آیا تاکنون به وظایف الگوساز سرویس خواب کودک دقت کرده‌اید

- چه قطعاتی، سرویس خواب کودک را تشکیل می‌دهد؟
- ابعاد سرویس خواب را چگونه باید تعیین کرد؟
- چه قسمت‌هایی از تخت کودک برای سرویس خواب باید اندازه‌گیری شود؟
- در ترسیم الگوی سرویس خواب چه نکات و اصولی باید رعایت شود؟

استاندارد عملکرد

ترسیم الگوی سرویس خواب کودک شامل لحاف، تشک و بالش، با استفاده از اندازه‌های استاندارد بر اساس سفارش مشتری

اتاق خواب کودک

فکر کنید

با توجه به تصویر زیر به نظر شما سرویس خواب کودک باید دارای چه ویژگی‌هایی باشد؟

ویژگی‌های اتاق خواب کودک

ورود یک عضو کوچک به خانه، غالباً با انتظاری طولانی همراه است. به‌طور معمول، والدین هر تکه از وسایل اتاق کودک را با عشق و دقت بسیار انتخاب می‌کنند. حتی گاه خرید اسباب‌بازی‌های متعدد پلاستیکی نظیر فیل و خرس و... فراموش نمی‌شود.

اتاق کودک : باید آفتاب‌گیرتر، دلباز و بی‌سر و صدا باشد.

پرده : پرده‌های اتاق باید کاملاً در محل خود سفت و محکم شده و از جنسی باشد که در اثر کشیده‌شدن توسط کودک پاره نشده و از محل خود خارج نگردد.

کفپوش : کفپوش اتاق کودکان باید از نوع نرم، قابل شست‌وشو و از رنگ‌های شاد و نقش‌های زیبا انتخاب شود. اگر کفپوش از نوع پارکت باشد باید اقدامات لازم جهت پیشگیری از خراب شدن آن انجام گیرد.

رنگ : اتاق کودک را می‌توان با کاغذ دیواری قابل شست‌وشو پوشاند. همچنین می‌توان به جای کاغذ دیواری، دیوارها را با انواع رنگ‌های روغنی قابل شست‌وشو رنگ‌آمیزی نمود، باید از رنگ‌های ملایم و آرام‌بخش برای رنگ‌آمیزی دیوارها، سقف، درب و پنجره اتاق کودک استفاده نمود به‌گونه‌ای که با رنگ کفپوش نیز هماهنگی داشته باشد و باعث خستگی چشمان کودک نگردد.

دما : درجه حرارت اتاق کودک، بهتر است بین ۲۱ الی ۲۳ درجه سانتی‌گراد باشد و برای کنترل دمای اتاق در گوشه‌ای از اتاق که دور از دسترس کودک باشد، می‌توان یک دماسنج نصب نمود.

ویژگی‌های وسایل و سرویس خواب کودک

گهواره : دو تا سه ماه اول بهتر است، نوزاد در اتاق والدین بخوابد، تخت یا گهواره کودک باید کوچک و قابل حمل باشد. برخی از آنها چرخ‌دار بوده و همانند سبد دسته‌دار و سبک وزن هستند که به آسانی قابلیت جابه‌جایی دارند. گهواره باید مرکز ثقل داشته باشد تا با چرخش یا حرکتی برنگردد. حداقل ارتفاع دیواره داخلی آن نیز بایستی ۲۰ سانتی‌متر باشد. بهتر است روی آن قابلیت محافظت با تور را داشته باشد تا از گزیده شدن نوزاد توسط حشرات جلوگیری شود.

تخت‌خواب : برای جلوگیری از سقوط کودک از روی تخت‌خواب در عین رعایت نکات ایمنی باید استحکام و زیبایی آن در نظر گرفته شود.

محافظ دیواره تخت : از صدمه دیدن کودک در اثر برخورد با دیواره‌های تخت جلوگیری می‌کند؛ چون کودک هنگام خواب می‌غلتد، بهتر است محافظ دیواره تخت آماده کنید و به‌وسیله روبان آن را به نرده‌های تخت وصل کنید.

بالش : بالش‌های نرم برای نوزاد کاربرد ندارد؛ زیرا باعث می‌شود صورت کودک در بالش فرو رفته و امکان دارد این عمل باعث خفگی او گردد. به علاوه بالش خیلی نرم باعث بد فرم شدن سر نوزاد می‌شود. نوزادان در ماه‌های اول به بالش نیاز ندارند.

تشک : تشک‌های فتری برای کودکان توصیه نمی‌شود. معمولاً از تشک‌هایی که مستقیماً بر روی چوب بست تخت قرار می‌گیرد، استفاده می‌شود. این نوع تشک‌ها را می‌توان از بازار خریداری نمود و اگر بخواهیم خودمان تشک کودک را تهیه کنیم، آن را به اندازه ابعاد تخت، ضخامت کافی با پارچه‌های قابل شست‌وشو دوخته و داخل آن را از پنبه پر کنید.

لحاف : نوزاد در ماه‌های اول پس از تولد، باید در رختخوابی گرم و راحت بخوابد و کاملاً پوشیده باشد. لازم نیست برای گرم کردن او از چندین روانداز مختلف که روی بدن کوچکش سنگینی کرده و مزاحم او باشد، استفاده کرد. بهتر است به جای لحاف پنبه‌ای از پتوهای پشمی یا پنبه‌ای سبک ملحفه شده به نسبت موقعیت جغرافیایی محل زندگی کودک استفاده شود.

رنگ : رنگ‌ها باید به عنوان ابزاری برای برقراری ارتباط با کودکان مورد استفاده قرار گیرد چرا که کودکان

رنگ‌ها را دوست دارند و به سادگی با زبان خود نسبت به آنها واکنش نشان می‌دهند. آنها خیلی زود می‌توانند رنگ‌ها را تشخیص دهند و در ۶ ماهگی بین رنگ‌ها تفاوت قائل شوند. بسیاری از کودکان نوپا به سراغ رنگ‌هایی می‌روند که برای آنها جذاب و چشمگیر باشد. قرمز، رنگی است که خیلی سریع توجه کودکان را به خود جلب می‌کند و پس از آن رنگ‌های زرد، آبی، سبز و نارنجی مورد انتخاب کودک هستند. در سنین رشد، دخترچه‌ها معمولاً رنگ‌هایی مانند بنفش، صورتی و ارغوانی را ترجیح می‌دهند درحالی‌که پسرچه‌ها به سراغ رنگ‌های آبی، قهوه‌ای و مشکی می‌روند.

رنگ‌های گرم معمولاً کودک را پر انرژی و ذهنش را فعال می‌کند. این رنگ‌ها فضا را بزرگ نشان داده و احساس امنیت به کودک می‌دهد اما آرام‌بخش نیستند، بنابراین برای خواب مناسب نیستند به خصوص که تأثیر آنها روی انرژی کودک زیاد است و احتمالاً باعث بد خوابی و بی‌خوابی آنها می‌شود. رنگ‌های سرد برخلاف رنگ‌های گرم یک فضای آرام و ساکت ایجاد می‌کنند. اگر میزان آن زیاد باشد باعث ایجاد حس افسردگی و دلتنگی می‌شود.

اندازه‌گیری قسمت‌های مختلف تخت و سرویس خواب کودک

به نظر شما برای ترسیم الگوی سرویس خواب کودک به چه اندازه‌هایی نیاز داریم؟

فکر کنید

اندازه‌گیری تخت

برای دوخت سرویس خواب کودک به اندازه‌های تخت نیاز داریم؛ تخت‌های موجود در بازار به سه دسته تقسیم می‌شوند:

- ۱ نوزادان ۰ تا ۲ سال
- ۲ کودک ۲ تا ۶ سال
- ۳ نوجوان ۷ تا ۱۳ سال

طول، عرض و ارتفاع تخت را اندازه‌گیری کنید. اندازه‌های فضای داخلی تخت‌های بچگانه به شرح زیر می‌باشد.

عرض	طول	انواع تخت
۴۵	۸۰	نوزاد
۷۰	۱۳۰	کودک
۷۰	۱۳۵	
۷۰	۱۴۰	
۸۰	۱۸۰	نوجوان

جدول اندازه‌های سرویس خواب کودک

ابعاد سرویس خواب کودک	موارد استفاده	تشک	لحاف	بالش	ملافه روی تشک
نوزاد	روزمره	۶۵×۹۵	۱۰۰×۱۱۰	۳۰×۴۰	-
	گهواره	۴۵×۸۰	۸۰×۹۰	۲۵×۳۵	۹۵×۱۲۰
کودک	تخت	۷۰×۱۳۰	۱۱۰×۱۳۵	۴۰×۶۰	۱۱۰×۱۷۰
	روزمره	۱۲۰×۱۴۰	۱۳۰×۱۵۰	۳۵×۵۵	-
نوجوان	تخت	۸۰×۱۸۰	۱۵۰×۱۸۰	۴۵×۷۰	۱۲۰×۲۲۰

جدول اندازه‌های وسایل اتاق خواب کودک

ابعاد وسایل اتاق خواب کودک	تشک بازی	تشک دو لبه	کیسه خواب	محافظ دیواره تخت
نوزاد	۱۱۰×۱۱۰	۶۵×۸۵	۴۵×۸۰	-
		۴۵×۸۰	۵۰×۹۰	
کودک	-	-	-	۴۵×۷۰

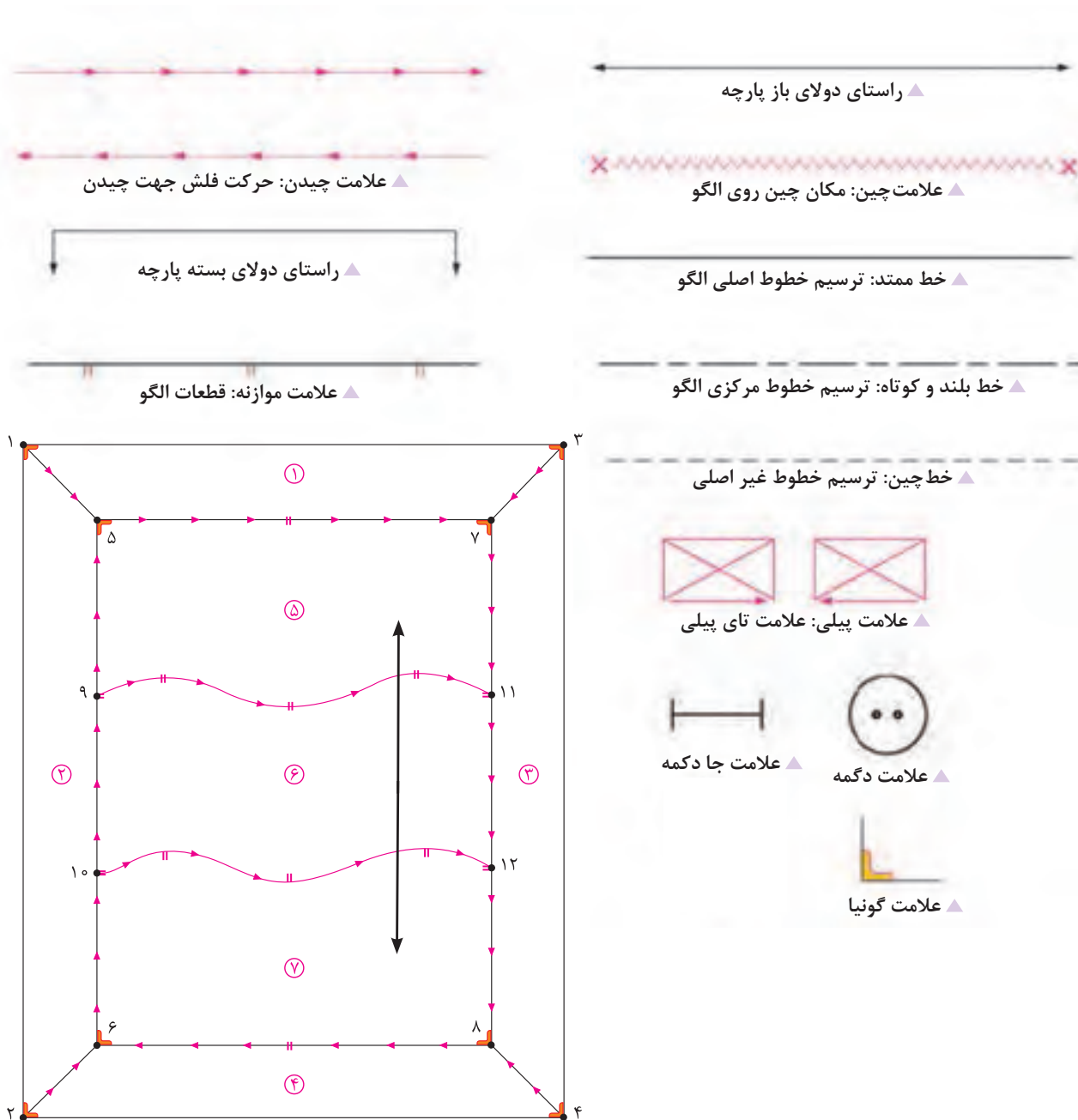
بررسی کنید آیا جداول سایز دیگری مناسب سرویس خواب کودک وجود دارد؟

فعالیت
عملی

علائم قراردادی ترسیم الگو

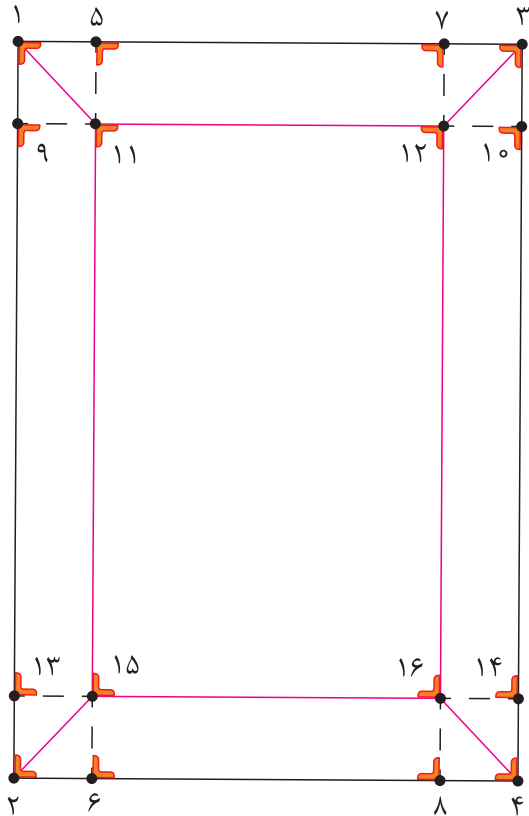
■ به نظر شما علائم و خطوط ترسیم شده روی تصویر زیر نشان دهنده چیست؟
 ■ آیا می‌توانید هر کدام از این علائم و نشانه‌ها را دسته‌بندی کنید؟
 این علائم قراردادی، در ترسیم الگو ما را در شناخت صحیح‌تر الگو راهنمایی می‌کند، این علائم و خطوط قراردادی هستند.

ترسیم الگوی لوازم تخت خواب

ترسیم الگوی تشک

مدل اول

مرحله اول

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم به وسیله گونیا رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.

■ از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۹۵ سانتی متر» و عرض «۶۵ سانتی متر» رسم کنید.

۹۵ سانتی متر = $۱ \rightarrow ۲$ و $۳ \rightarrow ۴$

۶۵ سانتی متر = $۱ \rightarrow ۳$ و $۲ \rightarrow ۴$

■ از نقاط «۱» و «۲» به اندازه «۱۰ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۵» و «۶» به دست می آید.

۱۰ سانتی متر = $۱ \rightarrow ۵$ و $۲ \rightarrow ۶$

■ نقاط «۵» و «۶» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ از نقاط «۳» و «۴» به اندازه «۱۰ سانتی متر» داخل شده نقاط «۷» و «۸» به دست می آید.

۱۰ سانتی متر = $۳ \rightarrow ۷$ و $۴ \rightarrow ۸$

■ نقاط «۷» و «۸» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ از نقاط «۱» و «۳» به اندازه «۱۰ سانتی متر» پایین آمده، نقاط «۹» و «۱۰» به دست می آید.

۱۰ سانتی متر = $۱ \rightarrow ۹$ و $۳ \rightarrow ۱۰$

■ نقاط «۹» و «۱۰» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید، نقاط «۱۱» و «۱۲» به دست می آید.

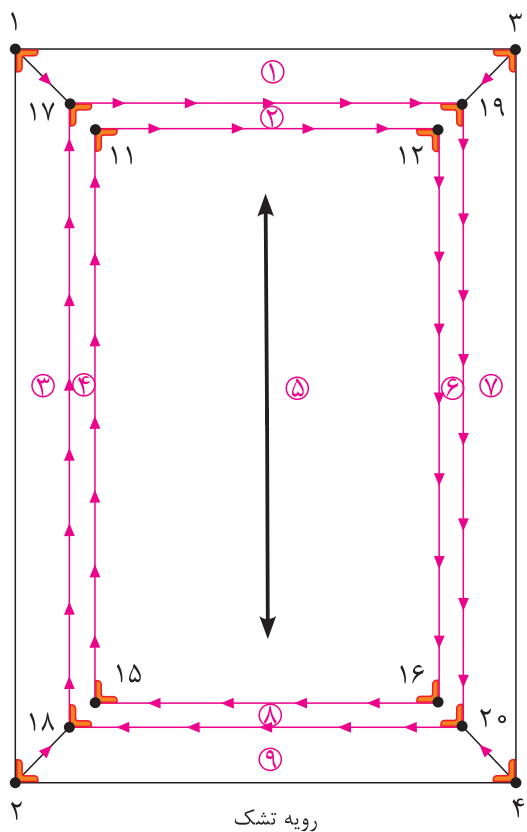
■ نقاط «۱۱» و «۱» و «۱۲» و «۳» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ از نقاط «۲» و «۴» به اندازه «۱۰ سانتی متر» بالا رفته، نقاط «۱۳» و «۱۴» به دست می آید.

۱۰ سانتی متر = $۲ \rightarrow ۱۳$ و $۴ \rightarrow ۱۴$

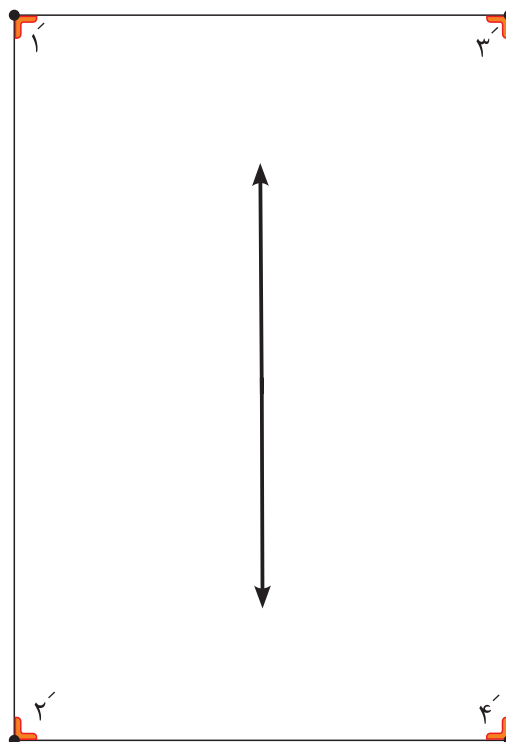
■ نقاط «۱۳» و «۱۴» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید، نقاط «۱۵» و «۱۶» به دست می آید.

■ نقاط «۱۶» و «۴» و «۱۵» و «۲» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (تصویر بالا)

مرحله دوم

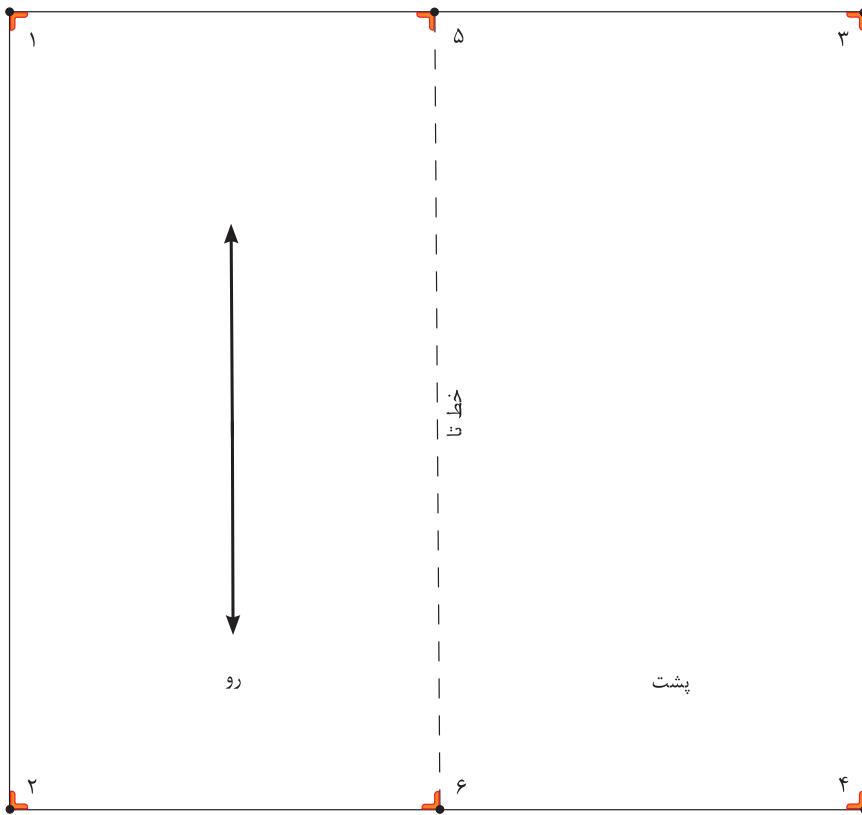
- خطوط ۱۷→۱۸ و ۱۹→۲۰ را به فاصله « ۷ سانتی متر » و موازی خطوط ۱→۲ و ۳→۴ رسم کنید.
- خطوط ۱۸→۲۰ و ۱۷→۱۹ را به فاصله « ۷ سانتی متر » و موازی خطوط ۱→۲ و ۳→۴ رسم کنید.

قسمت زیرین تشک

مستطیلی به طول « ۹۵ سانتی متر » و عرض « ۶۵ سانتی متر » رسم کنید.

مدل دوم
تشک یک تکه

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم به وسیله گونیا رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.

■ از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۱۳۰ سانتی متر» و عرض «۷۰ سانتی متر» رسم کنید.

۱۳۰ سانتی متر = ۳ → ۴ و ۱ → ۲

۷۰ سانتی متر = ۲ → ۴ و ۱ → ۳

■ « $\frac{1}{2}$ » فاصله ۱ → ۳ را محاسبه کرده «نقطه ۵» به دست می آید.

$\frac{1}{2}$ فاصله ۱ → ۵ = ۱ → ۳

■ « $\frac{1}{2}$ » فاصله ۲ → ۴ را محاسبه کرده «نقطه ۶» به دست می آید.

$\frac{1}{2}$ فاصله ۲ → ۶ = ۲ → ۴

■ نقاط «۵ و ۶» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید؛ تا رویه و زیرین تشک از یکدیگر جدا شود. (تصویر بالا)

■ الگوی تشک سنین مختلف جدول ساینز را رسم کرده و با یکدیگر مقایسه کنید.

■ یک مدل الگوی تشک انتخاب کرده الگوی آن را رسم کنید.

فعالیت
عملی

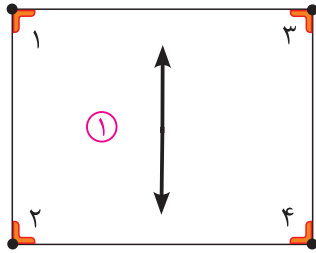

ترسیم الگوی بالش

آیا می‌توانید با دیدن انواع مدل بالش الگوی آن را ترسیم کنید.

فکر کنید

رویه بالش نوزاد

قسمت رویه بالش

- در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.
- از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۴۰ سانتی متر» و عرض «۳۰ سانتی متر» رسم کنید. (تصویر ۱)
- ۴۰ سانتی متر = ۲ → ۴ و ۱ → ۳
- ۳۰ سانتی متر = ۱ → ۲ و ۳ → ۴

قسمت زیرین بالش

- در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۵» بنامید.
- **توجه کنید:** برای دگمه خور و سجاف زیرین بالش «۱۰ سانتی متر» به طول بالش اضافه می کنیم.
- از «نقطه ۵» مستطیلی به طول «۵۰ سانتی متر» و عرض «۳۰ سانتی متر» رسم کنید.

$$۵ \rightarrow ۷ \text{ و } ۶ \rightarrow ۸ = ۴۰ + ۱۰ \text{ سانتی متر}$$

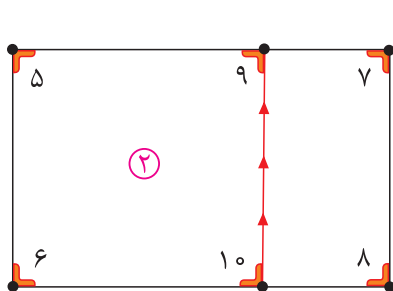
$$۵ \rightarrow ۶ \text{ و } ۷ \rightarrow ۸ = ۳۰ \text{ سانتی متر}$$

- از نقاط «۷ و ۸» به اندازه « $\frac{1}{3}$ فاصله ۵ → ۷» و « $\frac{1}{3}$ فاصله ۶ → ۸» را محاسبه کرده، نقاط «۹ و ۱۰» به دست می آید.

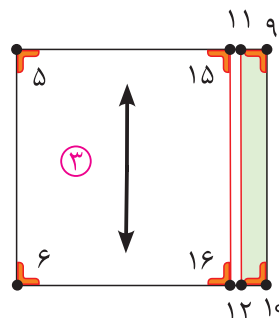
$$۵ \rightarrow ۹ = (۵ \rightarrow ۷) \frac{1}{3}$$

$$۶ \rightarrow ۱۰ = (۶ \rightarrow ۸) \frac{1}{3}$$

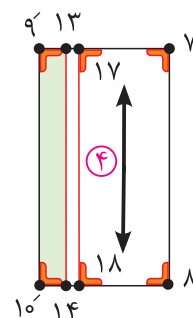
- نقاط «۹ و ۱۰» را با خط کش به یکدیگر وصل کرده و آن را قیچی کنید. (تصویر ۲)

بالش نوزاد

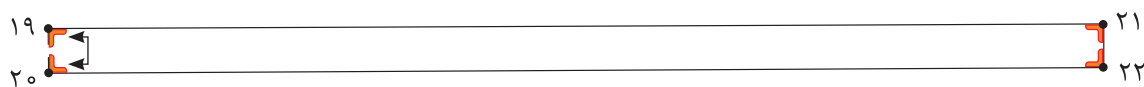
زیر بالش نوزاد

زیر بالش نوزاد

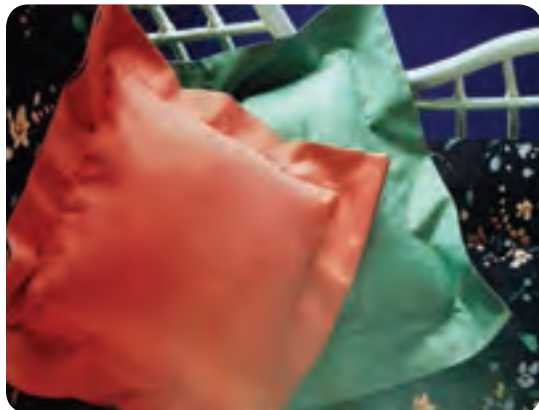
- از نقاط «۱۰ و ۹» به اندازه « $\frac{3}{5}$ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۱۲ و ۱۱» به دست می آید.
 $\frac{3}{5}$ سانتی متر = $12 \rightarrow 10$ و $11 \rightarrow 9$
- نقاط «۱۲ و ۱۱» (سجاف) را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (تصویر ۳)
- از نقاط «۱۰' و ۹'» به اندازه « $\frac{3}{5}$ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۱۴ و ۱۳» به دست می آید.
 $\frac{3}{5}$ سانتی متر = $14 \rightarrow 10'$ و $13 \rightarrow 9'$
- نقاط «۱۴ و ۱۳» (سجاف) را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (تصویر ۴)
- از نقاط «۱۱ و ۱۲» به اندازه « $\frac{1}{5}$ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۱۶ و ۱۵» به دست می آید.
 $\frac{1}{5}$ سانتی متر = $16 \rightarrow 12$ و $15 \rightarrow 11$
- نقاط «۱۶ و ۱۵» (دگمه خور) را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (تصویر ۳)
- از نقاط «۱۴ و ۱۳» به اندازه « $\frac{1}{5}$ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۱۸ و ۱۷» به دست می آید.
 $\frac{1}{5}$ سانتی متر = $18 \rightarrow 14$ و $17 \rightarrow 13$
- نقاط «۱۸ و ۱۷» (جادگمه) را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (تصویر ۴)

الگوی چین

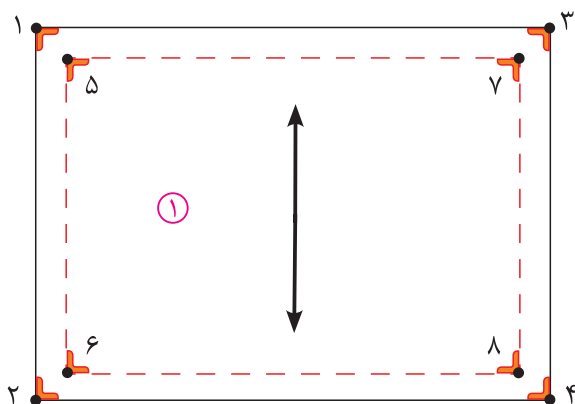

الگوی چین بالش نوزاد

- مستطیلی به طول « 175 سانتی متر» و عرض « 5 سانتی متر» رسم کنید. (تصویر بالا)
 175 سانتی متر = $22 \rightarrow 20$ و $21 \rightarrow 19$
 5 سانتی متر = $22 \rightarrow 21$ و $20 \rightarrow 19$

قسمت رویه بالش

رویه بالش کودک

برای ایجاد لبه دور تا دور بالش محاسبه ابعاد آن بدین صورت انجام می‌گیرد.
محاسبه لبه خارجی بالش:

ابعاد بالش کودک = ۶۰ سانتی متر \times ۴۰ سانتی متر

عرض اضافه شده ۴۷ سانتی متر = ۷ سانتی متر + ۴۰ سانتی متر

طول اضافه شده ۶۷ سانتی متر = ۷ سانتی متر + ۶۰ سانتی متر

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و آن را «نقطه ۱» بنامید.

■ از «نقطه ۱» مستطیلی به طول « ۶۷ سانتی متر» و عرض « ۴۷ سانتی متر» رسم کنید.

$۱ \rightarrow ۳$ و $۲ \rightarrow ۴$ = ۶۷ سانتی متر

$۱ \rightarrow ۲$ و $۳ \rightarrow ۴$ = ۴۷ سانتی متر

■ خطوط $۵ \rightarrow ۶$ و $۷ \rightarrow ۸$ را با فاصله « $\frac{۳}{۵}$ سانتی متر» و موازی با خطوط $۱ \rightarrow ۲$ و $۳ \rightarrow ۴$ رسم کنید.

■ خطوط $۵ \rightarrow ۷$ و $۶ \rightarrow ۸$ را با فاصله « $\frac{۳}{۵}$ سانتی متر» و موازی با خطوط $۱ \rightarrow ۳$ و $۲ \rightarrow ۴$ رسم کنید. (تصویر ۱)

قسمت زیرین بالش

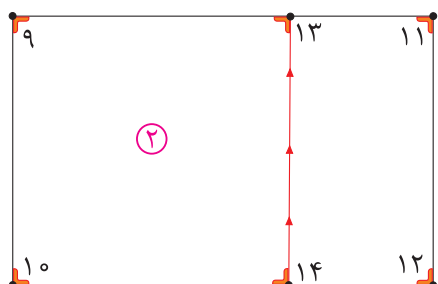
■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و «نقطه ۹» بنامید.

■ از «نقطه ۹» مستطیلی به طول «۷۷ سانتی متر» و عرض «۴۷ سانتی متر» رسم کنید.

۹ → ۱۱ و ۱۰ → ۱۲ = ۶۷ + ۱۰ سانتی متر

۹ → ۱۰ و ۱۱ → ۱۲ = ۴۷ سانتی متر

توجه کنید: برای دگمه خور و سجاف زیرین بالش «۱۰ سانتی متر» به طول بالش اضافه می کنیم.

بالش کودک

■ فاصله $\frac{1}{3}$ ۹ → ۱۱ و ۱۰ → ۱۲ را محاسبه کرده، نقاط «۱۳ و ۱۴» به دست می آید.

$$11 \rightarrow 13 = (9 \rightarrow 11) \frac{1}{3}$$

$$12 \rightarrow 14 = (10 \rightarrow 12) \frac{1}{3}$$

■ نقاط «۱۳ و ۱۴» را با خط کش به یکدیگر وصل کرده و آن را قیچی کنید. (تصویر ۲)

■ از نقاط «۱۳ و ۱۴» به اندازه « $\frac{3}{5}$ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۱۵ و ۱۶» به دست می آید.

۱۳ → ۱۵ و ۱۴ → ۱۶ = $\frac{3}{5}$ سانتی متر

■ نقاط «۱۵ و ۱۶» (سجاف) را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (تصویر ۳)

■ از نقاط «۱۳' و ۱۴'» به اندازه « $\frac{3}{5}$ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۱۷ و ۱۸» به دست می آید.

۱۳' → ۱۷ = ۱۴' → ۱۸ = $\frac{3}{5}$ سانتی متر

■ نقاط «۱۷ و ۱۸» (سجاف) را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (تصویر ۴)

■ از نقاط «۱۵ و ۱۶» به اندازه « $\frac{1}{5}$ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۱۹ و ۲۰» به دست می آید.

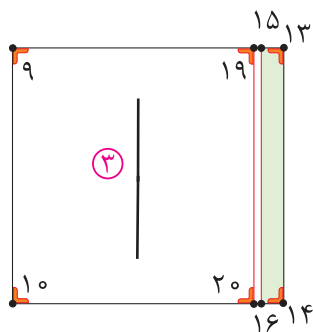
۱۵ → ۱۹ و ۱۶ → ۲۰ = $\frac{1}{5}$ سانتی متر

■ نقاط «۱۹ و ۲۰» (دگمه خور) را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (تصویر ۳)

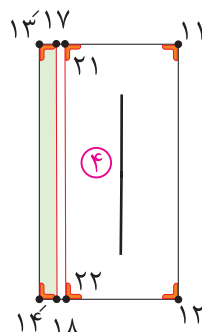
■ از نقاط «۱۷ و ۱۸» به اندازه « $\frac{1}{5}$ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۲۱ و ۲۲» به دست می آید.

۱۷ → ۲۱ و ۱۸ → ۲۲ = $\frac{1}{5}$ سانتی متر

■ نقاط «۲۱ و ۲۲» (جادگمه) را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (تصویر ۴)

زیر بالش کودک

زیر بالش کودک

مدل سوم: نوجوان

قسمت رویه بالش

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.

■ از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۷۰ سانتی‌متر» و عرض «۴۵ سانتی‌متر» رسم کنید.

$$۱ \rightarrow ۳ \text{ و } ۲ \rightarrow ۴ = ۷۰ \text{ سانتی‌متر}$$

$$۱ \rightarrow ۲ \text{ و } ۳ \rightarrow ۴ = ۴۵ \text{ سانتی‌متر}$$

■ $\frac{۱}{۲}$ فاصله $۱ \rightarrow ۲$ و $۳ \rightarrow ۴$ را محاسبه کرده، نقاط «۵ و ۶» به دست می‌آید.

$$۱ \rightarrow ۵ = (۱ \rightarrow ۲) \frac{۱}{۲}$$

$$۳ \rightarrow ۶ = (۳ \rightarrow ۴) \frac{۱}{۲}$$

■ از نقاط «۲ و ۵» به اندازه «۱۵» داخل شده، نقاط «۷ و ۸» به دست می‌آید.

$$۲ \rightarrow ۸ \text{ و } ۵ \rightarrow ۷ = ۱۵ \text{ سانتی‌متر}$$

■ نقاط «۷ و ۸» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ $\frac{۱}{۲}$ فاصله $۱ \rightarrow ۳$ و $۵ \rightarrow ۶$ را محاسبه کرده، نقاط «۹ و ۱۰» به دست می‌آید.

$$۱ \rightarrow ۹ = (۱ \rightarrow ۳) \frac{۱}{۲}$$

$$۵ \rightarrow ۱۰ = (۵ \rightarrow ۶) \frac{۱}{۲}$$

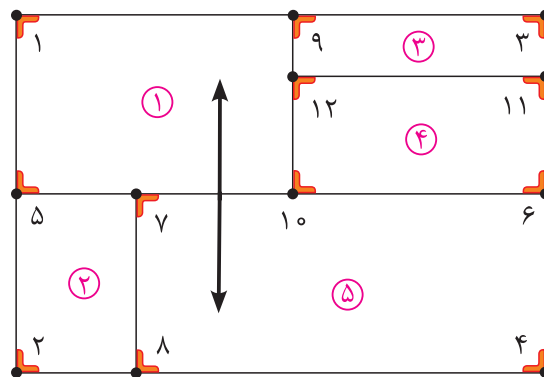
■ نقاط «۹ و ۱۰» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ از نقاط «۳ و ۶» به اندازه «۷ سانتی‌متر» پایین آمده، نقاط «۱۱ و ۱۲» به دست می‌آید.

$$۳ \rightarrow ۱۱ \text{ و } ۶ \rightarrow ۱۲ = ۷ \text{ سانتی‌متر}$$

■ نقاط «۱۱ و ۱۲» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ قطعات الگو را شماره‌گذاری نمایید.

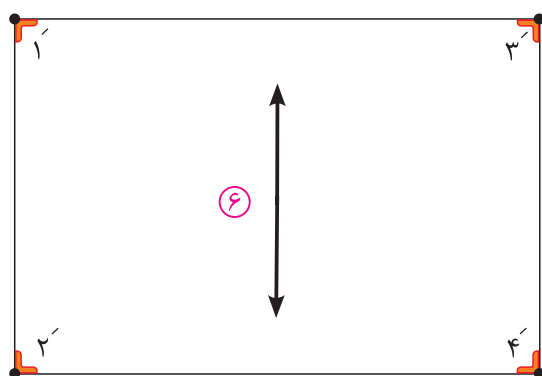
روی بالش نوزاد

قسمت زیرین بالش

مستطیلی به طول «۷۰ سانتی متر» و عرض «۴۵ سانتی متر» رسم کنید. (تصویر ۶)

$۱' \rightarrow ۳'$ و $۲' \rightarrow ۴'$ = ۷۰ سانتی متر

$۱' \rightarrow ۲'$ و $۳' \rightarrow ۴'$ = ۴۵ سانتی متر

پشت بالش نوزاد

یک مدل الگوی بالش انتخاب کرده الگوی آن را رسم کنید.

فعالیت
عملی

ترسیم الگوی لحاف

- ❏ به نظر شما چه تفاوت‌هایی در لحاف سرویس خواب سنین مختلف، دیده می‌شود؟
- ❏ به نظر شما چه ضخامتی مناسب سرویس خواب کودکان می‌باشد؟

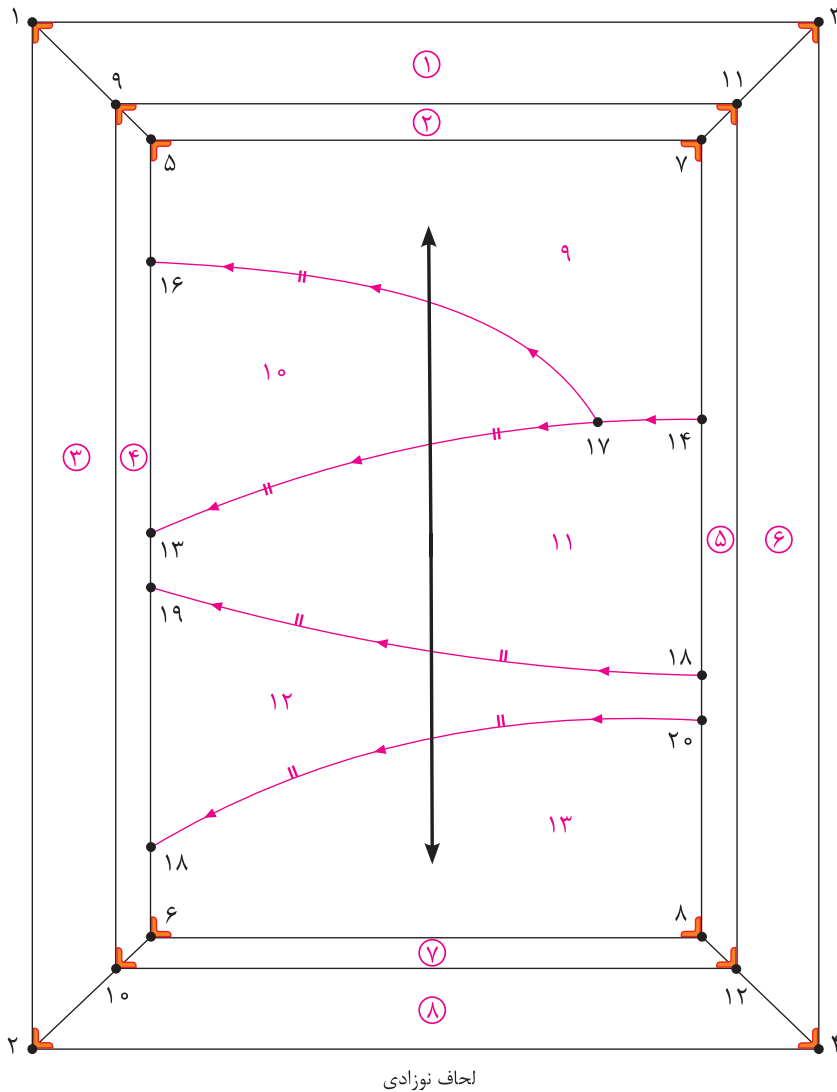
فکر کنید

- در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.
- از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۹۰ سانتی متر» و عرض «۸۰ سانتی متر» رسم کنید.
- ۱ → ۲ و ۳ → ۴ = ۹۰ سانتی متر
- ۱ → ۳ و ۲ → ۴ = ۸۰ سانتی متر
- خطوط ۵ → ۶ و ۷ → ۸ را با فاصله «۱۰ سانتی متر» و موازی با خطوط «۱ → ۲» و «۳ → ۴» رسم کنید.
- خطوط ۵ → ۷ و ۶ → ۸ را با فاصله «۱۰ سانتی متر» و موازی با خطوط «۱ → ۳» و «۲ → ۴» رسم کنید.
- نقاط «۱ و ۵»، «۲ و ۶»، «۳ و ۷»، «۴ و ۸» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.
- خطوط «۹ → ۱۰» و «۱۱ → ۱۲» را با فاصله «۷ سانتی متر» و موازی با خطوط «۱ → ۲» و «۳ → ۴» رسم کنید.
- خطوط «۵ → ۷» و «۶ → ۸» را با فاصله «۷ سانتی متر» و موازی با خطوط «۱ → ۳» و «۲ → ۴» رسم کنید.
- فاصله ۵ → ۶ را محاسبه کرده، «نقطه ۱۳» به دست می آید.
- $$۵ \rightarrow ۱۳ = (۵ \rightarrow ۶) \frac{۱}{۲}$$
- فاصله ۷ → ۸ را محاسبه کرده، نقاط «۱۴ و ۱۵» به دست می آید.
- $$۷ \rightarrow ۱۴ \text{ و } ۱۴ \rightarrow ۱۵ \text{ و } ۱۵ \rightarrow ۸ = (۷ \rightarrow ۸) \frac{۱}{۳}$$
- نقاط «۱۳ و ۱۴» را با خط کش منحنی به یکدیگر وصل کنید.
- از «نقطه ۵» به اندازه «۱۰ سانتی متر» پایین آمده، «نقطه ۱۶» به دست می آید.
- ۵ → ۱۶ = ۱۰ سانتی متر
- از «نقطه ۱۴» به اندازه «۱۰ سانتی متر» داخل شده، «نقطه ۱۷» به دست می آید.
- ۱۴ → ۱۷ = ۱۰ سانتی متر
- نقاط «۱۶ و ۱۷» را با خط کش منحنی به یکدیگر وصل کنید.

■ $\frac{1}{4}$ خط $13 \rightarrow 18$ را محاسبه کرده، «نقطه ۱۸» به دست می آید.

$$6 \rightarrow 18 = (6 \rightarrow 13) \frac{1}{4}$$

■ از نقاط «۱۵ و ۱۳» به اندازه «۵ سانتی متر» پایین آمده، نقاط «۲۰ و ۱۹» به دست می آید.

۵ سانتی متر = $20 \rightarrow 15$ و $19 \rightarrow 13$

■ نقاط «۱۹ و ۱۵» و «۲۰ و ۱۸» را با خط کش منحنی به یکدیگر وصل کنید.

■ قطعات الگو را شماره گذاری کنید و نقاط موازنه را مشخص کنید. (تصویر بالا)

قسمت زیرین لحاف

مستطیلی به طول «۹۰ سانتی متر» و عرض «۸۰ سانتی متر» رسم کنید.

❏ به نظر شما چه رابطه‌ای بین ابعاد تخت و لحاف تخت وجود دارد؟
❏ آیا می‌دانید چه طرح و رنگ‌های مناسب لحاف کودکان می‌باشد؟

❏ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.

❏ از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۱۳۵ سانتی‌متر» و عرض «۱۱۰ سانتی‌متر» رسم کنید.

۱ → ۲ و ۳ → ۴ = ۱۳۵ سانتی‌متر

۱ → ۳ و ۲ → ۴ = ۱۱۰ سانتی‌متر

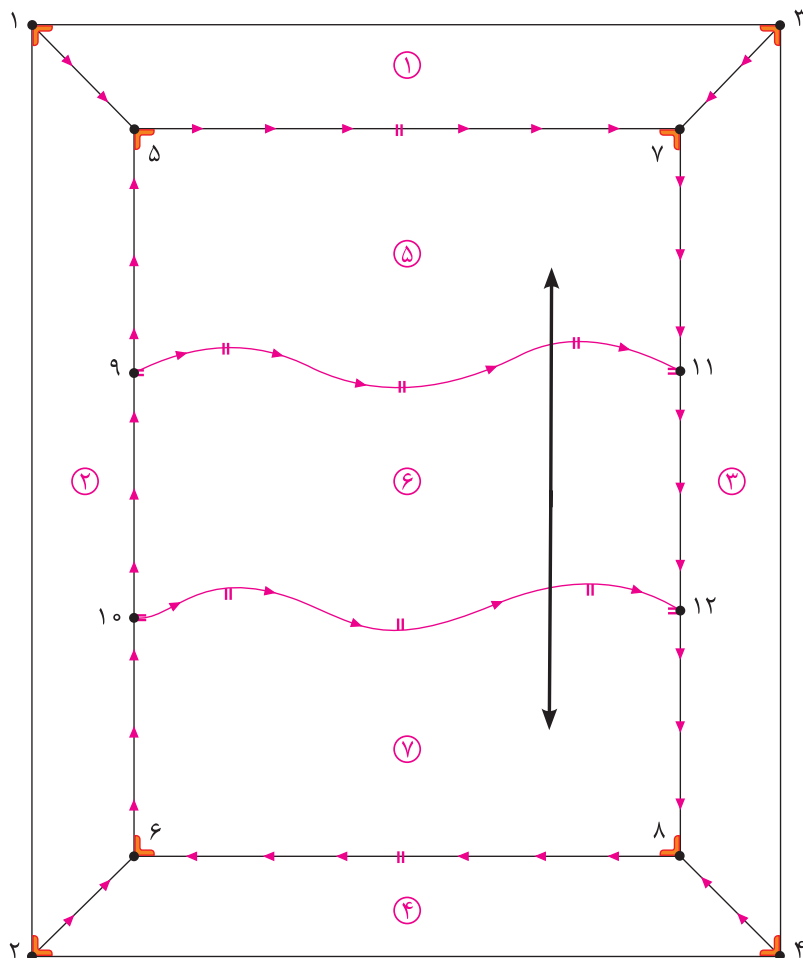
❏ خطوط «۵ → ۶» و «۷ → ۸» را با فاصله «۱۰ سانتی‌متر» و موازی با خطوط «۱ → ۲» و «۳ → ۴» رسم کنید.

❏ خطوط «۵ → ۷» و «۶ → ۸» را با فاصله «۱۰ سانتی‌متر» و موازی با خطوط «۱ → ۳» و «۲ → ۴» رسم کنید.

❏ نقاط «۵ و ۶» و «۲ و ۳» و «۷ و ۸» و «۴ و ۵» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

❏ فاصله ۶ → ۵ را محاسبه کرده، نقاط «۱۰ و ۹» به دست می‌آید.

$\frac{1}{3}$ (۵ → ۶) = ۱۰ → ۹ و ۹ → ۵

■ $\frac{1}{3}$ فاصله ۷→۸ را محاسبه کرده، نقاط «۱۱ و ۱۲» به دست می‌آید.
 $\frac{1}{3} = (7 \rightarrow 8) = 12 \rightarrow 11$ و $11 \rightarrow 12$ و $7 \rightarrow 11$

■ نقاط «۱۰ و ۱۱» و «۹ و ۱۰» به صورت منحنی مواج به یکدیگر وصل کنید.

قسمت زیرین لحاف

مستطیلی به طول «۱۳۵ سانتی‌متر» و عرض «۱۱۰ سانتی‌متر» رسم کنید.

■ آیا در انتخاب مدل و طرح لحاف باید تناسب آن با سن کودک در نظر گرفته شود؟
 ■ دو مدل لحاف برای نوزاد و کودک انتخاب کرده، الگوهای آن را ترسیم کنید.

فعالیت
عملی

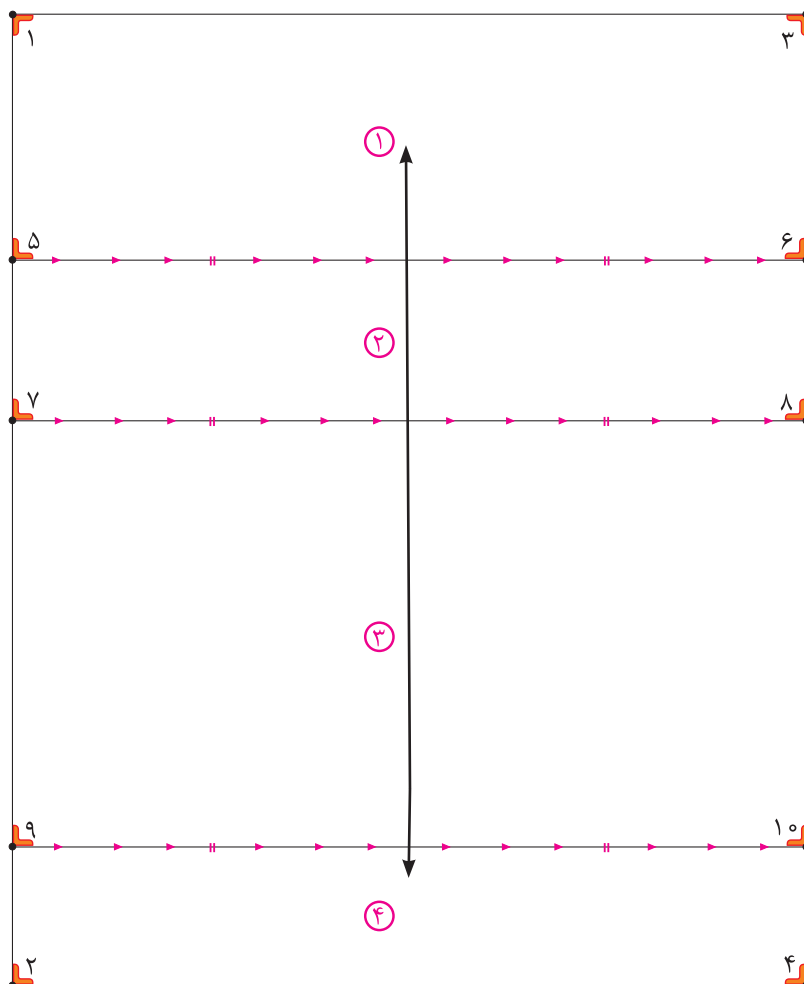
به نظر شما چه رنگ‌هایی مناسب روتختی نوجوانان است؟
 آیا می‌دانید چه طرح و رنگ‌های مناسب روتختی نوجوان می‌باشد؟

مدل سوم: نوجوان

- در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.
- از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۱۸۰ سانتی‌متر» و عرض «۱۵۰ سانتی‌متر» رسم کنید.
- $۱ \rightarrow ۲$ و $۳ \rightarrow ۴ = ۱۸۰$ سانتی‌متر
- $۱ \rightarrow ۳$ و $۲ \rightarrow ۴ = ۱۵۰$ سانتی‌متر
- از نقاط «۳ و ۱» به اندازه «۴۵ سانتی‌متر» پایین آمده، نقاط «۶ و ۵ سانتی‌متر» به دست می‌آید.
- $۱ \rightarrow ۵$ و $۳ \rightarrow ۶ = ۴۵$ سانتی‌متر
- نقاط «۶ و ۵» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.
- از نقاط «۳ و ۱» به اندازه «۷۵ سانتی‌متر» پایین آمده، نقاط «۸ و ۷» به دست می‌آید.
- $۱ \rightarrow ۷$ و $۳ \rightarrow ۸ = ۷۵$ سانتی‌متر
- نقاط «۸ و ۷» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.
- از نقاط «۴ و ۲» به اندازه «۲۵ سانتی‌متر» بالا رفته، نقاط «۱۰ و ۹» به دست می‌آید.
- $۲ \rightarrow ۹$ و $۴ \rightarrow ۱۰ = ۲۵$ سانتی‌متر

- نقاط «۹ و ۱۰» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.
- قطعات الگو را شماره گذاری کنید و نقاط موازنه را مشخص کنید.

قسمت زیرین لحاف

مستطیلی به طول «۱۸۰ سانتی متر» و عرض «۱۵۰ سانتی متر» رسم کنید.

- برای ترسیم الگوی لحاف نوجوان چه تغییراتی را باید مد نظر قرار دهیم؟
- یک مدل روتختی را انتخاب کرده، اندازه های آن را تخمین زده و الگوی آن را ترسیم کنید.

فعالیت
عملی

ترسیم الگوی محافظ دیواره تخت خواب کودک

فکر کنید

آیا می‌دانید برای محافظت از کودک در تخت خواب چه مواردی باید در نظر گرفته شود؟
به نظر شما لایه بین رویه و زیرین محافظ دیواره تخت کودک چیست؟

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.

■ از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۷۰ سانتی‌متر» و عرض «۴۰ سانتی‌متر» رسم کنید.

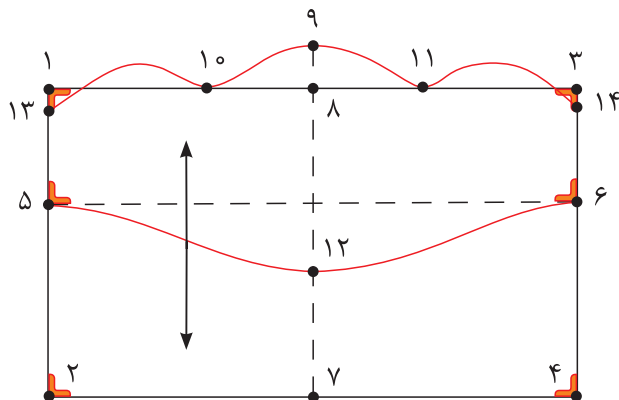
۴۰ سانتی‌متر = ۴ → ۳ و ۲ → ۱

۷۰ سانتی‌متر = ۴ → ۲ و ۳ → ۱

■ از نقاط «۳ و ۱» به اندازه «۱۵ سانتی‌متر» پایین آمده، نقاط «۶ و ۵» به دست می‌آید.

۱۵ سانتی‌متر = ۶ → ۳ و ۵ → ۱

■ نقاط «۶ و ۵» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ فاصله $1 \rightarrow 3$ و $2 \rightarrow 4$ را محاسبه کرده، نقاط « 7 و 8 » به دست می آید.

$$1 \rightarrow 8 = (1 \rightarrow 3) \frac{1}{2}$$

$$2 \rightarrow 7 = (2 \rightarrow 4) \frac{1}{2}$$

■ نقاط « 7 و 8 » را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ از «نقطه 8 » به اندازه « 5 سانتی متر» بالا رفته «نقطه 9 » به دست می آید.

■ از نقاط « 1 و 3 » به اندازه « 20 سانتی متر» داخل شده، نقاط « 10 و 11 » به دست می آید.

$$1 \rightarrow 10 \text{ و } 3 \rightarrow 11 = 20 \text{ سانتی متر}$$

■ از «نقطه 7 » به اندازه « 15 سانتی متر» بالا رفته «نقطه 12 » به دست می آید.

$$7 \rightarrow 12 = 15 \text{ سانتی متر}$$

■ نقاط « 6 و 12 و 5 » را به صورت منحنی به یکدیگر وصل کنید.

■ از نقاط « 1 و 3 » به اندازه « $3-2$ سانتی متر» پایین آمده، نقاط « 13 و 14 » به دست می آید.

$$1 \rightarrow 13 \text{ و } 3 \rightarrow 14 = 3-2 \text{ سانتی متر}$$

■ نقاط « 10 و 13 » و « 11 و 9 و 11 » و « 10 و 14 و 11 » را به صورت منحنی به یکدیگر وصل کنید.

یک مدل الگوی محافظ تخت کودک انتخاب کرده الگوی آن را رسم کنید.

فعالیت
عملی

ترسیم الگوی وسایل اتاق خواب

ترسیم الگوی کیسه خواب

مرحله اول

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.

■ از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۵۰ سانتی‌متر» و عرض «۶۵ سانتی‌متر» رسم کنید.

۶۵ سانتی‌متر = ۳ → ۴ و ۱ → ۲

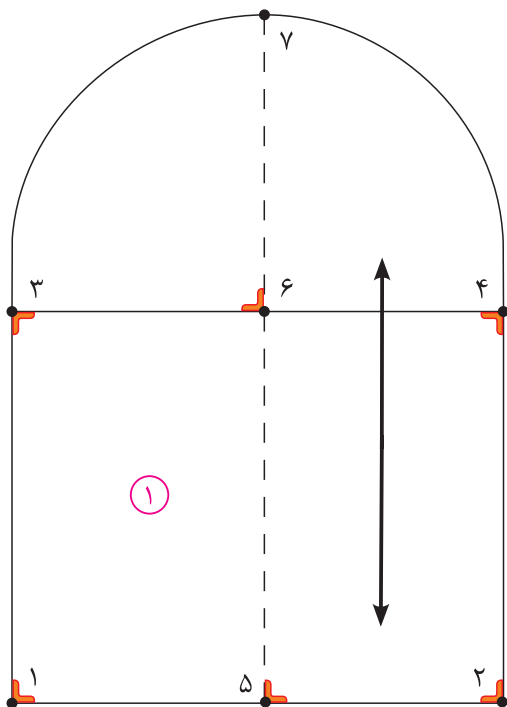
۵۰ سانتی‌متر = ۲ → ۴ و ۱ → ۳

■ فاصله ۱ → ۲ را محاسبه کرده، «نقطه ۵» به دست می‌آید.

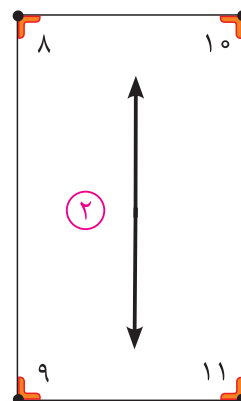
$$۱ \rightarrow ۵ = (۱ \rightarrow ۲) \frac{۱}{۲}$$

■ فاصله ۳ → ۴ را محاسبه کرده، «نقطه ۶» به دست می‌آید.

$$۳ \rightarrow ۶ = (۳ \rightarrow ۴) \frac{۱}{۲}$$

الگوی زیر کیسه خواب

الگوی روی کیسه خواب

■ نقاط «۵ و ۶» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید و به اندازه «۴۰ سانتی متر» ادامه دهید، نقاط «۷ و ۶» به دست می آید.

۴۰ سانتی متر = ۶ → ۷

■ نقاط «۳ و ۷ و ۸» را به صورت منحنی به یکدیگر وصل کنید.

مرحله دوم

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کرده و تقاطع آن را «نقطه ۸» بنامید.

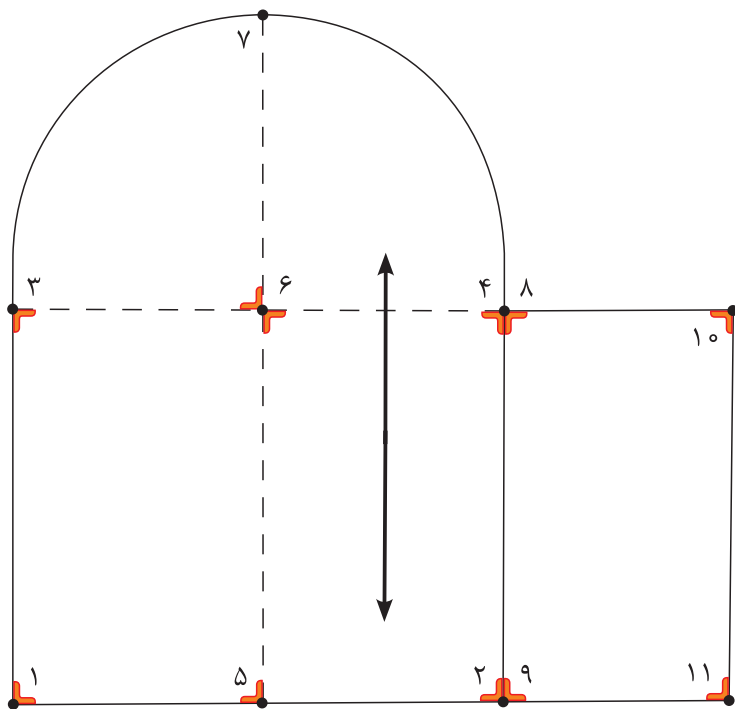
■ از «نقطه ۸» مستطیلی به طول «۵۰ سانتی متر» و عرض «۳۰ سانتی متر» رسم کنید.

۵۰ سانتی متر = ۹ → ۱۰ و ۱۱ → ۱۰

۳۰ سانتی متر = ۱۱ → ۹ و ۱۰ → ۸

آستر کیسه خواب

الگوی رویه و زیرین کیسه خواب را کنار یکدیگر قرار داده، رولت کنید.

❏ کیسه خواب برای چه سنینی استفاده می‌شود؟
❏ یک مدل کیسه خواب را انتخاب کرده و الگوی آن را ترسیم کنید.

فعالیت
عملی

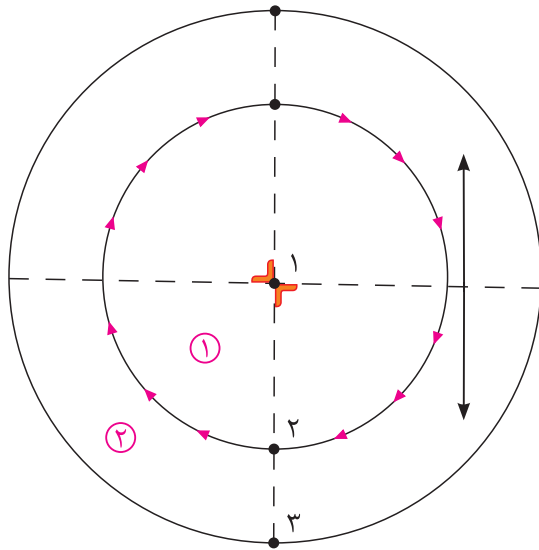
ترسیم الگوی تشک بازی

آیا می‌دانید تشک بازی، مناسب چه سنی است و چه خصوصیتی باید داشته باشد؟

فکر کنید

الگوی کف تشک بازی

■ دو خط عمود بر هم رسم کرده، تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.

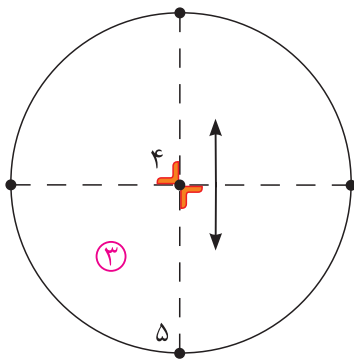
■ از «نقطه ۱» دایره‌ای به شعاع «۴۵ سانتی‌متر» رسم کنید. «نقطه ۲» به دست می‌آید.

۴۵ سانتی‌متر = ۲ → ۱

■ از «نقطه ۱» دایره‌ای به شعاع «۷۰ سانتی‌متر» رسم کنید. «نقطه ۳» به دست می‌آید.

۷۰ سانتی‌متر = ۳ → ۱

الگوی سر تشک بازی

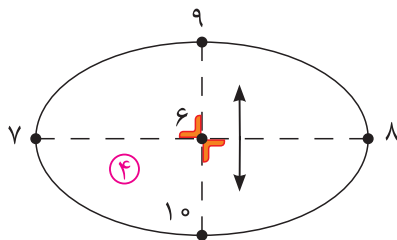

■ دو خط عمود بر هم رسم کرده، تقاطع آن را «نقطه ۴» بنامید.

■ از «نقطه ۴» دایره‌ای به شعاع «۴۵ سانتی‌متر» رسم کنید. «نقطه ۵» به دست می‌آید.

۴۵ سانتی‌متر = ۵ → ۴

الگوی پای تشک بازی

■ دو خط عمود بر هم رسم کرده، تقاطع آن را «نقطه ۶» بنامید.

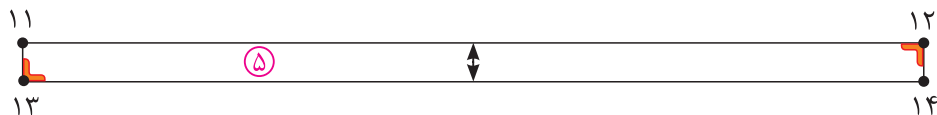
■ روی خط افقی از «نقطه ۶» به اندازه «۲۲/۵ سانتی‌متر» به طرفین جدا کنید، نقاط «۷ و ۸» به دست می‌آید.

۲۲/۵ سانتی‌متر = ۷ → ۶ و ۸ → ۶

■ روی خط عمودی از «نقطه ۶» به اندازه «۱۲/۵ سانتی‌متر» به طرفین جدا کنید، نقاط «۹ و ۱۰» به دست می‌آید.

۱۲/۵ سانتی‌متر = ۱۰ → ۶ و ۹ → ۶

■ نقاط «۷ و ۹ و ۸ و ۱۰» را به صورت منحنی به یکدیگر وصل کنید.

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید و «نقطه ۱۱» بنامید.

■ از «نقطه ۱۱» مستطیلی به طول «۱۱۰ سانتی متر» و «عرض ۵ سانتی متر» رسم کنید.

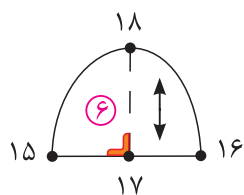
۱۲۰ سانتی متر = ۱۳ → ۱۴ و ۱۱ → ۱۲

۵ سانتی متر = ۱۲ → ۱۴ و ۱۱ → ۱۳

الگوی گوش تشک بازی

■ خطی افقی به طول «۲۰ سانتی متر» رسم کنید دو طرف آن را نقاط «۱۶» و

«۱۵» بنامید.

۲۰ سانتی متر = ۱۵ → ۱۶

■ $\frac{1}{2}$ فاصله ۱۵ → ۱۶ را محاسبه کرده، «نقطه ۱۷» به دست می آید.

$$(15 \rightarrow 17) = (15 \rightarrow 16) \frac{1}{2}$$

■ از «نقطه ۱۷» به اندازه «۱۵ سانتی متر» بالا رفته، «نقطه ۱۸» به دست می آید.

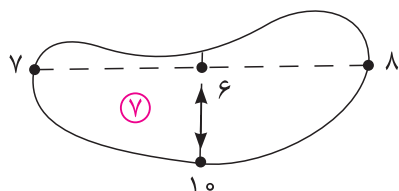
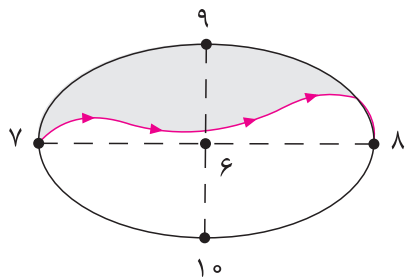
۱۵ سانتی متر = ۱۷ → ۱۸

■ نقاط «۱۶»، «۱۸» و «۱۵» به صورت منحنی به یکدیگر وصل کنید.

الگوی دست تشک بازی

■ الگوی پای تشک بازی را رولت کنید.

■ نقاط «۷» و «۸» را به صورت منحنی مانند شکل رسم کنید.

■ خط منحنی را قیچی کنید.

■ قطعات الگو را شماره گذاری کنید.

ترسیم الگوی ساک دستی

فکر کنید

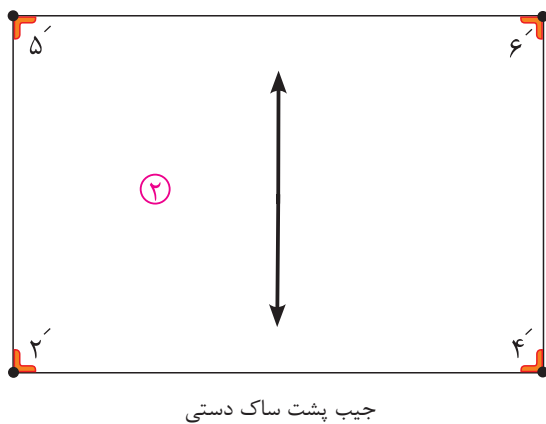
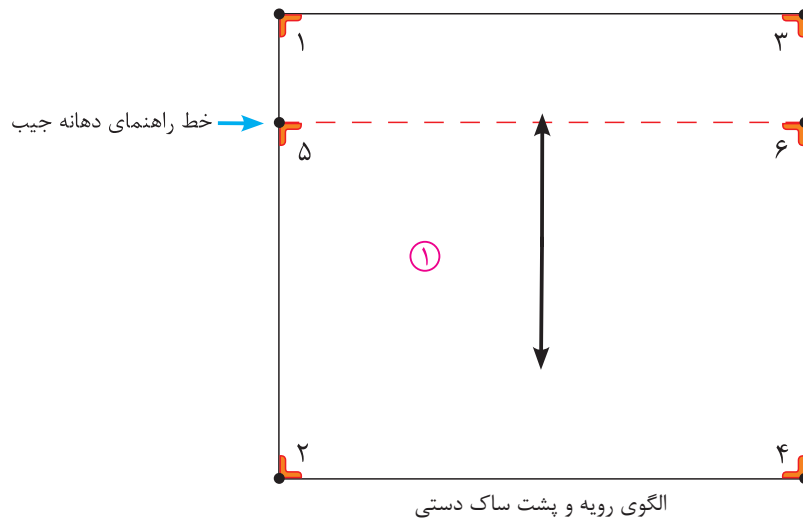
❏ به نظر شما ساک دستی مناسب وسایل کودک چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟
❏ آیا می توانید ساک دستی مناسبی را برای وسایل کودک طراحی کنید؟

الگوی رویه و پشت

مرحله اول

- در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کرده و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.
- از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۳۵ سانتی متر» و «عرض ۳۰ سانتی متر» رسم کنید.
 $۱ \rightarrow ۲$ و $۳ \rightarrow ۴ = ۳۰$ سانتی متر
- از نقاط «۳ و ۱» به اندازه «۱۵ سانتی متر» پایین آمده، نقاط «۶ و ۵» به دست می آید.
 $۱ \rightarrow ۳$ و $۲ \rightarrow ۴ = ۳۵$ سانتی متر
- نقاط «۶ و ۵» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید. (خط راهنمای دهانه جیب)
- $۱ \rightarrow ۵$ و $۳ \rightarrow ۶ = ۱۵$ سانتی متر

مرحله دوم
از الگوی رویه و پشت ساک دستی خطوط ۲ → ۵ و ۴ → ۶ و ۲ → ۴ را رولت کنید.

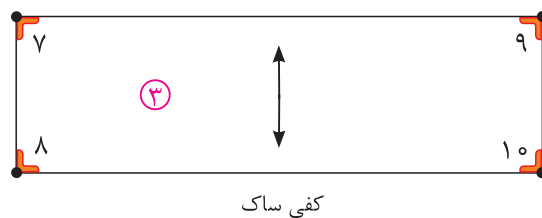
الگوی کف ساک

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کرده و تقاطع آن را «نقطه ۷» بنامید.

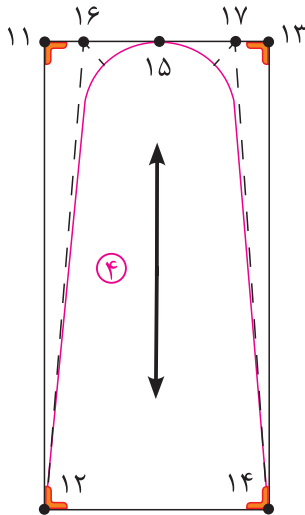
■ از «نقطه ۷» مستطیلی به طول «۳۵ سانتی متر» و عرض «۱۰ سانتی متر» رسم کنید.

۱۰ سانتی متر = ۹ → ۱۰ و ۷ → ۸

۳۵ سانتی متر = ۸ → ۱۰ و ۷ → ۹

الگوی کناره ساک

کناره ساک

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کرده و تقاطع آن را «نقطه ۱۱» بنامید.

■ از «نقطه ۱۱» مستطیلی به طول «۳۵ سانتی متر» و عرض «۱۵ سانتی متر» رسم کنید.

۱۱ → ۱۲ و ۱۳ → ۱۴ = ۳۵ سانتی متر

۱۱ → ۱۳ و ۱۲ → ۱۴ = ۱۵ سانتی متر

■ $\frac{1}{2}$ فاصله ۱۱ → ۱۳ را محاسبه کرده، «نقطه ۱۵» به دست می آید.

$$۱۱ \rightarrow ۱۵ = (۱۱ \rightarrow ۱۳) \frac{1}{2}$$

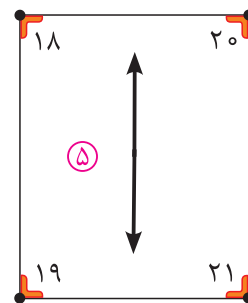
■ از نقاط «۱۱ و ۱۳» به اندازه « $\frac{2}{5}$ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۱۶ و ۱۷» به دست می آید.

۱۱ → ۱۶ و ۱۳ → ۱۷ = $\frac{2}{5}$ سانتی متر

■ نقاط «۱۲ و ۱۴» و «۱۶ و ۱۷» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ از نقاط «۱۶ و ۱۷» نیمسازی به اندازه «۲ سانتی متر» به داخل رسم کرده، سپس منحنی کناره ساک را رسم کنید.

الگوی جیب کناره

جیب کناره

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کرده و تقاطع آن را «نقطه ۱۸» بنامید.

■ از «نقطه ۱۸» مستطیلی به طول «۱۸ سانتی متر» و عرض «۱۵ سانتی متر» رسم کنید.

۱۸ → ۱۹ و ۲۰ → ۲۱ = ۱۸ سانتی متر

۱۸ → ۲۰ و ۱۹ → ۲۱ = ۱۵ سانتی متر

یک مدل ساک مناسب وسایل کودک را انتخاب کرده و الگوی آن را ترسیم کنید.

فعالیت
عملی

ترسیم الگوی تشک دو لبه

فکر کنید

❑ به نظر شما تشک دولبه مناسب چه سنی است؟
❑ آیا می‌توانید بالش‌های تشک دولبه را خارج از تشک وصل کنید؟

ترسیم الگوی تشک دو لبه

■ در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم به وسیله گونیا رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱» بنامید.

■ از «نقطه ۱» مستطیلی به طول «۸۵ سانتی متر» و عرض «۶۵ سانتی متر» رسم کنید.

۸۵ سانتی متر = $۱ \rightarrow ۲$ و $۳ \rightarrow ۴$

۶۵ سانتی متر = $۱ \rightarrow ۳$ و $۲ \rightarrow ۴$

■ از نقاط «۱» و «۲» به اندازه «۱۰ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۵ و ۶» به دست می آید.

۱۰ سانتی متر = $۱ \rightarrow ۵$ و $۲ \rightarrow ۶$

■ نقاط «۵» و «۶» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ از نقاط «۳» و «۴» به اندازه «۱۰ سانتی متر» داخل شده، نقاط «۷ و ۸» به دست می آید.

۱۰ سانتی متر = $۳ \rightarrow ۷$ و $۴ \rightarrow ۸$

■ نقاط «۷» و «۸» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

■ از نقاط «۱» و «۳» به اندازه «۱۰ سانتی متر» پایین آمده، نقاط «۹ و ۱۰» به دست می آید.

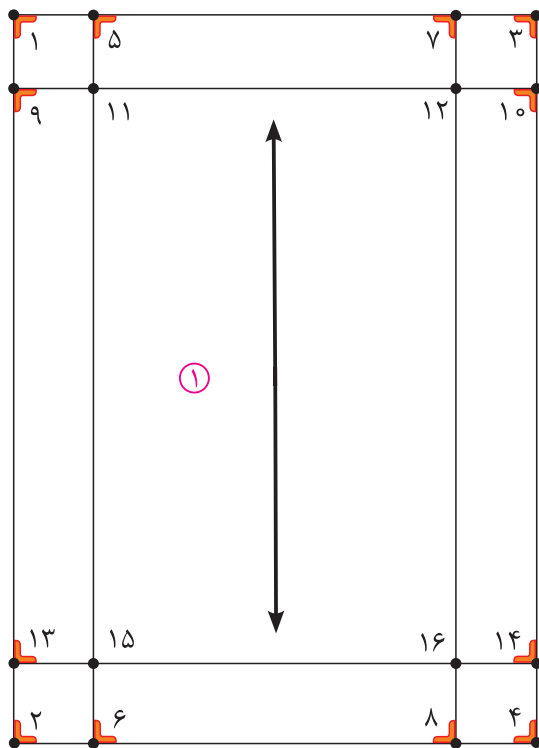
۱۰ سانتی متر = $۱ \rightarrow ۹$ و $۳ \rightarrow ۱۰$

■ نقاط «۹» و «۱۰» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید، نقاط «۱۱ و ۱۲» به دست می آید.

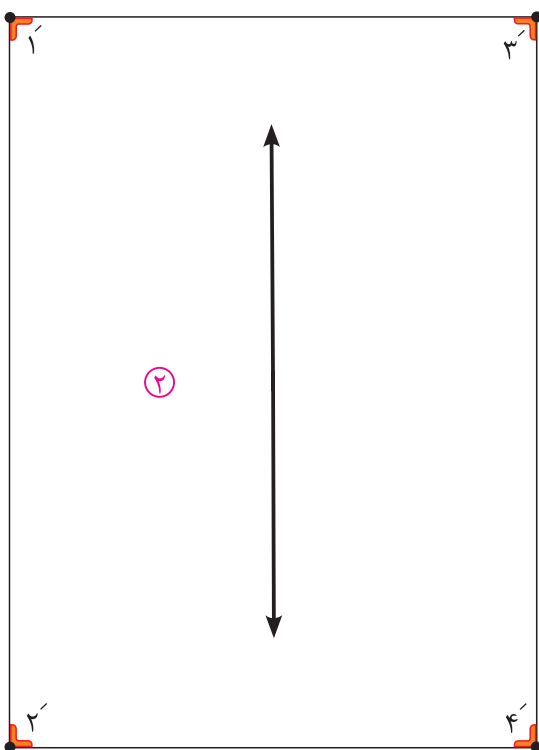
■ از نقاط «۲» و «۴» به اندازه «۱۰ سانتی متر» بالا رفته، نقاط «۱۳ و ۱۴» به دست می آید.

۱۰ سانتی متر = $۲ \rightarrow ۱۳$ و $۴ \rightarrow ۱۴$

■ نقاط «۱۳» و «۱۴» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید، نقاط «۱۵ و ۱۶» به دست می آید.

رویه تشک دو لبه

پشت تشک دو لبه

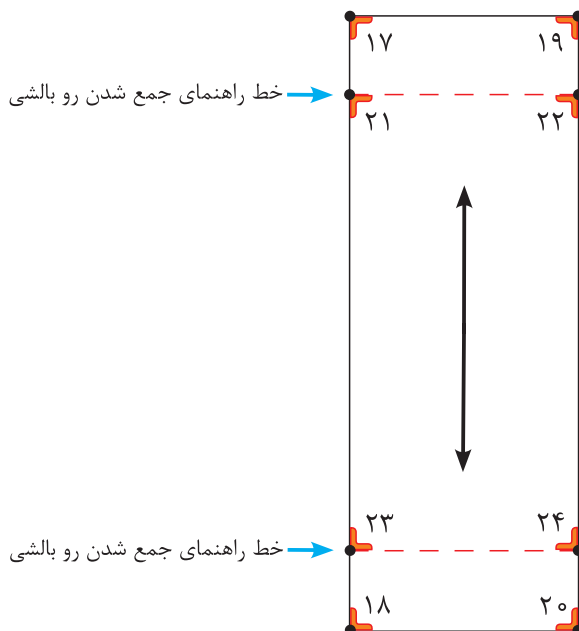
ترسیم الگوی پشت تشک

مستطیلی به طول «۸۵ سانتی متر» و عرض «۶۵ سانتی متر» رسم کنید.

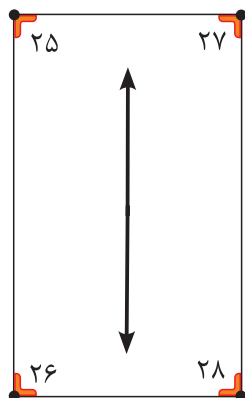
ترسیم الگوی رو بالش استوانه‌ای

ترسیم الگوی رو بالش استوانه‌ای مدل شکلاتی

- در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم به وسیله گونیا رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۱۷» بنامید.
- از «نقطه ۱۷» مستطیلی به طول «۷۰ سانتی متر» و عرض «۳۰ سانتی متر» رسم کنید.
- ۷۰ سانتی متر = $۱۷ \rightarrow ۱۸$ و $۱۹ \rightarrow ۲۰$
- ۳۰ سانتی متر = $۱۷ \rightarrow ۱۹$ و $۱۸ \rightarrow ۲۰$
- از نقاط «۱۷ و ۱۹» به اندازه ۱۰ سانتی متر پایین آمده، نقاط «۲۱ و ۲۲» به دست می‌آید.
- ۱۰ سانتی متر = $۱۷ \rightarrow ۲۱$ و $۱۹ \rightarrow ۲۲$
- نقاط «۲۱ و ۲۲» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.
- از نقاط «۲۰ و ۱۸» به اندازه ۱۰ سانتی متر بالا رفته، نقاط «۲۳ و ۲۴» به دست می‌آید.
- ۱۰ سانتی متر = $۱۸ \rightarrow ۲۳$ و $۲۰ \rightarrow ۲۴$
- نقاط «۲۳ و ۲۴» را با خط کش به یکدیگر وصل کنید.

ترسیم الگوی رو بالش استوانه‌ای ساده

- مستطیلی به طول «۴۰ سانتی‌متر» و «عرض ۳۰ سانتی‌متر» رسم کنید
- دایره‌ای به قطر «۱۰ سانتی‌متر» رسم کنید.
- در گوشه کاغذ دو خط عمود بر هم به وسیله گونیا رسم کنید و تقاطع آن را «نقطه ۲۵» بنامید.
- از «نقطه ۲۵» مستطیلی به طول «۴۰ سانتی‌متر» و عرض «۳۰ سانتی‌متر» رسم کنید.

$$25 \rightarrow 26 \text{ و } 27 \rightarrow 28 = 40 \text{ سانتی متر}$$

$$25 \rightarrow 27 \text{ و } 26 \rightarrow 28 = 30 \text{ سانتی متر}$$

تکه انتهای بالش

- دو خط عمود بر هم رسم کرده، تقاطع آن را «نقطه ۲۹» بنامید.
 - از «نقطه ۲۹» دایره‌ای به شعاع «۵ سانتی‌متر» رسم کنید. «نقطه ۳۰» به دست می‌آید.
- $$29 \rightarrow 30 = 45 \text{ سانتی متر}$$

- تفاوت تشک دولبه با دیگر تشک‌ها در چیست و برای چه سنی مناسب است؟
- الگوی یک مدل تشک دولبه رسم کنید.

فعالیت
عملی

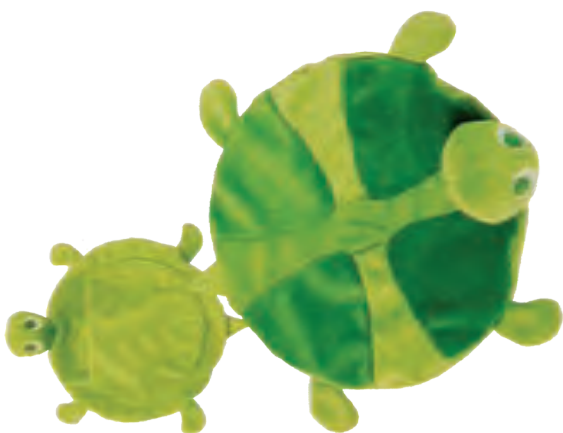
ارزشیابی پایانی

۱- الگوی مدل رو تختی روبه‌رو را ترسیم کنید.

۲- الگوی دیواره محافظ روبه‌رو را ترسیم کنید.

۳- الگوی تشک بازی روبه‌رو را ترسیم کنید.

دوخت سرویس خواب کودک

مقدمه

در دوخت سرویس خواب کودک با دنیای جدیدی آشنا می‌شوید. انتخاب پارچه و پشم شیشه مناسب، رنگ‌بندی پارچه‌های انتخابی دوخت بالش، تشک، لحاف و روتختی، نحوه دوخت سرویس خواب و آستری داخلی لحاف و ... که باید با حوصله و ظرافت انجام شود.

آیا تاکنون به وظایف دوزنده سرویس خواب کودک دقت کرده‌اید؟

- آیا می‌توانید مراحل دوخت قسمت‌های مختلف سرویس خواب را انجام دهید؟
- آیا می‌توانید مراحل دوخت و اتصال قطعات بالش، لحاف، روتختی، تشک کودک را انجام دهید.
- آیا می‌توانید دوخت آستری و پشم شیشه مورد استفاده در سرویس خواب را انجام دهید.
- آیا انواع پرکننده‌های مناسب برای بالش و لحاف کودک را می‌شناسید؟

استاندارد عملکرد

دوخت سرویس خواب کودک و وسایل جانبی به وسیله ماشین دوخت با استفاده از الگوی آماده شده و برش پارچه، برابر با ابعاد مورد نظر.

انواع ماشین دوخت

همه کاره خانگی

از چرخ همه کاره خانگی برای دوخت درزهای ساده دکمه جا دکمه پاک دوزی دور دوزی قطعات تکه دوزی و یا دوخت های تزئینی روی لباس استفاده می شود. البته از دوخت ریشه بندی در سرویس خواب به ندرت استفاده می شود.

چرخ میاندوز

از چرخ میاندوز برای لبه دوزی آستین، یقه و یا چرخ کاری تزئینی روی پارچه های تریکو استفاده می شود.

چرخ سردوز پنج نخ و سه نخ

از چرخ سه نخ برای ریشه بندی و از چرخ پنج نخ برای دوخت هم زمان درز و ریشه بندی مخصوصاً در پارچه های تریکو استفاده می شود.

دقت داشته باشید هنگام کار با چرخ های صنعتی به دلیل دور موتور پس از خاموش کردن چرخ در صورت فشار پدال باز هم تا توقف دور موتور چرخ کار می کند.

ایمنی

ابزار برش و دوخت

به نظر شما برای برش و دوخت سرویس خواب به چه ابزار و وسایلی نیاز داریم؟

گفت و گو
کنید

انواع سوزن چرخ، سوزن دست‌دوزی و قرقره دوخت

به دلیل ضخامت کار، سوزن شماره ۱۴ ماشین دوخت برای دوخت سرویس خواب و سوزن‌های دستی بلند با ضخامت متوسط برای دست‌دوزی مناسب هستند.

به دلیل تنوع رنگ پارچه در سرویس خواب از قرقره‌های متناسب با رنگ پارچه باید استفاده نمود.

انواع پرکننده‌های مناسب سرویس خواب

به نظر شما آیا تفاوتی در به کار بردن پرکننده‌ها در سرویس خواب نوزاد، کودک و بزرگسال وجود دارد؟

گفت و گو کنید

برای پر کردن سرویس خواب از الیاف طبیعی و مصنوعی استفاده می‌شود. بهتر است بالش و تشک کودکان و نوزادان از الیاف که حساسیت ایجاد نمی‌کنند تهیه شود. نامرغوب‌ترین پرکننده از جنس پر می‌باشد و به صورت گسترده‌ای استفاده می‌گردد. در طول زمان خوابیده و قابلیت پف کردن را از دست می‌دهد.

پنبه

پرکننده‌ای فیبری و طبیعی است، تا زمانی که نو است بسیار نرم بوده ولی در طول زمان فشرده شده و حالت کلوخه‌ای به خود می‌گیرد که باید به اصطلاح زده شده تا به حالت اولیه خود بازگردد.

پر

پر، برای پر کردن بالش بیشتر استفاده می‌شود، چون به مرور زمان حالت پف خود را از دست می‌دهد پرکننده‌های مناسبی نیستند و برای برخی افراد نیز ایجاد حساسیت می‌کنند.

الیاف پلی استر

ارزان قیمت بوده و به صورت بسته‌ای در بازار موجود است، قابل شست‌وشو بوده و حساسیت‌زا نیستند.

ترکیب کرک (نوعی پشم) و پر

به اصطلاح نوعی فیبر ترکیبی است که برای پر کردن بالش استفاده می‌شود اگر هوای کافی در آن موجود باشد کاملاً پف می‌کنند. هر چه قدر درصد کرک بیشتر باشد بهتر است.

پشم و شیشه

پشم شیشه با ضخامت یک تا پنج سانتی‌متر در بازار موجود می‌باشد.

از پشم و شیشه برای پر کردن تشک و لحاف استفاده می‌شود. معمولاً تشک را با ضخامت بیشتری نسبت به لحاف در نظر می‌گیرند.

بهداشت

پر، چون جز الیاف حیوانی محسوب می‌شود قبل از تهیه آن، باید از بهداشت و محل تهیه آن اطمینان حاصل کنید.

به نظر شما پارچه‌های انتخابی برای سرویس خواب کودکان چه خصوصیتی باید داشته باشد؟

گفت و گو کنید

جنس

پارچه‌های نخی پرکاربردترین پارچه برای تمام سنین است. پارچه‌های نخی، خنک و راحت هستند و در فصول گرم سال باعث عرق کردن کودک نمی‌شود. جنس نخی خالص ضد آلرژی است و پوست کودک را آزار نمی‌دهد. از طرفی پارچه‌های نخی به سادگی چروک می‌شوند و نیاز به اتو دارند. در غیر این صورت باید طاقت دیدن پارچه‌های چروک روی تخت را داشته باشید.

پارچه‌های پلی‌استر و الیاف مصنوعی هم طرفداران خاص خود را دارند و ارزان‌قیمت‌تر هستند و نگهداری از آنها بسیار آسان‌تر است. این پارچه‌ها گرم‌تر و براق‌تر از جنس نخی هستند این موضوع می‌تواند هم مزیت و هم عیب محسوب شود. در فصل سرما مطمئناً این شرایط به نفع ماست، اما نوزادان نمی‌توانند در فصل تابستان پارچه‌های مصنوعی را تحمل کنند.

طرح

براساس جنسیت کودک طرح‌های انتخابی آنان نیز تفکیک می‌شود. طرح‌هایی از گل، پروانه، پری دریایی، شخصیت‌های کارتونی و عروسکی مورد توجه دختران است.

پسران از طرح‌های حیوانات، انواع ماشین، قطار، هواپیما، دوچرخه، موتور و شخصیت‌های عجیب و غریب کارتونی پسر، لذت می‌برند. به همین منظور شما نیز در انتخاب طرح سرویس خواب کودک به علائق کودک توجه کنید و رنگ‌ها و طرح‌های مورد توجه آنها را انتخاب کنید.

رنگ در سرویس خواب نوزاد و کودک

به نظر شما آیا تفاوتی در انتخاب رنگ در سرویس خواب نوزاد و کودک وجود دارد؟

گفت و گو کنید

در سرویس خواب نوزاد باید از رنگ‌های روشن و ملیح استفاده کنید تا فضایی معصومانه شکل بگیرد. جنسیت نوزاد در انتخاب رنگ تأثیری ندارد، رنگ‌های کرم و خاکستری روشن در کنار رنگ‌های صورتی روشن، لیمویی، آبی روشن، یاسی، گل‌بهی و ... انتخاب مناسبی است.

ترکیب پارچه‌های نقش‌دار، راه‌راه، چهارخانه و خال‌دار ریز به همراه پارچه‌های ساده انتخاب مناسبی برای سرویس خواب نوزادان می‌باشد. کودکان رنگ‌ها را دوست دارند و به سادگی با زبان خود نسبت به آنها واکنش نشان می‌دهند. ابتدا رنگ قرمز و پس از آن رنگ‌های زرد، آبی، سبز و نارنجی توجه کودکان را به خود جلب می‌کند. کودکان یاد می‌گیرند به کمک رنگ‌ها ابراز احساسات کنند و اگر به آنها اجازه دهید به سلیقه خود رنگی برای اتاق و لباس خودشان انتخاب کنند، اعتماد به نفس بیشتری خواهند داشت و خلاقیت و احساسات بیشتری از خودشان نشان می‌دهند.

رنگ‌های روشن کودکان را به هیجان می‌آورد، آنها اسباب‌بازی‌هایی را برای بازی انتخاب می‌کنند که رنگ روشن دارند و از طریق بازی کردن با آنها شادی خود را نشان می‌دهند.

دختران به رنگ‌های صورتی و بنفش و ارغوانی علاقه بیشتری نشان می‌دهند، چون احساس شادی و هیجان آنها با این رنگ‌ها نمود بیشتری پیدا می‌کنند، در حالی که پسر بچه‌ها رنگ‌های بژ، آبی، قهوه‌ای و مشکی را برای ابراز احساسات انتخاب می‌کنند. به‌طور کلی لازم است رنگی را انتخاب کنید تا کودک از آن لذت ببرد و شاد بماند.

نمونه پارچه‌های مناسب سرویس خواب کودک را براساس طرح، رنگ و جنس آن جمع‌آوری کنید؟ پارچه‌ها را با شوینده‌های مختلف بشویید و تأثیر آن را یادداشت کنید.

فعالیت عملی

روش اندازه‌گیری ابعاد تخت

آیا همان ابعاد اندازه‌گیری شده تخت را برای برش سرویس خواب در نظر می‌گیرند؟

گفت و گو
کنید

برای دوخت سرویس خواب می‌توانید از اندازه‌های استاندارد استفاده کنید و در صورت وجود تخت می‌توانید ابعاد آن را اندازه‌گیری نموده و براساس آن پارچه را محاسبه کنید و برش بزنید. تختی که در تصویر می‌بینید از نوزادی تا نوجوانی طراحی شده است.

ابعاد تخت نوزاد، کودک یا نوجوان را اندازه‌گیری کنید و آن را با جدول سایز مقایسه کنید؟

فعالیت
عملی

انتقال الگو بر روی پارچه‌های سرویس خواب کودک

به نظر شما بهترین روش انتقال الگو برای سرویس خواب کدام است؟

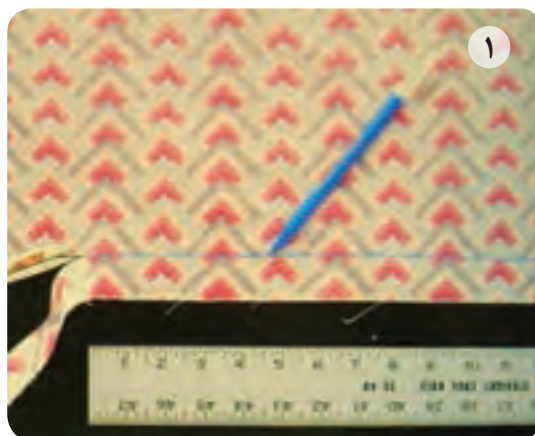
گفت و گو کنید

برای انتقال الگو روی پارچه پس از اتمام طراحی برش‌های سرویس خواب بر روی الگو با دقت الگو را قیچی کرده، الگو را با رعایت خطوط راستا روی پارچه قرار داده و دور تا دور آن را با رعایت $1/5$ - ۱ سانتی‌متر جا درز بچینید.

برش پارچه زمینه کار با رعایت جادرز و راستا

قبل از برش سرویس خواب باید طول پارچه نسبت به عرض آن کاملاً قائمه باشد برای این منظور گونیا را روی طول پارچه قرار داده و با ترسیم خط عرض پارچه را صاف کنید.

روش اول: الگوهای سرویس خواب را با توجه به خط راستا روی پارچه قرار داده و اطراف الگو را با $1/5$ سانتی‌متر جا دوخت قیچی کنید.

روش دوم: در صورتی که سرویس خواب دارای برش‌های ساده هندسی باشد می‌توانید بدون رسم الگو و با محاسبه جا دوخت طرح الگو را مستقیم روی پارچه رسم کرده و قیچی کنید.

مثال:

۶۵×۹۵	ابعاد تشک نوزاد
$۶۵ + ۳$ (جادرز) = ۶۸	عرض تشک
$۹۵ + ۳$ (جادرز) = ۹۸	طول تشک

ابعاد بالش و لحاف سرویس خواب نوزاد را محاسبه کنید.

فعالیت عملی

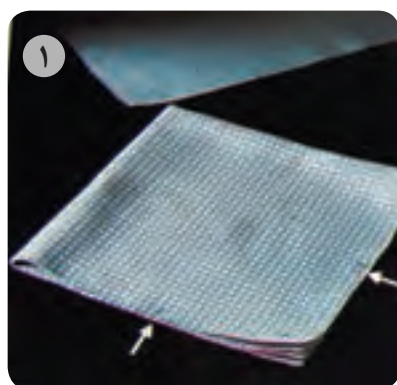
دوخت انواع گوشه‌های زاویه‌دار و منحنی در کناره‌های سرویس خواب

روش اول

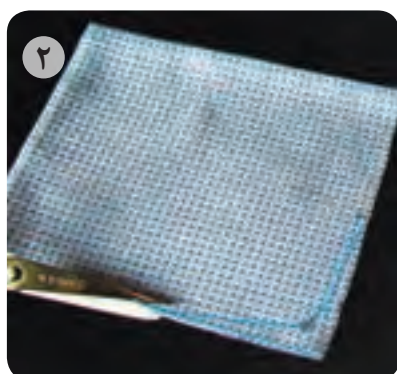

- ۱ گوشه را با ۳ بخیه ریز بدوزید.
- ۲ گوشه‌ها را با سه کلیپ قیچی کنید.

روش دوم

- ۱ برای جلوگیری از خالی بودن گوشه‌های بالش روبالشی را چهار لا کنید.

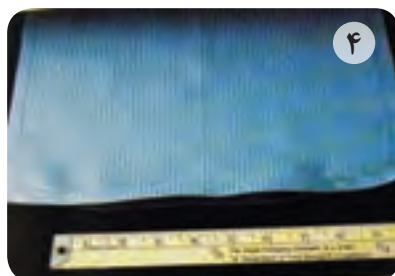
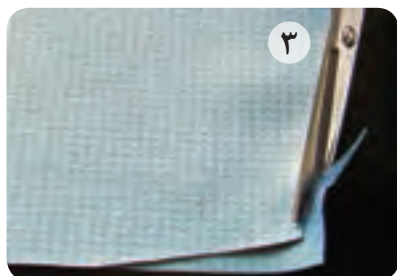

- ۲ از گوشه باز ۵/۰ - ۱ سانتی‌متر داخل شده با خط کش به وسط وصل کنید.

۳ خط را قیچی کنید.

۴ دور روبالشی را بدوزید و قسمتی را برای رو کردن و پر کردن باز بگذارید.

۵ گوشه‌ها را با فاصله ۲ میلی‌متر مانده به چرخ‌کاری بچینید.

۶ قسمت باز روبالشی را به اندازه جادرز تا کرده اتو کنید.

۷ بهتر است برای سرویس خواب نوزاد الیاف را داخل کیسه پنبه‌ای به ابعاد بالش گذاشته و آن را داخل روبالشی قرار دهید.

۸ لبه قسمت باز روبالشی را سنجاق زده با ماشین دوخت بدوزید.

بالش سرویس خواب کودک را با سن دلخواه برش زده و به روش گفته شده بدوزید.

فعالیت
عملی

دوخت کادر سرویس خواب

آیا تا به حال دور کارهای طراحی خود را کادربندی کرده‌اید؟
به نظر شما چه شباهت و تفاوتی در کادربندی کارهای طراحی و سرویس خواب وجود دارد؟

گفت و گو
کنید

آیا تفاوت گوشه‌دوزی به سمت داخل و خارج از کار را می‌دانید؟

گفت و گو کنید

روش اول

۱ در صورتی که کادر دو رنگ یا چند رنگ است ابتدا نوارهای کادر را به یکدیگر بدوزید.

۲ برای برش گوشه کادر اندازه عرض پارچه را روی طول جدا کرده، دو نقطه را به یکدیگر وصل کنید و برش بزنید.

۳ نوارهای طولی کادر را به گونه‌ای به زمینه بدوزید که تا ۱ سانتی‌متر مانده به آخر محکم کاری شود.

۴ نوارهای عرضی کادر را به گونه‌ای به زمینه بدوزید که مماس با دوخت طولی کادر شود.

۵ گوشه‌های کادر را بدوزید.

۶ درزهای کادر را اتو بزنید و اضافه درز انتهای گوشه‌ها را قیچی کنید.

روش دوم

۱ نوار طولی و نوار عرضی کادر را تا ابتدای جا دوخت بدوزید.

۲ گوشه‌های کادر را روی هم قرار داده و آن‌ها را به هم بدوزید.

۳ دقت داشته باشید هنگام دوخت گوشه‌ها در یک نقطه به هم برخورد کنند.

۴ درز گوشه را باز کرده اتو کنید. اضافه جادرز آن را قیچی کنید.

روش دوخت لبه تزینی بالش

- ۱ هنگام برش پارچه، اندازه کادر و جا درز را محاسبه کنید.
- ۲ دور تا دور رو بالشی را صاف و به موازات لبه بالش بدوزید و قسمتی از آن را برای پر کردن با الیاف باز بگذارید.
- ۳ لبه بیرونی بالش را از زیر بدوزید سپس لبه تزینی کادر را دوخت کنید.

بالشی برای نوجوان به این روش بالا بدوزید؟

فعالیت
عملی

دوخت انواع چین، پیلی در قسمت‌های مورد نیاز سرویس خواب

آیا تا به حال دور کارهای طراحی خود را کادربندی کرده‌اید؟
به نظر شما چه شباهت و تفاوتی در کادربندی کارهای طراحی و سرویس خواب وجود دارد؟

گفت و گو
کنید

۲ نوار چین را با درجه درشت ماشین دوخت بدوزید و کلیپ چین را به گوشه‌های بالش سنجاق بزنید سپس چین کش کنید.

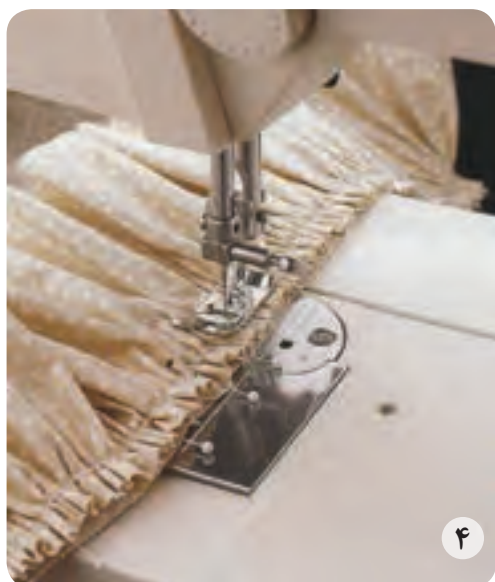
۱ نوار چین را از عرض تا کرده اتو کنید با این روش نیازی به لبه‌دوزی نوار چین نیست، سپس نوار چین را از طول چهارلا تا کرده کلیپ بزنید.

توجه: در صورت پیلی دار کردن دور بالش تقسیم‌بندی به همین شکل انجام می‌گردد اما به جای چین کش کردن، پیلی‌ها را به اندازه دلخواه اطراف بالش تنظیم کنید.

بالشی برای سرویس خواب کودک برش زده و دور تا دور آن را نوار چین بدوزید.

فعالیت
عملی

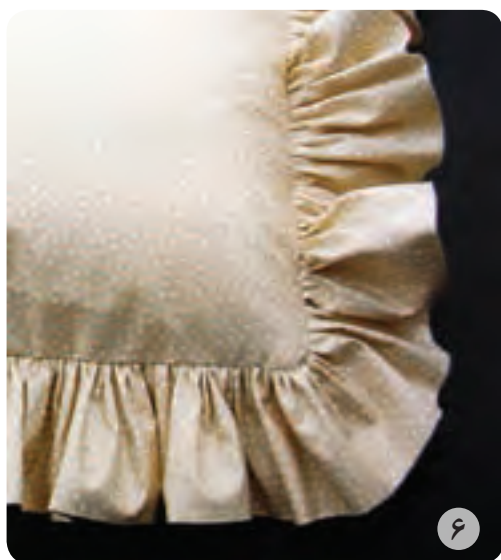

۴ چین دور روبالشی را به رویه بالش چرخ کنید.

۳ چین دور روبالشی را تنظیم کنید.

۶ روبالشی را به سمت رو برگردانید.

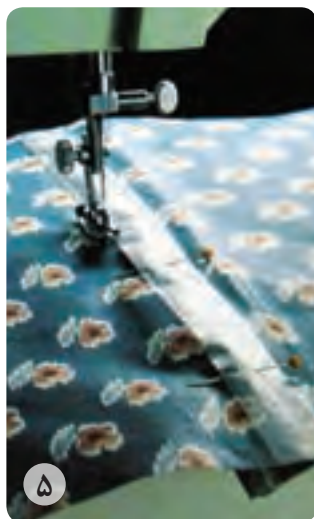
۵ پشت روبالشی را بر روی رویه بالش قرار داده دور آن را بدوزید.

دوخت انواع زیپ (یکسره، منحنی)

روش اول: یک طرفه

- ۱ محل زیپ را به اندازه طول زیپ علامت گذاری کنید.
- ۲ محل علامت گذاری را باز گذاشته مابقی درز را بدوزید.
- ۳ سمت چپ زیپ را با فاصله ۳ میلی متر بدوزید.

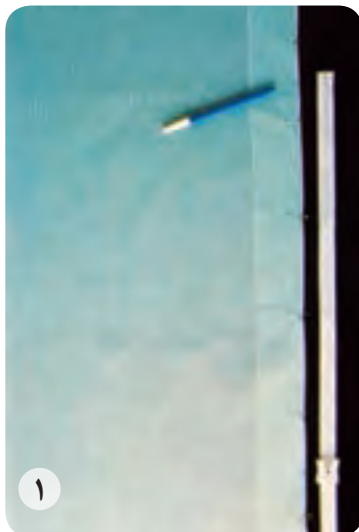

- ۴ سمت راست را تا زده بر روی زیپ سنجاق بزنید.
- ۵ جهت راهنمای دوخت صاف روی زیپ چسب کاغذی به پهنای ۱/۵ سانتی متر از لبه بچسبانید و زیپ را از کنار چسب بدوزید.
- ۶ پس از دوخت تزئینی روی زیپ چسب را بردارید.

روش دوم: دو طرفه

در این روش می‌توانید از دو زیپ معمولی برای دوخت قسمت‌های عریض سرویس خواب استفاده کنید.

- ۱ طول زیپ را برای محل دوخت اندازه‌گیری کنید.
- ۲ درز انتهای زیپ را دوخته و محل دوخت زیپ را با درجه درشت ماشین دوخت بدوزید.

۳ ماشین زیپ را روی درز قرار داده دو طرف زیپ را بدوزید.

۴ درز درشت محل زیپ را بشکافید.

توجه: زیپ یکسره به این روش دوخته می‌شود.

دوخت انواع بست‌ها

چسب اسکاچ و قزن قفلی

- ۱ جادرز را $1/3$ سانتی‌متر کرده چسب اسکاچ را با نوار باریک زانفیکس روی درز بچسبانید.
- ۲ دورتا دور چسب اسکاچ را بدوزید.
- ۳ جادرز طرف دیگر $1/8$ سانتی‌متر است، چسب اسکاچ را به زیر جادرز بدوزید.

- ۴ چسب را به سمت روی جادرز برگردانید و چرخ کنید.
- ۵ برای قرار گرفتن چسب‌ها روی هم جادرز را به یک سمت برگردانید.
- ۶ روش دوخت نوارهای دگمه‌دار مانند دوخت چسب اسکاچ است.

اتوکاری قسمت‌های مختلف

توجه: در صورتی که از پارچه‌های سفید و رنگ روشن استفاده می‌کنید در هنگام اتو زدن درز آن را به سمتی بخوابانید که از روی پارچه اضافه درز مشخص نشود.

پس از دوخت کادر دو طرف طولی اقدام به دوخت عرض می‌کنیم و برای اینکه بهتر بتوانیم گوشه‌ها را دوخت بزنیم دوخت را از دوخت قبلی دوخت می‌کنیم. تمامی قطعات سرویس خواب را قبل از پر کردن آن با پشم شیشه اتو کنید زیرا اتو پس از اتمام کار باعث خوابانیدن حجم پشم شیشه می‌شود.

شست‌وشوی سرویس خواب قبل از برش

پارچه‌های سرویس خواب کودک که با الیاف پنبه ترکیب شده‌اند پس از شست‌وشو آب می‌روند نیاز است قبل از برش پارچه‌های سرویس خواب را بشویید. شوینده‌های قوی بر روی رنگ پارچه‌ها تأثیر بسیاری دارد. فقط در صورتی می‌توانید از شوینده‌های قوی استفاده کنید که پارچه سفید بوده و رنگ دیگری در آن استفاده نشده باشد. معمولاً برای ضدعفونی و ثابت ماندن رنگ پارچه از مایع صابون استفاده می‌شود. یادآوری می‌کنیم که همه کالاهای پارچه‌ای نوزاد را قبل از استفاده بشویید ملحفه و سرویس خواب هم از این موضوع مستثنی نیستند.

مراحل دوخت لحاف

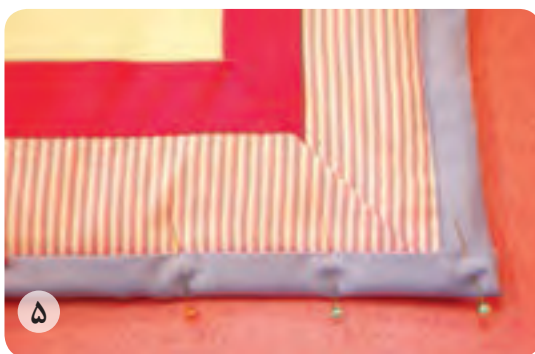
- ۱ در صورتی که رویه لحاف چند رنگ است قطعات لحاف را به یکدیگر بدوزید.
- ۲ تکه‌دوزی یا گلدوزی رویه لحاف را آماده کرده و بدوزید سپس کادرهای لحاف را بدوزید.

- ۳ پشم شیشه را به اندازه رویه لحاف برش بزنید، بین رویه و زیرین قرار داده، دوبل کنید.
- ۴ نوارهای طولی را به پهنای ۱۰ سانتی‌متر برش زده و از عرض تا کنید.

- ۵ نوار را پشت کار قرار داده و به رو چرخ کاری کنید.
- ۶ سپس نوارهای عرضی را دوخته گوشه‌های آن را به داخل برگردانده و چرخ کاری کنید.

مراحل دوخت انواع تشک

آیا تفاوتی در مدل، تشک نوزاد با کودک وجود دارد؟

گفت و گو
کنید

روش اول

- ۱ در صورتی که در دوخت تشک از چند تکه یا چند رنگ پارچه استفاده می‌کنید، ابتدا برش‌های رویه تشک را بدوزید.
- ۲ روی زیرین تشک را بر روی رویه تشک قرار داده سه طرف آن را بدوزید.
- ۳ عرض بالای تشک را زیپ به روش دو طرفه بدوزید.

روش دوم

اگر پشت و روی تشک را یک تکه برش زده‌اید (مدل دوم تشک قسمت الگو) پارچه تشک را از رو تا زده، درز تشک را در قسمت طول بدوزید و عرض را باز گذاشته و زیپ را به روش دو طرفه بدوزید.

دوخت تشک دولبه

۱ از ابر با ضخامت ۰/۵ تا ۱/۵ می‌توانید استفاده کنید.

با توجه به ضخامت ابر طول آن متفاوت است ولی عرض ابر مورد استفاده برابر با ۴۰ سانتی‌متر می‌باشد. ابر را به صورت لوله‌ای شکل درآورده و با چسب مایع لبه آن را بچسبانید تا به طور موقت ثابت مانده و باز نشود.

۲ بالشتک‌ها را روکش کرده و با روبان انتهای آن را ببندید. برای وصل آن به تشک روبان‌هایی به درز تشک بدوزید و با قرار دادن بالش‌ها بین آن و با گره‌زدن، بالش را دو طرف تشک ثابت نگه دارید.

انواع مدل‌های تشک نوزاد را جمع‌آوری کنید؟

فعالیت
عملی

مراحل دوخت بالش

طرح و مدل بالش کودکان چه خصوصیتی باید داشته باشد؟

گفت و گو
کنید

- ۱ پس از برش، تکه دوزی یا گلدوزی رویه بالش را انجام دهید.
- ۲ دو تکه زیرین بالش را به اندازه ۳-۳/۵ سانتی متر برای سجاف تا کنید.
- ۳ جهت دگمه خور پشت بالش دو تکه را به اندازه ۳-۳/۵ سانتی متر روی هم قرار دهید و سنجاق بزنید.
- ۴ رویه قسمت پشت بالش را روی رویه بالش قرارداده دور تا دور بالش را بدوزید.

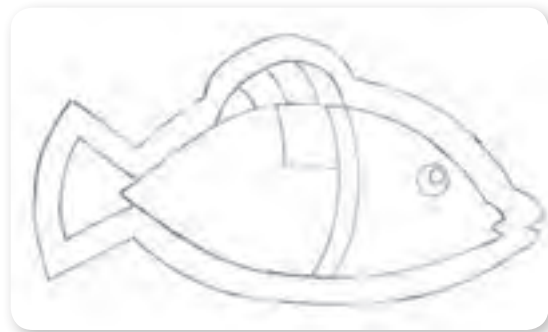

دوخت عروسک تزئینی مخصوص سرویس خواب

گفت و گو
کنید

- آیا تاکنون عروسک طراحی کرده و دوخته‌اید؟
- به نظر شما وجود عروسک در سرویس خواب چه تأثیری بر روحیه کودک دارد؟

۱ الگوی عروسک را طراحی کنید. برای برجستگی عروسک $1/5$ سانتی‌متر به دور تا دور الگوی عروسک اضافه کنید.

۲ الگوها را با 1 سانتی‌متر جادرز برش بزنید.

۳ در صورتی که عروسک‌ها چند رنگ هستند قطعات را به یکدیگر دوخته سپس تکه پشت عروسک را با درجه ریز ماشین دوخت بدوزید و قسمتی از عروسک را برای پر کردن با الیاف باز بگذارید.

۴ درزها را به اندازه ۰/۵ تا ۰/۳ سانتی‌متر باریک کرده، گوشه‌ها را چرت بزنید و عروسک را رو کنید سپس با الیاف پر کرده قسمت باز آن را پس دوز مخفی بزنید.

دوخت یک دست سرویس خواب کودک شامل تشک، لحاف و بالش را انجام دهید.

فعالیت
عملی

